

LETNO POROČILO 2012

APEK

KAZALO

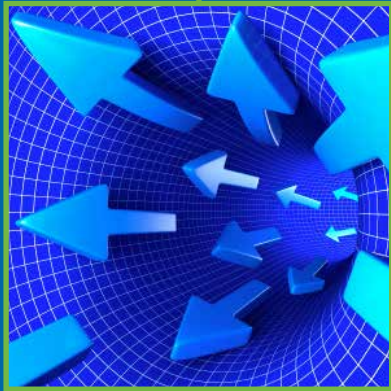
1	PRAVNA PODLAGA	9
2	PREDSTAVITEV AGENCIJE	11
	1 ORGANIZACIJSKA STRUKTURA AGENCIJE	11
	2 DELO AGENCIJE ZA SEK IN SRDF	12
3	POROČILO O DELU	15
	1 POVZETEK GLAVNIH AKTIVNOSTI AGENCIJE V LETU 2012	15
	1.1 Zagotavljanje pogojev za izgradnjo mobilnih omrežij četrte generacije	15
	1.2 Analiza in strategija regulacije na področju telekomunikacij	16
	1.3 Razpis novega multipleksa DVB-T z nacionalnim pokrivanjem	16
	1.4 Začetek izvajanja Zakona o avdiovizualnih medijskih storitvah	17
	1.5 Regulacija ločenega računovodstva, univerzalne poštne storitve ter regulacija cen v čezmejnem prometu	17
	1.6 Informatizacija postopkov nadzora	18
	2 TELEKOMUNIKACIJE	19
	2.1 Stanje in razvoj na posameznih tržnih segmentih	19
	2.1.1 Številski prostor	20
	2.2 Trg mobilne telefonije	20
	2.2.1 Regulacija trga mobilne telefonije	24
	2.3 Trg fiksne telefonije	25
	2.3.1 Regulacija trga fiksne telefonije	27
	2.4 Trg širokopasovnega dostopa	28
	2.4.1 Medoperaterski trg širokopasovnega dostopa	31
	2.4.2 Regulacija trga širokopasovnega dostopa	32
	2.5 Trg zakupljenih vodov	33
	2.5.1 Regulacija trga zakupljenih vodov	33
	2.6 Televizija	34
	2.6.1 Regulacija trga prizemne radiodifuzije	36
	2.7 Konvergenca storitev	36
	2.7.1 Regulacija trga	38
	3 ELEKTRONSKI MEDIJI	38
	3.1 Priprava novih splošnih aktov	39
	3.1.1 Splošni akt Metodologija nadzorstva avdiovizualnih medijskih storitev in radijskih programov	39

3.1.2 Splošni akt o promocijskem umeščanju izdelkov in sponzoriranju	40
3.1.3 Splošni akt o prigrasitvi avdiovizualnih medijskih storitev na zahtevo	40
3.1.4 Splošni akt o zaščiti otrok in mladoletnikov v televizijskih programih in v avdiovizualnih medijskih storitvah na zahtevo	41
3.2 Izvedba javnih razpisov	42
3.3 Izdajanje dovoljenj	43
3.3.1 Dovoljenja za izvajanje radijske dejavnosti	43
3.3.2 Dovoljenja za izvajanje televizijske dejavnosti	45
3.4 Nadzor televizijskih in radijskih programov ter avdiovizualnih medijskih storitev na zahtevo	47
3.4.1 Nadzor televizijskih programov	47
3.4.2 Nadzor radijskih programov	50
3.4.3 Nadzor avdiovizualnih medijskih storitev na zahtevo	50
4 RADIJSKI SPEKTER	51
4.1 Zagotavljanje pogojev za izgradnjo mobilnih omrežij četrte generacije	51
4.2 Upravni postopki, javni pozivi ter razpisi na področju fiksni in mobilni storitev	52
4.2.1 Prizemni sistemi, ki lahko zagotavljajo elektronske komunikacijske storitve TRA-ECS v RF pasovih nad 2, 5 GHz in širokopasovni brezžični dostopovni sistemi (BWA)	52
4.2.2 Satelitske zveze in SNG/OB	53
4.2.3 Fiksne zveze (mikrovalovne zveze)	53
4.2.4 Privatne mobilne radijske komunikacije (PMR)	53
4.2.5 Upravni postopki za pridobitev radioamaterskega dovoljenja ter radijskih dovoljenj za plovila in letala	54
4.2.6 R&TTE oprema	54
4.3 Optimalna raba spektra za radiodifuzijo	54
4.3.1 Trg radiokomunikacij - Radio	55
4.3.2 Trg radiokomunikacij - Televizija	55
4.3.3 Reševanje problematike z Italijo	56
4.3.4 Optimalna raba UHF in FM spektra	57
4.3.5 Testiranje novih tehnologij za digitalno televizijsko oddajanje	57
4.4 Nadzor radiofrekvenčnega spektra	58
4.4.1 Gradnja in vzdrževanje merilnega sistema	59
5 POŠTA	60
5.1 Izvajalci poštnih storitev	60
5.2 Analiza trga poštnih storitev	60

5.2.1 Prihodki in zaposleni	60
5.2.2 Omrežje	61
5.2.3 Primerjave	63
5.2.4 Povzetek rezultatov analize	64
5.3 Kakovost univerzalne storitve	64
5.4 Analiza cen in rokov prenosa	68
5.5 Zadovoljstvo uporabnikov s poštnimi storitvami	68
5.5.1 Splošna javnost	68
5.5.2 Poslovna javnost	69
5.6 Regulacija cen in ločenega računovodstva	70
5.7 Nadzor trga poštnih storitev	72
6 ŽELEZNICE	74
6.1 Razvoj trga storitev v železniškem prometu	74
6.2 Spremljanje trga storitev v železniškem prometu	74
6.2.1 Spremljanje trga storitev v železniškem tovornem prometu	75
6.2.2 Spremljanje trga storitev v železniškem potniškem prometu	76
6.3 Realizacija dodeljenih vlakovnih poti prevoznikov v tovornem prometu	77
6.3.1 Prevoznik Slovenske železnice – Tovorni promet d.o.o.	77
6.3.2 Prevoznik Rail Cargo Austria AG	77
6.3.3 Prevoznik Adria Transport d.o.o.	77
6.4 Realizacija dodeljenih vlakovnih poti prevoznika v potniškem prometu	78
6.4.1 Prevoznik Slovenske železnice – Potniški promet d.o.o.	78
6.5 Ukrepi agencije za izboljšanje izkoriščenosti javne železniške infrastrukture	79
6.6 Uporabnina za dostop na javno železniško infrastrukturo	80
6.7 Odločitve o pritožbah	80
7 REŠEVANJE SPOROV IN PRITOŽB	82
7.1 Spori na področju elektronskih komunikacij	82
7.1.1 Uporabniški spori	82
7.1.2 Medoperaterski spori	85
7.2 Spori na področju poštnih storitev	86
7.2.1 Spori med uporabniki in izvajalci poštnih storitev	86
7.2.2 Spori med izvajalci poštnih storitev	88
7.3 Sodelovanje agencije pri oblikovanju besedila Zakona o elektronskih komunikacijah-1	88
7.4 Sodni nadzor nad odločitvami agencije	88

8 ZAŠČITA KONČNIH UPORABNIKOV	89
8.1 Izvajanje Uredbe o gostovanju	89
8.2 Enotna evropska številka za klice v sli 112	89
8.3 Številke za storitve z družbeno vrednostjo »116 xxx«	90
8.4 Preventiva na področju uporabniških sporov	90
8.5 Spletne strani in klicni center za pomoč uporabnikom	91
4 POSLOVNO POROČILO	93
1 INSTITUCIONALNO UPRAVLJANJE	93
1.1 Upravljanje s kadri	93
1.2 Informacijska podpora	95
1.3 Zagotavljanje javnosti dela agencije	95
1.4 Sodelovanje s slovenskimi in mednarodnimi institucijami	96
1.5 Posebni projekti: SEE Digi.TV, projekt čezmejnega sodelovanja na področju digitalne radiodifuzije in novih storitev	97
5 RAČUNOVODSKO POROČILO	101
1 RAČUNOVODSKI IZKAZI AGENCIJE	102
2 RAČUNOVODSKE USMERITVE	110
3 POMEMBNEJŠA RAZKRITJA RAČUNOVODSKIH INFORMACIJ	111
4 PRESEŽEK PRIHODKOV NAD ODHODKI	117
5 PRIHODKI IN ODHODKI PO NAČELU DENARNEGA TOKA (PRILAGOJEN IZKAZ)	118

V skladu s 16. členom Sklepa o ustanovitvi Agencije za pošto in elektronske komunikacije Republike Slovenije (Uradni list RS št. 60/01, 52/02 in 80/04) daje Agencija za pošto in elektronske komunikacije Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu agencija) Vladi Republike Slovenije v soglasje Letno poročilo 2012.

Agencija opravlja svoje naloge na podlagi:

- Zakona o elektronskih komunikacijah, v nadaljnjem besedilu ZEKom, (Ur. l. RS, št. 13/07 – uradno prečiščeno besedilo in 102/07-ZDRad);
- Zakona o medijih, v nadaljnjem besedilu ZMed, (Ur. l. RS, št. 110/06 – uradno prečiščeno besedilo, 69/06/ ZOIPub in 36/08/ ZPOmK);
- Zakona o Radioteleviziji Slovenija, v nadaljnjem besedilu ZRTVS-1 (Ur. l. RS, št. 96/05, 109/05-ZDavP-1B in 105/06-odl. US);
- Zakona o avdiovizualnih medijskih storitvah na zahtevo, v nadaljnjem besedilu ZAvMS (Ur. l. RS, št. 87/2011);
- Zakona o digitalni radiodifuziji, v nadaljnjem besedilu ZDRad (Ur. l. RS, št. 102/07);
- Zakona o poštnih storitvah, v nadaljnjem besedilu ZPSto-2, (Ur. l. RS, št. 51/2009 in 77/2010);
- Zakona o železniškem prometu, v nadaljnjem besedilu ZZelP-H (Uradni list RS, št. 106/10).

PREDSTAVITEV AGENCIJE

2

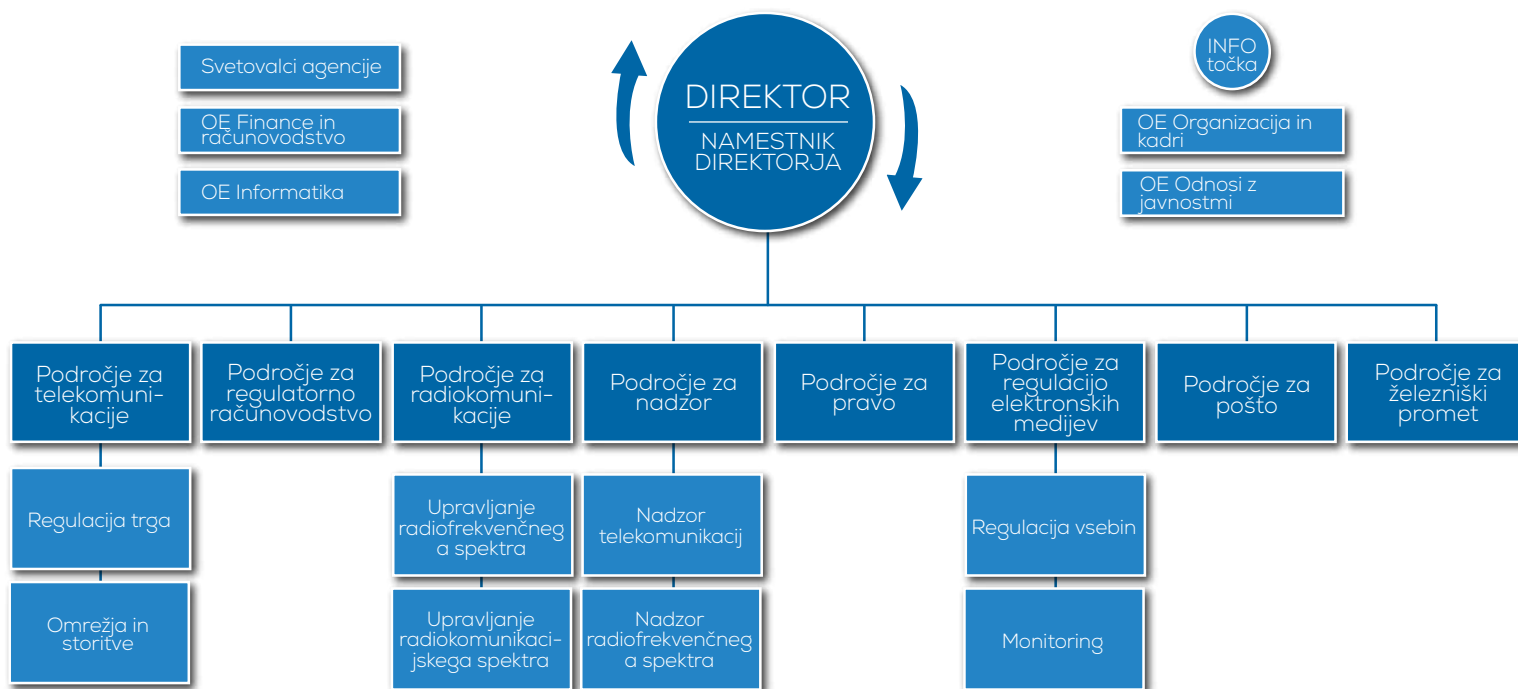
1 ORGANIZACIJSKA STRUKTURA AGENCIJE

Agencija za pošto in elektronske komunikacije Republike Slovenije opravlja svoje poslanstvo v okviru osmih področij ter štirih organizacijskih enot.

Področja so: Področje za telekomuni-

kacije, Področje za radiokomunikacije, Področje za pošto, Področje za nadzor, Področje za pravo, Področje za regulatorno računovodstvo, Področje za regulacijo elektronskih medijev in Področje za železniški promet.

Organizacijske enote pa so naslednje: OE Organizacija in kadri, OE Finance in računovodstvo, OE Informatika in OE Odnosi z javnostmi, ki nudijo podporo celotni agenciji.

Slika 1.1: Organigram Agencije za pošto in elektronske komunikacije RS

Skladno z Zakonom o elektronskih komunikacijah ter Okvirno direktivo (Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2002/21/ES z dne 7. marca 2002 o skupnem regulativnem okviru za elektronska komunikacijska omrež-

ja in storitve) se agencija ne financira neposredno iz proračuna RS, pač pa z neposrednimi plačili uporabnikov. Agencija tudi ni vključena v zbirni kadrovski načrt oseb javnega prava. Omenjena direktiva od držav članic

EU namreč izrecno zahteva finančno in kadrovsko neodvisnost nacionalnih regulatorjev, ki so pristojni za ex-ante regulacijo trga.

2 DELO AGENCIJE ZA SEK IN SRDF

Delo agencije za Svet za elektronske komunikacije (SEK) in Svet za radiodifuzijo (SRDF) je pogojeno z zakonsko določenimi nalogami. Agencija za delovanje obeh svetov zagotavlja finančna sredstva ter strokovno in administrativno podporo.

Svet za elektronske komunikacije je po ZEKom zadolžen za spremljanje in svetovanje pri usmerjanju razvoja elektronskih komunikacij ter sodelovanje pri varstvu interesov potrošnikov na področju elektronskih komunikacij. V letu 2012 so se člani SEK sestali na 11 rednih sejah, poleg tega pa so izvedli tudi eno korespondenčno sejo.

Sej so se poleg 11 članov SEK redno udeleževali tudi predstavniki agencije.

Glede na zahteve SEK, je agencija pričela s pripravo četrtnih poročil o svojem delu interne narave, ki nasproti SEK povečujejo transparentnost delovanja agencije ter dajejo tudi svetu vednost o njenem delovanju. V letu 2012 je agencija za SEK pripravila dodatna poročila o delu na projektu www.komuniciraj.eu, usmeritve glede kakovosti in zadovoljstva uporabnikov širokopasovnih storitev, pri čemer je projekt merjenja kakovosti storitev vključila tudi v program dela v prihodnjih dveh letih. Ravno tako je agencija poročala o četrtnem stanju na trgu elektronskih komunikacij, kjer je SEK predlagal, da se doda vpliv regulacije na trg. SEK je obravnaval osnutek programa dela in finančnega načrta

agencije za leto 2013, pri čemer je izrazil podporo programu dela, medtem ko se do finančnega načrta ni opredelil. Poleg navedenega je agencija za SEK pripravila spletno stran in pomagala pri objavi vsebin.

Svet za radiodifuzijo je neodvisno strokovno telo, ki v postopkih, ki jih vodita agencija in Ministrstvo za izobraževanje, znanost, kulturo in šport, daje predhodna mnenja in soglasja ter sodeluje pri pripravljanju določenih aktov. Agencija je na podlagi Zakona o medijih Svetu za radiodifuzijo dolžna nuditi administrativno, strokovno, finančno in tehnično podporo. Podpora obsega pripravo gradiva za sejo (v letu 2012 8 rednih in 1 korespondenčna), pisanje

zapisnika in poročanje na mesečni seji, pripravo zapisnika seje ter 10-15 sklepov in dopisov na mesec, koordinacijo in sklicevanje pripravljalnih in posvetovalnih sestankov ter priprava gradiva zanje, seznanjanje članov s prejetimi gradivi, organiziranje sestankov z zainteresiranimi javnostmi, posredovanje informacij javnega značaja, pripravo odgovorov novinarjem, ažuriranje in objavljanje na spletni strani, pomoč pri pripravi letnega poročila in finančnega načrta, pripravo potnih nalogov, izplačilo potnih stroškov in mesečnih nagrad ipd.

1 POVZETEK GLAVNIH AKTIVNOSTI AGENCIJE V LETU 2012

V nadaljevanju na kratko povzamamo aktivnosti agencije, ki jim je v letu 2012 namenila največ človeških in/ali finančnih virov.

1.1 Zagotavljanje pogojev za izgradnjo mobilnih omrežij četrte generacije

Zagotavljanje pogojev za izgradnjo mobilnih omrežij četrte generacije je prednostna naloga agencije, v katerem sodeluje več področij in zaposlenih. Agencija je namreč v letu 2012 z vsemi razpoložljivimi kadri začela s pripravo strokovnih podlag za prerezporeditev spektra ter posledično za razpis frekvenc za mobilna omrežja četrte generacije (4G), ki omogočajo mobilni širokopasovni dostop (LTE). Ustanovljena je bila projekta skupina, v kateri sodelujejo tudi zunanji strokovnjaki, ki pripravljajo odgovore na temeljnima vprašanju prihodnje rabe frekvenčnega spektra za elektronske komunikacijske storitve. Glavna naloga skupine je pripraviti strokovne podlage za nacio-

nalno strategijo ter za razpis frekvenc za omrežja četrte generacije, ki omogočajo mobilni širokopasovni dostop.

Ob tem je treba upoštevati dejstvo, da dvema od treh operaterjev z dovoljenji za uporabo frekvenc v pasu 900 MHz potečeta dovoljenji v letu 2013, že v letu 2016 pa poteče tretje dovoljenje na pasu 900 MHz in vsa tri dovoljenja za uporabo frekvenc v pasu 1800 MHz. Po mnenju agencije je zato smiselno obravnavati podelitev in bodočo uporabo frekvenčnih pasov v celoti, še posebej frekvenc pod 1 GHz. Zato je bila sprejeta odločitev, da se podelitev frekvenc v pasu 800 MHz izvede v paketu (t.i. big bang podelitev) s podelitvijo frekvenc v pasu 900 in 1800 MHz, pri čemer je smotrno k razpisu za podelitev omenjenih pasov vključiti tudi proste kapacitete v pasu 2600 MHz in morebitne višje pasove, če bi bil zanje ugotovljen interes. Na tak način bi na eni strani operaterjem omogočila bistveno boljše možnosti gradnje omrežij

in uporabe tehnologij, na drugi strani pa končnim uporabnikom posledično zagotovila kakovostnejši dostop do storitev, skladno z zahtevami ciljev digitalne agende. Agencija bo v vmesnem času skladno z zakonodajo podaljšala odločbe o dodelitvi frekvenc na 900 MHz operaterjema, ki jima te odločbe potečejo, ter tako zagotovila kontinuiteto storitev do razpisa. Obenem pa bo – še posebej za namene nudenja LTE storitev, ki se v omejenem komercialnem in geografskem delu v Sloveniji že izvajajo – operaterjem za obdobje do t.i. big bang podelitve v ločenem postopku omogočila kandidiranje za skupaj 2 x 39,8 MHz prostih kapacitet v RF pasu 1800 MHz in 2 x 10 MHz + 1 x 5 MHz v RF pasu 2100 MHz, s čimer bi bile storitve LTE in HSPA v večjem obsegu uporabnikom na voljo kar čim prej.

Projektna skupina bo do aprila 2013 pripravila strokovne podlage za prerezporeditev spektra, s tem pa tudi

podlage za izvedbo javnih razpisov za podelitev frekvenc za nudenje storitev (širokopasovnih) mobilnih komunikacij, ki postajajo gonilo razvoja v EU in svetu. To bo tudi prispevek za pripravo strategije za uporabo frekvenčnega spektra za elektronske komunikacijske storitve, ki jo pripravlja Ministrstvo za izobraževanje, znanost, kulturo in šport. Na podlagi sprejete strategije bo agencija predvidoma do konca leta 2013 pripravila razpis za LTE.

1.2 Analiza in strategija regulacije na področju telekomunikacij

Na področju za telekomunikacije je agencija v letu 2012 začela pripravljati podlage, s pomočjo katerih bo agencija oblikovala nadaljnjo regulacijo širokopasovnega dostopa. Za to nalogo (projekt je interno dobil ime Analize in strategije regulacije) je imenovala projektno skupino, ki jo za zdaj sestavljajo samo zaposleni na agenciji. Za leto 2013 pa je zaradi izjemne zahtevnosti regulacije omrežij naslednje generacije predvidela okrepitev strokovne ekipe, ki je predpogoj, da bo lahko skupaj z industrijo in strokovno javnostjo pripravila učinkovito regulatorno okolje.

V prvem koraku tega projekta, je agencija s pomočjo vprašalnika začela zbirati informacije in stališča operaterjev, ki jih bo potrebovala za načrtovanje nadaljnjih regulatornih aktivnosti. Pri tem je treba poudariti, da omenjeno zbiranje informacij ni javno posvetovanje o izhodiščih ali konkretnih predlogih, ki bi jih agencija že pripravila. Ali bodo odgovorili na vprašalnik, je stvar vsakega posameznega operaterja.

1.3 Razpis novega multipleksa DVB-T z nacionalnim pokrivanjem

Agencija je oktobra 2012 objavila javni razpis za podelitev radijskih frekvenc za še en multipleks DVB-T z nacionalnim pokrivanjem (multipleks C). Razpis je bil objavljen takoj, ko so bili izpolnjeni tehnični pogoji. Na javni razpis je prispela ena pravočasna in vsebinsko pravilna ponudba, ponudnika javni zavod RTV Slovenija. Sredi decembra je agencija RTV Sloveniji izdala Odločbo o dodelitvi radijskih frekvenc za multipleks C. RTV Slovenija oziroma njena enota Oddajniki in zveze bo tako upravljala še eno omrežje digitalne prizemne televizije. V skladu z izdano odločbo za multipleksa C mora RTV Slovenija najkasneje v roku

299 dni od vročitve te odločbe zagotoviti 96 odstotno pokritost prebivalstva Slovenije. Dostop do multipleksa mora pod enakimi pogoji zagotoviti vsem izdajateljem, ki imajo pravico razširjanja televizijskega programa v digitalni radiodifuzni tehniki. Odločba med drugim tudi določa, da mora biti mesečna cena za storitev oddajanja stroškovno naravnana, pri tem pa je v prvem letu obratovanja postavljena tudi najvišja dovoljena cena za mesečno oddajanje 1MBit/s, ki ne sme presegati 10.508,29 €.

V začetku leta 2012 je bilo veljavnih tudi 26 odločb o dodelitvi radijskih frekvenc za posamezne oddajne lokacije za drugi nacionalni multipleks DVB-T (multipleks B). Družba Norkring, ki je bila operater multipleksa B, je po odhodu edinega programa na multipleksu aprila na svoji spletni objavila novico, da je začela z demontažo radiodifuzne opreme svojega omrežja. Tudi radijska nadzorna merilna služba agencije je ugotovila, da Norkringovi oddajniki ne oddajajo. Zato je bil maja po uradni dolžnosti uveden postopek razveljavitve odločb o dodelitvi radijskih frekvenc za multipleks B. Oktobra je agencija prejela zahtevek Norkringa za razveljavitev njegovih odločb, kar je agencija še isti mesec naredila.

1.4 Začetek izvajanja Zakona o avdio-vizualnih medijskih storitvah

Glavna naloga področja za elektronske medije v letu 2012 je bila priprava splošnih aktov, ki jih nalaga Zakon o avdiovizualnih medijskih storitvah (ZAvMS), ter posledično začetek izvajanja tega zakona. Z uveljavitvijo ZAvMS je agencija dobila pristojnost upravnega, inšpekcijskega in prekrškovnega nadzora nad tem zakonom. V okvir te pristojnosti sodijo tudi instituti, ki so sploh prvič regulirani, npr. promocijsko umeščanje izdelkov ter avdiovizualne medijske storitve na zahtevo. Ponudniki avdiovizualnih medijskih storitev na zahtevo so odslej dolžni svoje storitve priglasiti agenciji, dolžni pa so izpolnjevati tudi določene obveznosti, npr. glede zaščite otrok in mladoletnikov pred potencialno škodljivimi vsebinami ter glede kvot evropskih avdiovizualnih del.

Agencija je dobila še pristojnosti reševanja vprašanj glede jurisdikcije nad avdiovizualnimi medijskimi storitvami v EU ter nadzora nad objavljanim obveznih podatkov ponudnikov avdiovizualnih medijskih storitev; varstvom avtorskih pravic pri predvajanju ki-

nematografskih del v avdiovizualnih medijskih storitvah; spodbujanjem k neenakopravnosti in nestrpnosti v programskih vsebinah; varstvom otrok in mladoletnikov v programskih vsebinah; sponzoriranjem programskih vsebin; promocijskim umeščanjem izdelkov v vsebine (kot nove dovoljene oblike oglaševanja) ter prikritim oglaševanjem v vsebinah; izvajanjem pravic do kratkega poročanja v televizijskih programih ter uveljavljanjem pravice javnosti do spremljanja pomembnejših dogodkov v televizijskih programih.

Za izvajanje novih pristojnosti je agencija v letu 2012 izvajala usposabljanja kadrov, saj novih kadrov, kljub številnim novim nalogam, ni dobila. Opravila je tudi druge potrebne prilagoditve za izvajanje postopkov inšpekcijskega in prekrškovnega nadzora, od resornega ministrstva pa je pridobila pooblastilo ministra, ki je predpogoj, da lahko oseba, ki ima izpolnjene pogoje, odloča v inšpekcijskem postopku.

1.5 Regulacija ločenega računovodstva, univerzalne poštne storitve ter regulacija cen v čezmejnem prometu

Na področju za pošto je agencija v

letu 2012 namenila največ pozornosti regulaciji ločenega računovodstva, regulaciji in nadzoru univerzalne storitve ter regulaciji cen v čezmejnem prometu. V letu 2012 je agencija preučila spremembe metodologije ločenih računovodskih evidenc Pošte Slovenije in izvedla uradni postopek nadzora nad 35. in 36. členom ZPSto-2 ter 5. in 9. členom Splošnega akta o ločenih računovodskih evidencah in prepovedi subvencioniranja. Poleg tega nadzora, je agencija s pomočjo revizorske hiše izvedla prvo fazo preverjanja pravilnosti prihodkov kot vhodnih podatkov v ločene računovodske evidence preko analize kontrolnega okolja aplikacij IL-Post in UPO.

Agencija je v okviru regulacije in nadzora univerzalne storitve zavrnila preoblikovanje pošte Prevorje in Prem v premični pošti ter odobrila preoblikovanje pošt Zdole, Križevci in Materija v pogodbene pošte. S tem je pridobila Republiki Sloveniji prve »franšizne« pošte na območjih, kjer je bil izkazan

interes in je izvajanje univerzalne poštnih storitve ostalo nespremenjeno. Pogodbene pošte so odprte dlje, kot je bila pred tem kontaktna točka v upravljanju Pošte Slovenije, zato se je povečala dostopnost za uporabnike poštnih storitev.

Za izvedbo poglobljene regulacije cen v čezmejnem prometu je bila izdelana prva obsežna analiza o izračunavanju terminalnih stroškov, po sistemu UPU in REIMS. Glede na obseg terminalnih stroškov in stroškov mednarodnega transporta, ki jih ima Pošta Slovenije z izvajanjem univerzalne storitve v čezmejnem poštnem prometu je bila

sprejeta odločitev agencije, da odobri dvig cen za prenos pisem in tiskovin v čezmejnem prometu s 1.12.2012.

1.6 Informatizacija postopkov nadzora

Ena najpomembnejših nalog agencije je celovita prenova sistema elektronskega poslovanja (eAPEK+), ki bo dopolnil manjkajoče funkcionalnosti sedanjega e-poslovanja. V okviru tega projekta je v letu 2012 razvila programsko rešitev, imenovano Nadzor +, ki omogoča večjo sledljivost procesov znotraj agencije, kar je pogoj za večjo transparentnost poslovanja.

Nadzor + je bil razvit za potrebe zagotavljanja transparentnosti najprej nadzornih procesov, kasneje pa tudi ostalih poslovnih procesov na agenciji. Programska rešitev Nadzor + omogoča načrtovanje delovnih procesov in spremljanje njihove realizacije, na podlagi česar se nato lahko izdelata statistika učinkovitosti in uporabljene strategije načrtovanja. Evidenca postopkov omogoča spremljanje na nivoju zadeve in na nivoju opravila po posameznih pristojnih osebah in nosilcih nalog. Aplikacija Nadzor + omogoča hkratno delo več uporabnikov in je dostopna preko WEB vmesnika.

2 TELEKOMUNIKACIJE

Delo agencije na področju za telekomunikacije je v letu 2012 zaznamovala predvsem udeležba v projektni skupini za izpeljavo internih projektov, ki so se nanašali na analizo in strategijo regulacije ter revizijo upoštevnih trgov 4, 5, 6 in 14. Projekta skupina je bila ustanovljena z namenom priprave podlage za nadaljnje regulatorne usmeritve za pospešitev investicij in doseganje ciljev digitalne agende. Glavna naloga je priprava strokovnih podlag na podlagi katerih bo agencija oblikovala nadaljnjo regulacijo širokopasovnega dostopa na medoperaterskem nivoju.

Poleg tega se je agencija na področju za telekomunikacije ukvarjala s svojimi rednimi nalogami, ki zadevajo regulacijo trga elektronskih komunikacij, zbiranje podatkov, vodenje evidenc, sodelovanje v mednarodnih strokovnih skupinah ter poročanje različnim nacionalnim in mednarodnim organom za potrebe spremljanja telekomunikacijskega trga na različnih nivojih.

2.1 Stanje in razvoj na posameznih tržnih segmentih

Na trgu elektronskih komunikacij je bilo v letu 2012 148 operaterjev, ki so končnim uporabnikom zagotavljali storitve mobilne telefonije, širokopasovnega

dostopa do interneta, fiksne telefonije, zakupa dostopovne infrastrukture, prenosa radiodifuznih vsebin do končnih uporabnikov ter drugih storitev. V letu 2012 je bilo v register na novo vpisalo 11 operaterjev, medtem ko jih je bilo izbranih 9.

Slika 2.1: Število v uradno evidenco vpisanih operaterjev/ponudnikov storitev po posameznih pomembnejših storitvah na dan 31. decembra 2012.

Storitev	Število
Dostop do interneta	
Ozko pasovni dostop	16
Širokopasovni (xDSL, FTTH, radijski, kabelski, satelitski,...) dostop	78
Kabelski dostop	46
Kabelski operaterji	65
Govorne storitve v javnem mobilnem omrežju	14
Operaterji	4
ponudniki storitev (VMNO)	10
Fiksna javna govorna telefonija	
Operaterji mednarodne fiksne govorne telefonije	25
Operaterji nacionalne fiksne govorne telefonije	25
Operaterji zakupljenih vodov	33
Operaterji storitev z dodano vrednostjo	25

Vir: APEK, 2012

V letu 2012 je bilo v uradni evidenci agencije prijavljenih 61 sprememb na podlagi obvestil, na osnovi katerih je agencija izdala potrebna potrdila oziroma izpise iz uradne evidence.

V preteklem letu je agencija prejela 57 obvestil o nameri načrtovane gradnje javnih komunikacijskih omrežij oziroma druge gospodarske infrastrukture. Od vseh obvestil o načrtovani gradnji se jih je 56 nanašalo na gradnjo javnih elektronskih komunikacijskih omrežij (od tega je bilo 23 projektov skrajšav z optiko na funkcijskih lokacijah, 14 projektov gradnje baznih postaj za mobilno telefonijo, 17 projektov novogradenj ali razširitev kabelskih komunikacijskih omrežij, 2 projekta za polaganje optičnega kabla in 1 projekt za linkovsko povezavo), eno pa se je nanašalo na gradnjo druge gospodarske infrastrukture.

Največ obvestil o gradnji so poslali Telekom Slovenije 26, Telemach 19, Tušmobil 6 in Simobil 5. V letu 2012 je agencija prejela tudi 7 obvestil o nameravani skupni gradnji javnih komunikacijskih omrežij (gre se za skupno gradnjo operaterjev Telekom Slovenije in Telemach).

2.1.1 Številski prostor

V primerjavi s preteklimi leti je bilo v letu 2012 opaziti dosti manjše povpraševanje operaterjev po dodelitvi geografskih in negeografskih števil, ki so namenjene javno dostopnim telefonskim storitvam na fiksni lokaciji, ter števil za mobilna omrežja. Zaradi sprememb posameznih določb pravilnika o plačilih za uporabo dodeljenih elementov oštevilčenja in ustreznim povišanjem števila točk, so bili operaterji tudi v preteklem letu vzpodbujeni k racionalnejši uporabi virov. Tako se je konec leta 2012 povečal obseg nekaterih vrst vrnjenih elementov oštevilčenja (080, 090).

Na dan 31. decembra 2012 je bilo v uradno evidenco agencije vpisanih 38 operaterjev in drugih subjektov, ki so jim bili v preteklosti dodeljeni različni elementi oštevilčenja. Minulo leto so bili v evidenco vpisani štirje novi operaterji z dodeljenimi viri oštevilčenja. Izdano je bilo 34 novih odločb o dodelitvi elementov oštevilčenja, 47 odločb o razveljavitvi oziroma prenehanju ali delnem prenehanju odločb, 2 odločbi pa sta bili spremenjeni po uradni dolžnosti. Ob koncu leta 2012 je bilo tako

celotno število izdanih in še veljavnih odločb o dodelitvi elementov oštevilčenja enako 287.

Po poročilih izbranega izvajalca upravljanju pretvorbe števil v ENUM domene števil tudi v preteklem letu ni bilo zanimanja za uporabo te funkcionalnosti.

Število vseh prenosov telefonskih števil se je v letu 2012 glede na predhodno leto povečalo za približno 4 %. Tako je bilo po podatkih upravljavca centralne baze prenesenih števil v letu 2012 opravljenih skupno 137.452 prenosov števil, od tega 74.409 mobilnih in 62.910 prenosov fiksnih števil. Od uvedbe prenosljivosti v začetku leta 2006 je bilo skupaj opravljenih že 818.737 prenosov števil. Skupno stanje prenesenih števil na dan 31.12.2012 pa je 626.583, od tega 324.319 mobilnih in 302.264 fiksnih števil.

2.2 Trg mobilne telefonije

Z letom 2012 se je v Sloveniji nabor ponudnikov mobilnih storitev za uporabnike razširil. V letu 2012 so uporabnikom začeli ponujati mobilne storitve

družbe Amis, Telemach in Teleing, ki za nudenje teh storitev uporabljajo omrežja enega od infrastrukturnih mobilnih operaterjev. V zvezi s tem je pomembno dejstvo, da od leta 2012 vsi štirje infrastrukturni mobilni operaterji dajejo svoje omrežne kapacitete na voljo bodisi za eno od oblik veleprodajnega dostopa, bodisi na način omogočanja oblikovanja maloprodajnih ponudb drugim operaterjem oz. ponudnikom storitev.

Uporabniki mobilnih storitev še vedno najraje in v vse večji meri posegajo po mobilnih storitvah, ki jih operaterji ponujajo v paleti različnih paketov in običajno vključujejo določeno količino govornih klicev v lastno in druga omrežja, SMS in MMS sporočil ter uporabnikom vedno bolj pomembnega prenosa podatkov. Podatki kažejo na izjemno

rast količine prenesenih podatkov v mobilnih omrežjih, hkrati pa tudi vse večjo dostopnost do hitrega prenosa podatkov. Vsekakor je pričakovati nadaljnjo rast tega trenda, česar se zavedajo tudi operaterji, ki svojo ponudbo prilagajajo tako, da ponujajo vedno večje količine prenosa podatkov ter temu ustrezno tudi nadgrajujejo svoja omrežja na obstoječih tehnologijah, vpeljujejo pa tudi nove. V letu 2012 je v treh mestih začelo delovati prvo komercialno LTE omrežje, izražene pa so bile tudi napovedi gradnje omrežij LTE v prihodnje.

Raziskava »Mesečni izdatki gospodinjstev za storitve elektronskih komunikacij¹, ki jo je agencija s pomočjo zunanjega izvajalca izvedla konec leta 2012, je pokazala, da je v skoraj v vsakem slovenskem gospodinjstvu vsaj en

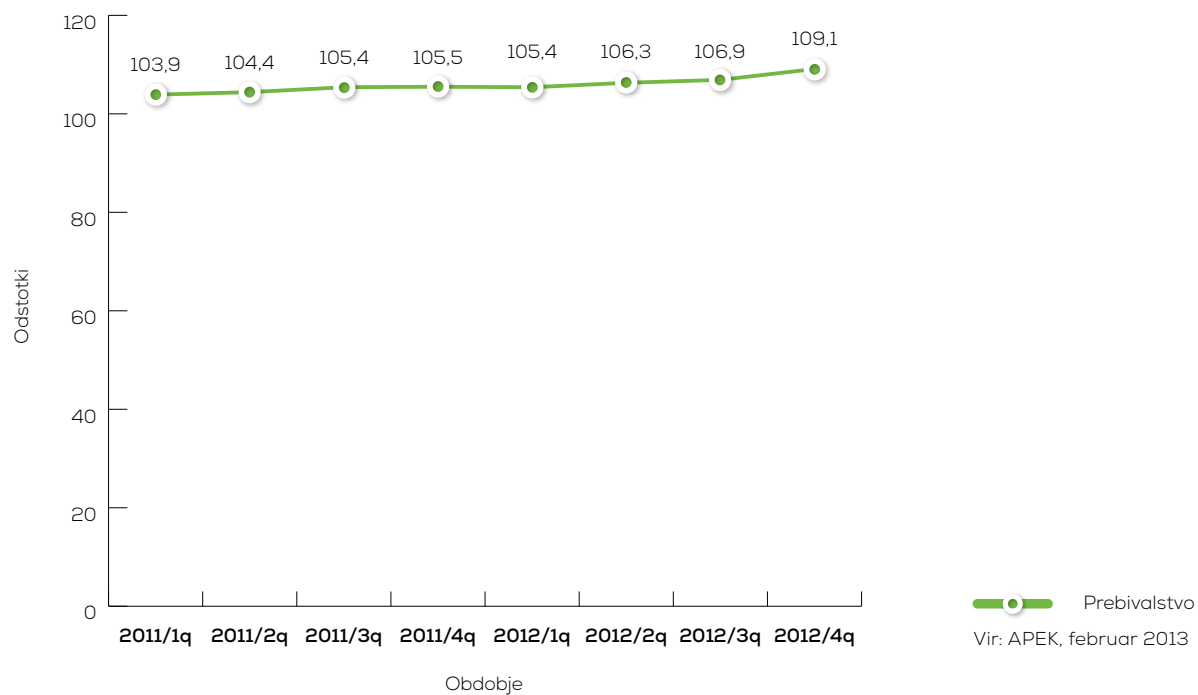
mobilni telefon, kar v četrtini pa štirje ali več. 24% anketiranih v raziskavi je potrdilo, da uporabljajo vsaj eno obliko mobilnega prenosa podatkov, največji del teh preko mobilnega terminala. Povprečno gospodinjstvo je za potrebe mobilnih podatkovnih storitev v oktobru 2012 porabilo 24,6 €.

Stopnja penetracije² aktivnih uporabnikov mobilne telefonije na prebivalstvo je rasla tudi v letu 2012 in je konec leta znašala 109,1. Bodočo rast penetracije je mogoče pričakovati tudi zaradi vse bolj razširjene uporabe mobilnih podatkovnih storitev. SIM kartice se namreč vse bolj uporabljajo v različnih napravah (različnih merilnikih in števcih, alarmih, modulih za sledenje vozilom in tovoru, klicnih centrih in podobno).

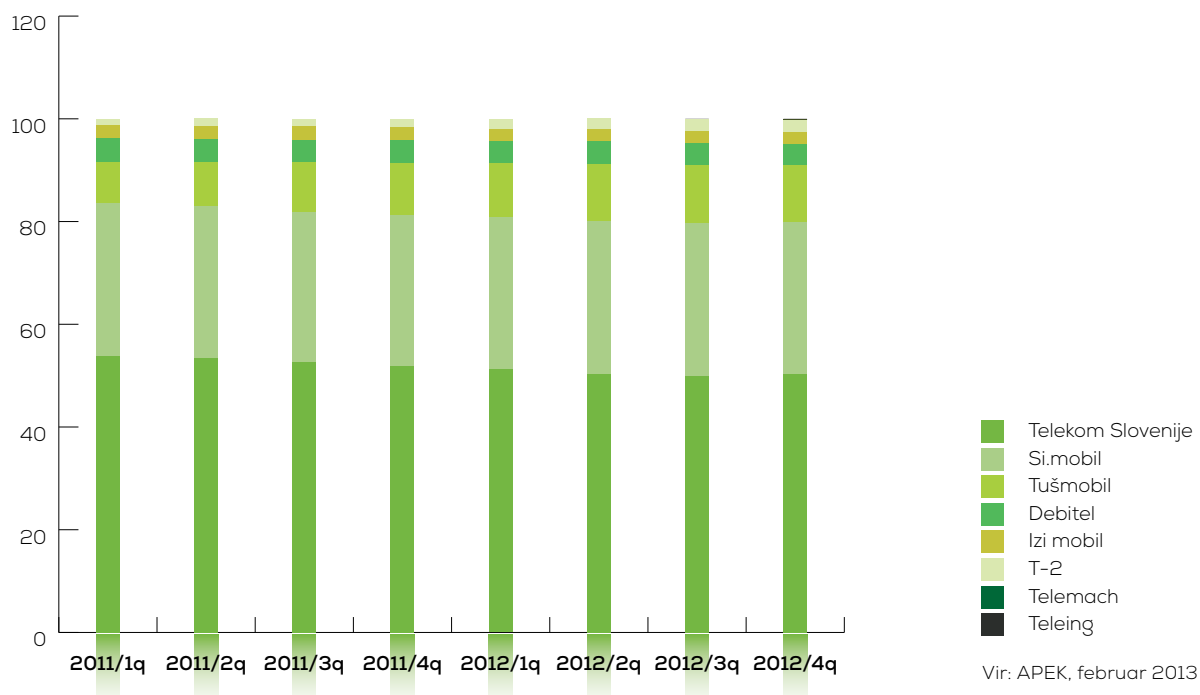

¹<http://www.apek.si/-raziskava-o-mesecnih-izdatkih-gospodinjstev-za-storitve-elektronskih-komunikacij>
²Agencija meri penetracijo aktivnih mobilnih uporabnikov. To so uporabniki, ki imajo kot naročniki veljavno pogodbo in so kot predplačniki vsaj enkrat v zadnjih treh mesecih opravili ali prejeli klic, poslali SMS ali MMS sporočilo oziroma uporabljali podatkovne storitve. Agencija za izračun stopnje penetracije poleg omenjenih podatkov upošteva vsakokratne podatke števila prebivalstva, kot jih poroča Statistični urad Republike Slovenije.

Slika 2.2: Penetracija aktivnih uporabnikov mobilne telefonije na prebivalstvo

Slika 2.3: Deleži aktivnih uporabnikov mobilne telefonije po operaterjih

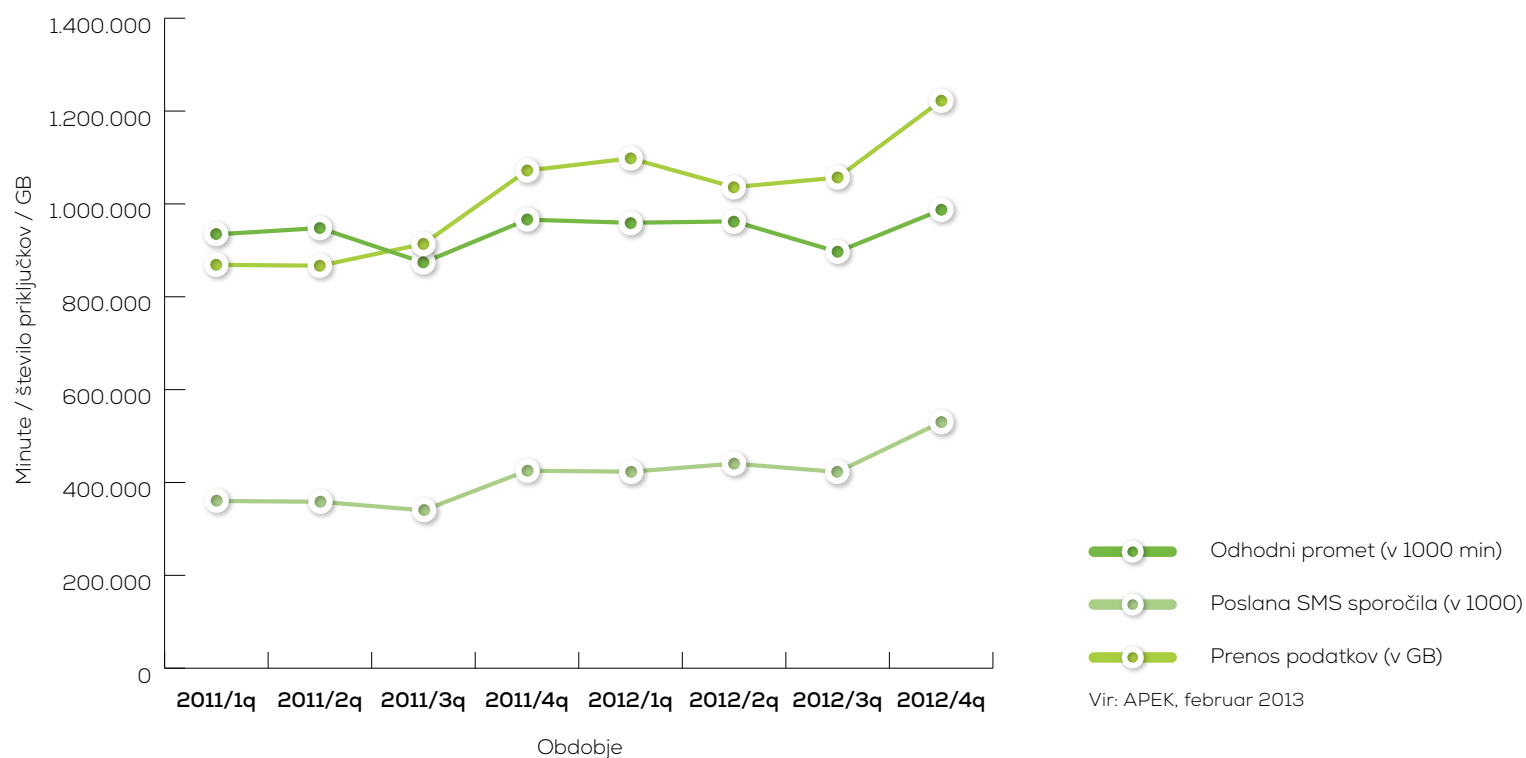
V letu 2012 je družbi Telekom Slovenije tržni delež aktivnih uporabnikov prvič padel pod 50%. Vendar je družba s ponudbo ugodnega paketa 2013 svoj tržni delež ponovno zvišala in tako leto zaključila s 50,3% tržnim deležem. Tržni delež uporabnikov družbe Si.mobil se je najbolj približal eni tretjini z 29,5%, medtem ko so si preostalo petino tr-

žnega deleža vseh uporabnikov mobilne telefonije razdelili ostali ponudniki storitev, ki so v letu 2012 v večini povečali svoje tržne deleže.

Odras gibanja tržnih deležev aktivnih uporabnikov so tudi deleži posredovanega govornega prometa tako v lastno kot tudi v druga omrežja. Pri-

čakovano največji delež vsega posredovanega prometa v lastno omrežje opravi družba Telekom Slovenije, pri čemer mu ta delež pada, raste pa večjim infrastrukturnim operaterjem, nekoliko se niža družbi Debitel, medtem ko je delež družb Izimobil in T-2 ostal nespremenjen.

Slika 2.4: Količine odhodnega prometa, poslanih sms sporočil in prenosa podatkov v mobilnih omrežjih

Količina odhodnega prometa je v zadnjem kvartalu preteklega leta narasla, poleg tega pa se vidi tudi porast glede na preteklo leto, iz česar lahko sklepamo, da je mobilna telefonija še vedno in vedno bolj aktualna tudi za govorni promet.

Ravno tako naraščajo količine prenesenih podatkov, ki kažejo nedvoumen trend rasti v največji meri ravno tako v zadnjem četrtletju 2012.

Storitve kratkih sporočil SMS kljub svoji zrelosti še vedno kažejo trend rasti. Največ SMS sporočil pošljejo uporabniki družbe Si.mobil, čeprav jih je manj, kot uporabnikov družbe Telekom Slovenije. Po številu poslanih SMS sporočil družbi Si.mobil sledijo uporabniki družbe Telekom Slovenije in potem, skladno s tržnimi deleži aktivnih uporabnikov, uporabniki ostalih ponudnikov storitev. Podobno se gibljejo tudi količine poslanih MMS sporočil, ki sovpadajo z deleži poslanih SMS sporočil, vendar v tem primeru uporabniki družbe Telekom Slovenije pošljejo največ MMS sporočil.

2.2.1 Regulacija trga mobilne telefonije

V mesecu juniju 2012 je agencija ponovno izvedla analizo upoštevne trga 15, »Dostop do javnih mobilnih telefonskih omrežij in posredovanje klicev iz teh omrežij (medoperaterski trg)« in na podlagi preizkusa treh meril ugotovila, da trg ne izpolnjuje več nobenega od treh kumulativnih meril za predhodno urejanje, zato je z odločbo septembra istega leta razveljavila prejšnjo regulatorno odločbo, na podlagi katere je bila družba Telekom Slovenije na tem trgu določen za operaterje s pomembno tržno močjo. Ključni pokazatelj konkurenčnosti predmetnega trga je poleg ostalega tudi dejstvo, da Telekom Slovenije od aprila 2012 ni več edini operater, ki na veleprodajnem trgu nudi dostop, od takrat naprej namreč nacionalno gostovanje družbi T-2 ponuja povsem komercialno družba Si.mobil. Na razvoj in konkurenčnost tega veleprodajnega trga kažejo tudi ostali komercialni dogovori med operaterji, na podlagi katerih od junija 2012 veleprodajno obliko dostopa pri družbi Tušmobil uporablja družba Telemach, Si.mobil in Amis sta že februarja 2012 sklenila dogovor o oblikovanju malo-

prodajnega paketa storitev mobilne telefonije, namenjenih naročnikom fiksnih telefonskih in širokopasovnih telekomunikacijskih storitev družbe Amis in povezane uporabnike, enak dogovor pa sta sklenila oktobra 2012 tudi družbi T-2 in Teleing. Družba Telekom Slovenije ob tem že dlje časa nudi veleprodajni dostop ponudnikoma storitev Izimobil in Debitel ter nacionalno gostovanje družbi Tušmobil. Tako lahko ugotovimo, da prav vsi infrastrukturni mobilni operaterji ponujajo neko obliko dostopa ali možnosti oblikovanja malo- prodajne ponudbe mobilnih storitev drugim operaterjem oziroma ponudnikom storitev.

Na podlagi veljavnih regulatornih odločb agencije na upoštevem trgu 7 »Zaključevanje govornih klicev v posamičnih javnih mobilnih telefonskih omrežjih (medoperaterski trg)« so v letu 2012 vsi štirje infrastrukturni operaterji ustrezno prilagajali in zniževali cene zaključevanja klicev. Od konca leta 2012 dalje velja za vse štiri infrastrukturne operaterje stroškovno učinkovita enotna in simetrična, »čista LRIC« cena minute zaključevanja klicev, ki znaša 0,0324 €.

2.3 Trg fiksne telefonije

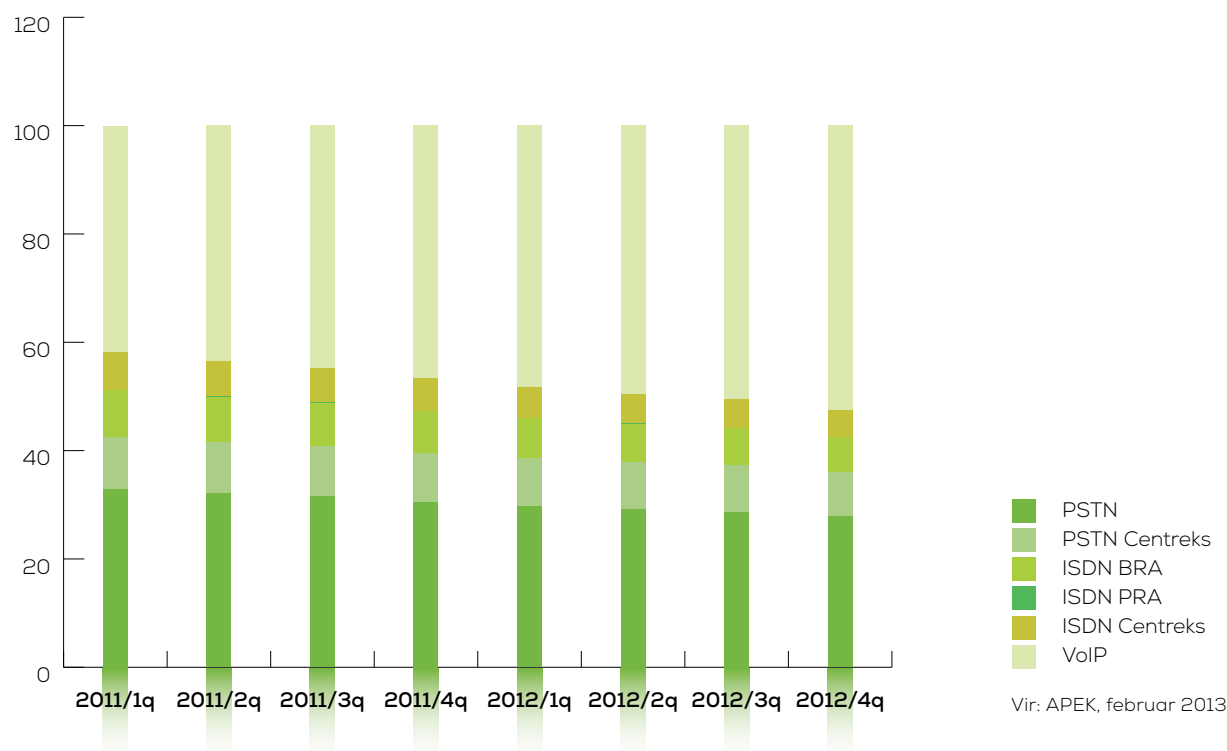
Fiksna telefonija še vedno predstavlja pomemben del trga elektronskih komunikacij, saj predstavlja historično osnovno telekomunikacijsko storitev. Rast je zaradi zasičenosti trga upočasnjena, vendar fiksno telefonijo še vedno lahko uvrščamo med pomembne tržne segmente zaradi velikega števila

inertnih uporabnikov, ki še niso prešli na storitve, ki zahtevajo omrežja nove generacije.

IP telefonija kot javno dostopna telefonska storitev na fiksni lokaciji v celoti nadomešča klasično telefonijo v smislu medomrežnega povezovanja, oštevilčenja, prenosljivosti števil in dostopa do storitev klica v sili na šte-

vilki 112. Operaterji za nudenje storitev IP telefonije uporabljajo regulirane oblike medoperaterskega dostopa na omrežju družbe Telekom Slovenije d.d., svoje lastno kabelsko in optično omrežje ter odprta širokopasovna omrežja, ki so bila zgrajena z javno-zasebnimi sredstvi za namene pokrivanja območij brez komercialnega interesa.

Slika 2.5: Deleži telefonskih priključkov po tehnologijah

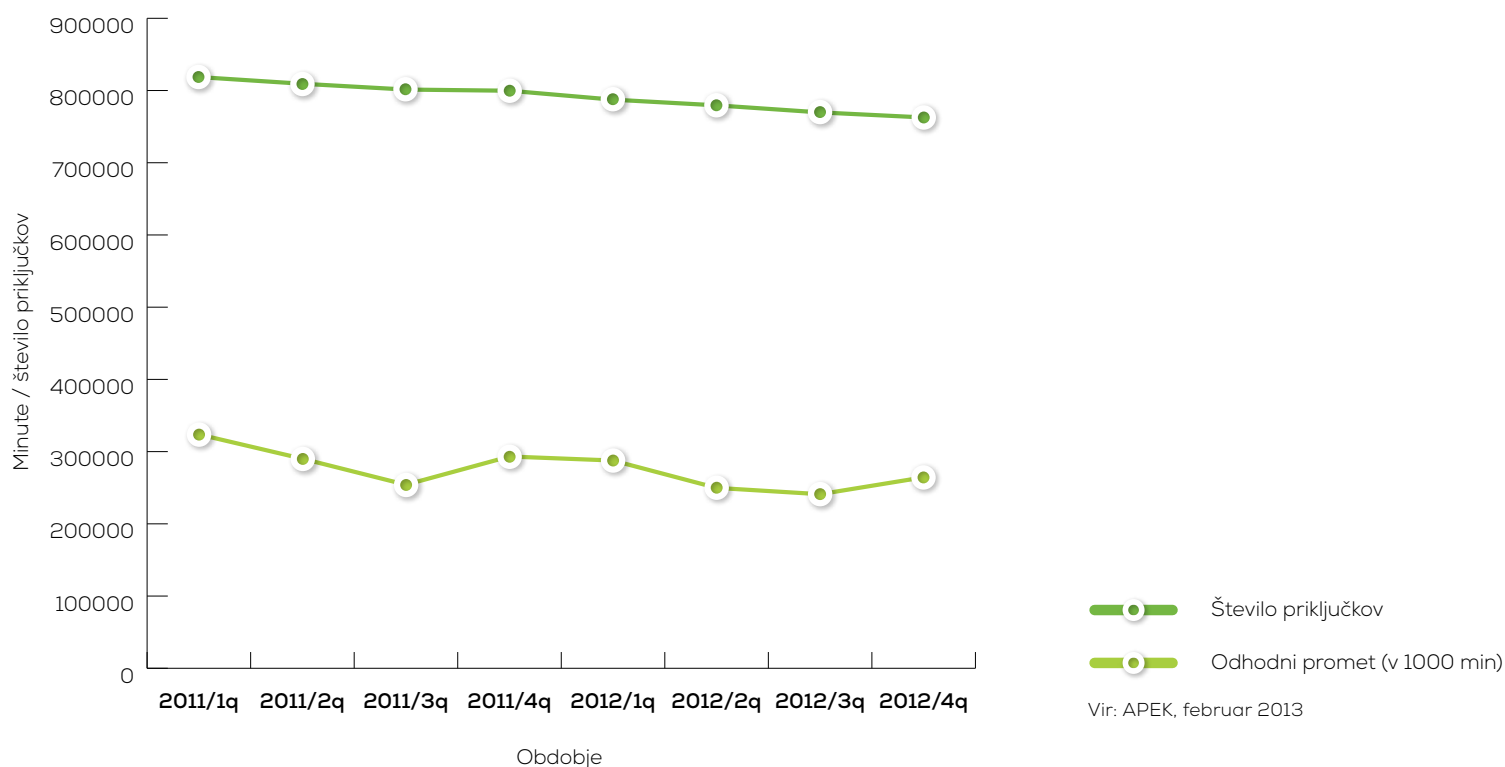
V letu 2012 smo ob nenehni rasti IP telefonije prvič beležili njen 52,5 % delež, s katerim je prehitela klasično telefonijo. K prevladi IP telefonije na trgu fiksne telefonije je poleg družbe Telekom Slovenije prispevalo še 12 alternativnih operaterjev, ki so konec leta 2012 skupaj beležili 399.916 IP telefonskih priključkov. IP telefonija se na trgu praviloma ponuja v kombinaciji s storitvijo širokopasovnega dostopa do interneta in/ali storitvijo televizije, v nekaterih

primerih pa tudi s storitvijo mobilne telefonije. Operaterji združujejo storitve v cenovno privlačne pakete, s čimer je dodaten strošek uporabnika za paket, ki vključuje tudi IP telefonijo, minimalen. S tem in praviloma brezplačnimi klici znotraj omrežja so uporabniki še dodatno stimulirani k prehodu.

Med operaterji, ki ponujajo storitve IP telefonije ima še vedno največji tržni delež po številu priključkov družba Telekom Slovenije (37,6%), ki pa se kon-

stantno zmanjšuje in je v zadnjem letu padel za 1,8% točke. Trije največji sledilci so družbe Telemach (23,7%), T-2 (17,7%) in Amis (10,2%). Gibanje tržnih deležev priključkov IP telefonije se do določene mere odraža tudi pri tržnih deležih govornega prometa, ki se družbi Telekom Slovenije d.d. konstantno zmanjšuje in je konec leta 2012 znašal 25,1%. Sedijo pa ji družbe T-2 (21,2%), Telemach (20,9%), Amis (19,9%) ter drugi.

Slika 2.6: Število fiksnih priključkov in količina odhodnega prometa v fiksnih omrežjih

Število priključkov fiksne telefonije počasi upada, ravno tako odhodni promet, ustvarjen v fiksnem omrežju. Tržni delež družbe Telekom Slovenije na trgu fiksne telefonije se je tudi v letu 2012 še naprej zmanjševal, tako da je na koncu obravnavanega obdobja znašal 67,2% glede na priključke fiksne telefonije, kar je za 4,5% točke manj kot konec preteklega leta.

2.3.1 Regulacija trga fiksne telefonije

Agencija je v letu 2012 izvedla analizo upoštevne trga 1 »Dostop do javnega telefonskega omrežja na fiksni lokaciji za rezidenčne in poslovne uporabnike (maloprodajni trg)« in izvedla javno posvetovanje. V okviru analize je agencija ugotovila, da je navedeni upoštevni trg potrebno še naprej regulirati zaradi zaščite interesov končnih uporabnikov. Na podlagi analize je določila družbo Telekom Slovenije za operaterja s pomembno tržno močjo in predlagala naložitev naslednje obveznosti: obveznost zagotavljanja izbire in predizbire operaterja javno dostopnih telefonskih storitev, obveznost dopustitve operaterskega dostopa do določenih omrežnih zmogljivosti in njihove uporabe, obveznost

zagotavljanja enakega obravnavanja, obveznost zagotavljanja preglednosti in obveznost regulacije maloprodajnih storitev (prepoved zaračunavanja prekomernih cen, metoda stroškovne usmeritve cen, obveznost cenovnega nadzora in stroškovnega računovodstva, obveznost ločitve računovodskih evidenc, prepoved dajanja neupravičene prednosti določenim končnim uporabnikom in prepoved neutemeljenega združevanja določenih storitev). Pri predlaganih cenovnih obveznostih je agencija za določitev maloprodajnih cen za mesečno naročnino fiksnih telefonskih priključkov (PSTN, ISDN BA in ISDN PA) priključki in priključki IP telefonije) na podlagi modela cenovne kapice določila zgornjo mejo, ki jo operater s pomembno tržno močjo še lahko zaračunava, to pa pomeni, da lahko družba Telekom Slovenije d.d. oblikuje cene tudi nižje ob oceni lastne učinkovitosti. Maloprodajna cena osnovnega PSTN priključka je tako v letu 2012 znašala 10,74 € z vključenim DDV. Izračunana vrednost cenovne kapice po modelu znaša za vrednost $X - 0,25\%$, kar pomeni, da bo lahko družba Telekom Slovenije d.d. svoje maloprodajne cene fiksnih telefonskih priključkov postopoma zviševala največ za inflacijo $+0,25\%$

na leto. Pomen takšne regulacije je predvsem v zaščiti končnih uporabnikov.

Na medoperaterskem upoštevne trgu 3 »Zaključevanje klicev v posamičnih javnih telefonskih omrežjih na fiksni lokaciji« se je v letu 2012 nadaljevala simetrija cen zaključevanja klicev na fiksni lokaciji družb Amis, In.life, Telemach, Tušmobil in T-2 glede na najnižjo izračunano ceno zaključevanja klicev na tistem nivoju medomrežne povezave, ki omogoča dostop do vseh končnih uporabnikov določenega operaterja, kar je na nivoju dvojnega tranzita družbe Telekom Slovenije, slednja pa je izračunana na podlagi lastnega modela agencije. Agencija je na upoštevne trgu zaključevanja klicev v fiksnem omrežju konec leta 2012 pričela z novo analizo, hkrati pa je za potrebe cenovne regulacije medoperaterskih storitev fiksne telefonije, v skladu s Priporočilom Evropske komisije z dne 7. maja 2009 o regulaciji cen zaključevanja klicev v fiksnih in mobilnih omrežjih EU (2009/396/ES), v letu 2012 pričela s postopkom razvoja lastnega stroškovnega modela, na podlagi katerega bo cena zaključevanja klicev na fiksni lokaciji za tretje stranke izračunana v skla-

du s predmetnim Priporočilom Evropske komisije.

Ob koncu leta 2012 je agencija začela tudi z izvedbo analiz upoštevne trga 2 »Posredovanje klicev v javnem telefonskem omrežju na fiksni lokaciji (medoperaterski trg)« in upoštevne trga 10 »Tranzitne storitve v javnem telefonskem omrežju (medoperaterski trg)«.

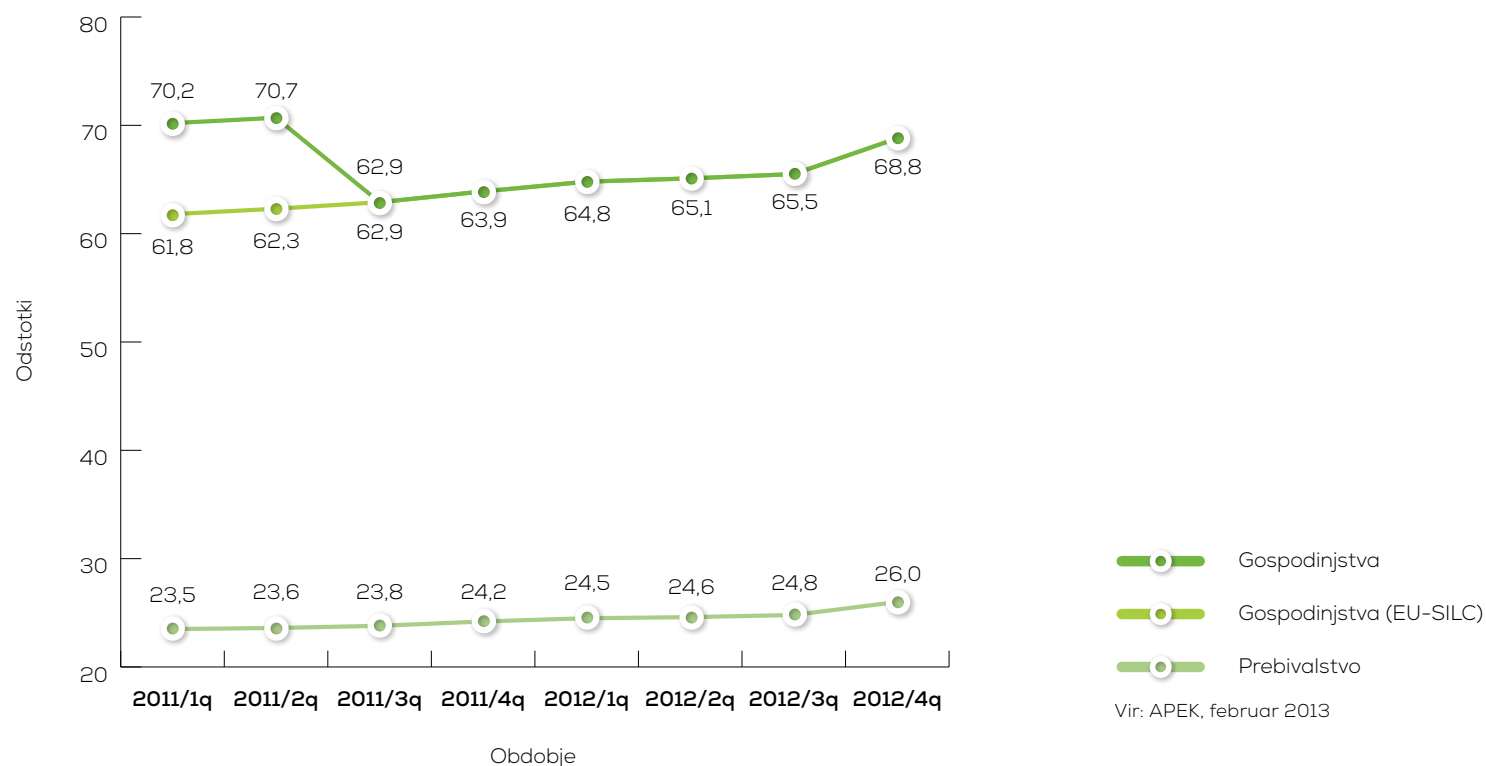
2.4 Trg širokopasovnega dostopa

Digitalna agenda Evropske komisije predvideva sedem ciljev za doseganje ustrezne razvitosti informacijske družbe, med katerimi sta tudi dostop do hitrega in ultra-hitrega interneta ter digitalna pismenost in dostopne spletne storitve za vse državljane. Iskanje možnosti za investiranje v omrežja novih generacij se kaže v rasti števila

priključkov širokopasovnega dostopa, ki omogoča storitve dostopa do interneta, IP telefonije, IP televizije in multimedijских storitev, ki postajajo vedno pomembnejše vsebine, do katerih dostopajo končni uporabniki.

Razširjenost širokopasovnega dostopa do interneta je eden glavnih kazalcev razvitosti trga elektronskih komunikacij.

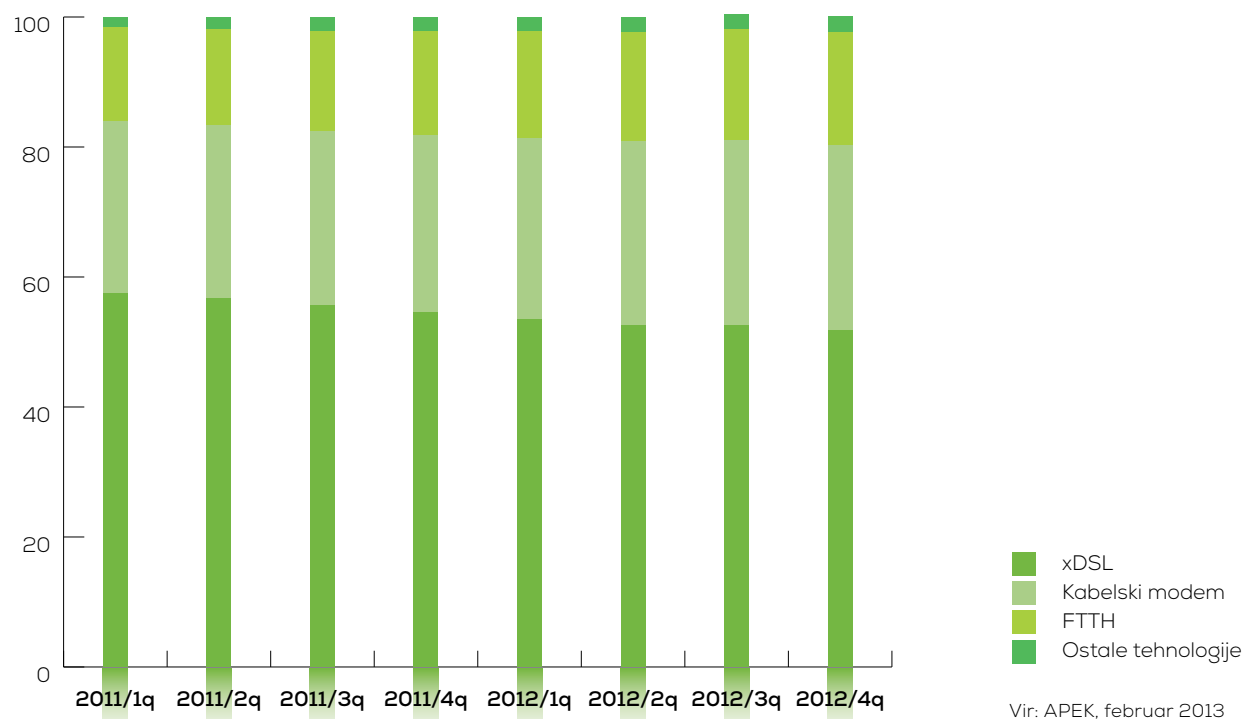
Slika 2.7: Penetracija fiksne širokopasovnega dostopa glede na prebivalstvo

V zadnjem četrtletju je opazen pozitiven premik na trgu širokopasovnega dostopa, saj se je penetracija fiksne- ga širokopasovnega dostopa glede na gospodinjstva v primerjavi z minulim obdobjem zvišala na 68,8%, medtem ko se je penetracija glede na prebivalstvo zvišala za 1,2% točke na 26,0%³. V Sloveniji so storitve širokopasovne- ga dostopa dostopne preko bakrene-

ga omrežja, kablskega koaksialnega omrežja, fiksne brezžičnega omrežja, mobilnega brezžičnega omrežja, zakupljenih vodov in optičnega omrežja. Vse bolj se uveljavljajo brezžične tehnologije, predvsem mobilne, saj se pojavljajo vedno boljši standardi, ki omogočajo vedno večje prenosne hi- trosti.

Slika 2.8: Gibanje deležev fiksni širokopasovni tehnologiji

³Nihanje v penetraciji fiksne širokopasovnega dostopa je posledica sprememb pri izračunu penetracije. Do tretjega četrtletja 2012 je agencija računala penetracijo na podlagi širokopasovnih priključkov dostopa do interneta. Z letom 2012 je Evropska komisija od regulatorjev začela zbirati število vseh širokopasovnih priključkov in ne samo število priključkov dostopa do interneta ter na podlagi teh podatkov računa penetracijo širokopasovnega dostopa. Zato je agencija je s četrtem četrtletjem 2012 razširila vprašalnik za zbiranje četrtletnih podatkov na sklop širokopasovnega dostopa in penetracijo, prav tako kot Evropska komisija, izračunala na podlagi omenjenih podatkov. Slednje je tudi razlog povečanja penetracije tako glede na gospodinjstva kot tudi glede na prebivalstvo.

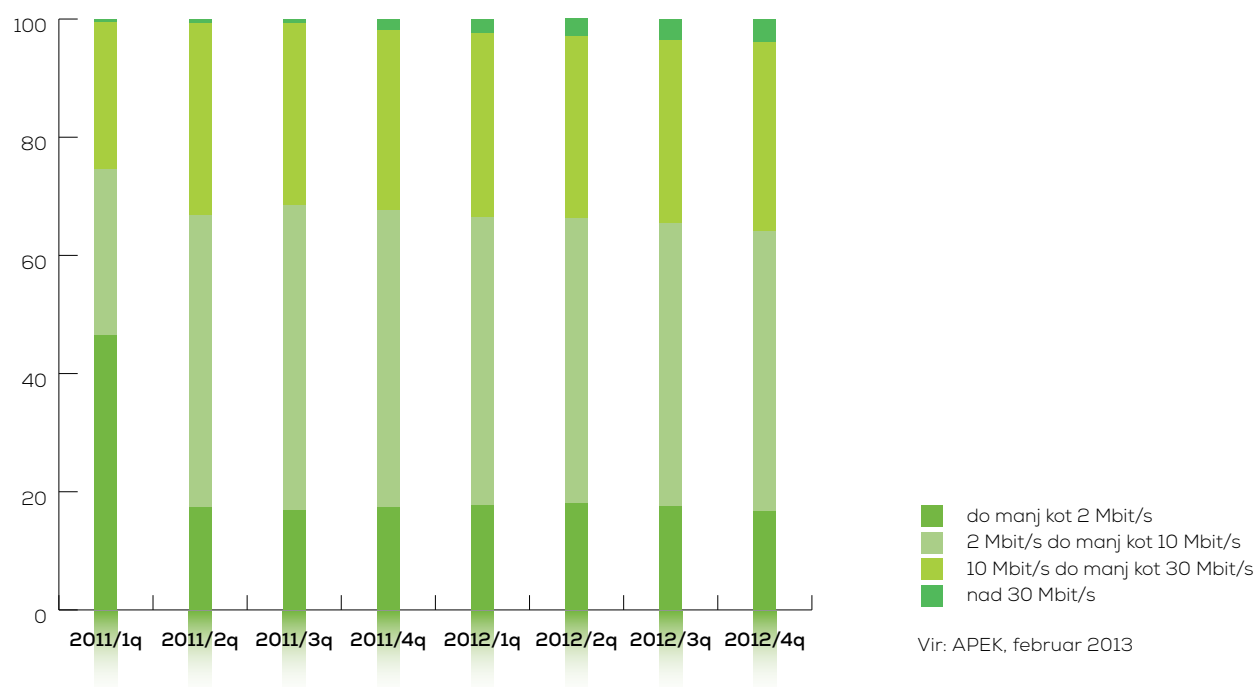
Širokopasovni dostop na fiksni lokaciji se še vedno najpogosteje (51,7%) zagotavlja prek xDSL tehnologij, ki uporabljajo bakrene krajevne zanke javnega telefonskega omrežja ali prek kabelskih omrežij. Vse več pa je tudi optike (17,3%), ki je glede na predvidene zahteve storitev HD video prenosov in TV kanalov, visoke grafične kakovosti internetnih iger ter pričakovanega razvoja 3D tehnik, nedvomno prefe-

renčna tehnologija omrežij naslednje generacije.

Končni uporabniki iščejo možnosti za dosegljivost širokopasovnega dostopa do interneta neodvisno od njihove lokacije, kar prispeva k vedno bolj raznoliki izbiri načinov dostopa do interneta, zato se vedno več uporabnikov se poslužuje različnih načinov mobilnega širokopasovnega dostopa do interne-

ta. Konec leta 2012 je bilo tako nekaj več kot 135.000 uporabnikov dodatno naročenih na prenos podatkov, nekoliko več kot 56.000 je bilo paketov s podatkovno kartico ali USB modemom, medtem ko je ob uporabi pametnih telefonov s standardnim paketom mobilnega širokopasovnega dostopa nekoliko več kot 565.000 paketov takšnih ki ta dostop omogočajo in nudijo v paketu.

Slika 2.9: Deleži priključkov fiksne širokopasovnega dostopa do interneta glede na hitrost dostopa

Vedno več uporabnikov se odloča za višje prenosne hitrosti, kar jim omogoča kvalitetnejše storitve. Skoraj polovica uporabnikov (47,4%) ima širokopsovne priključke za dostop do interneta s prenosno hitrostjo 2 Mbit/s do manj kot 10 Mbit/s.

Po podatkih raziskave »Mesečni izdatki gospodinjstev za storitve elektronskih komunikacij«⁴ bi bila le slaba petina (19%) anketirancev pripravljena plačati večji znesek za internetne storitve, da bi dobili hitrejši prenos podatkov. Večina anketirancev, ki za hitrejši dostop do interneta niso pripravljene plačati več,

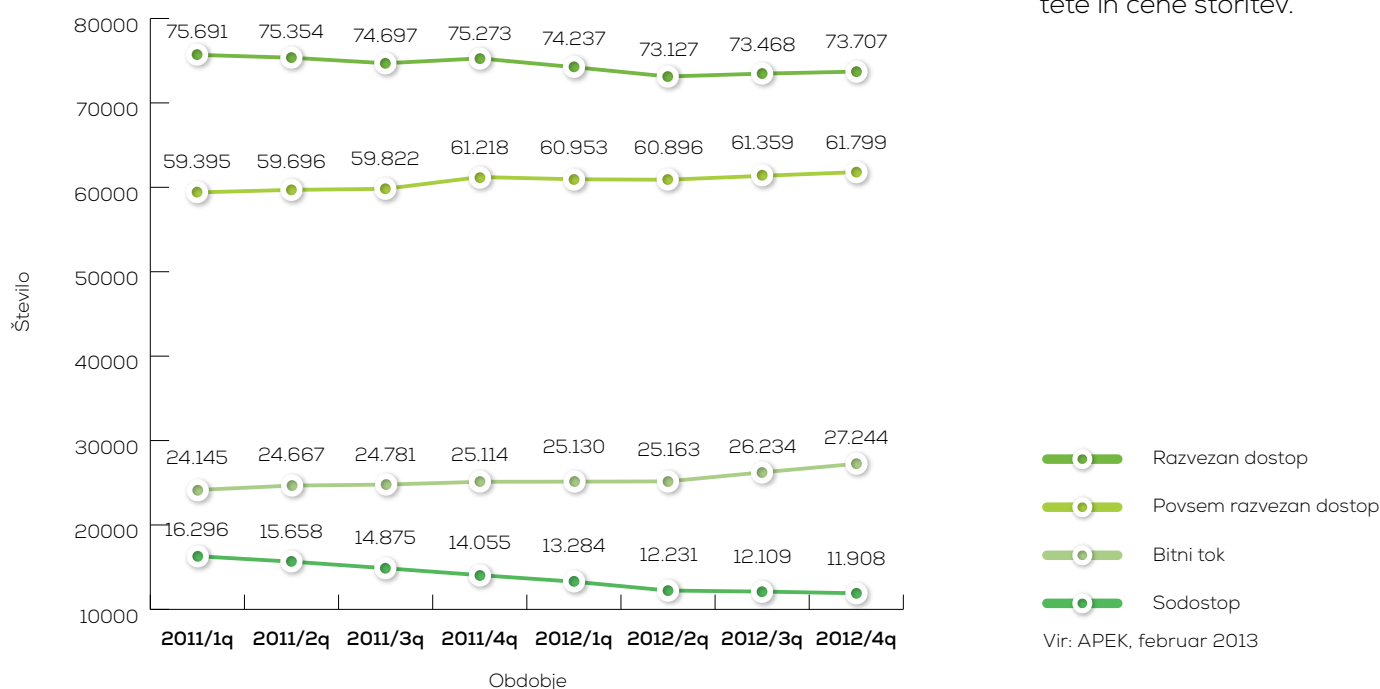
jih meni, da hitrejšega prenosa podatkov enostavno ne potrebujejo.

Rezultati raziskave maloprodajnega trga širokopasovnega dostopa za rezidenčne in poslovne uporabnike, ki jo je agencija izvedla v letu 2012, kažejo, da je bila v letu 2012 v vsakem poštnem kraju v Sloveniji prisotna vsaj ena tehnologija, v 381 poštnih krajih pa je bila prisotna kombinacija vsaj dveh tehnologij širokopasovnega dostopa. Najbolj raznolik izbor ponudb je bil pri paketih trojček, v okviru njih pa je bilo največ ponudb za dostop preko bakrenega omrežja.

2.4.1 Medoperaterski trg širokopasovnega dostopa

Na podlagi regulatornih odločb agencije je operaterjem omogočen širokopasovni dostop do bakrenega in optičnega omrežja družbe Telekom Slovenije po posameznih priključkih. Tako je operaterjem, ki nimajo svojega lastnega omrežja ali pa ga imajo le deloma zgrajeno, omogočeno nudenje širokopasovnih storitev končnim uporabnikom na celotnem ozemlju države in konkuriranje na maloprodajnem trgu. Konkurenčne razmere na maloprodajnem trgu imajo pozitivne učinke za končne uporabnike, saj imajo večjo možnost izbire tako glede vrste, kvalitete in cene storitev.

Slika 2.10: Število xDSL priključkov glede na tip operaterskega dostopa

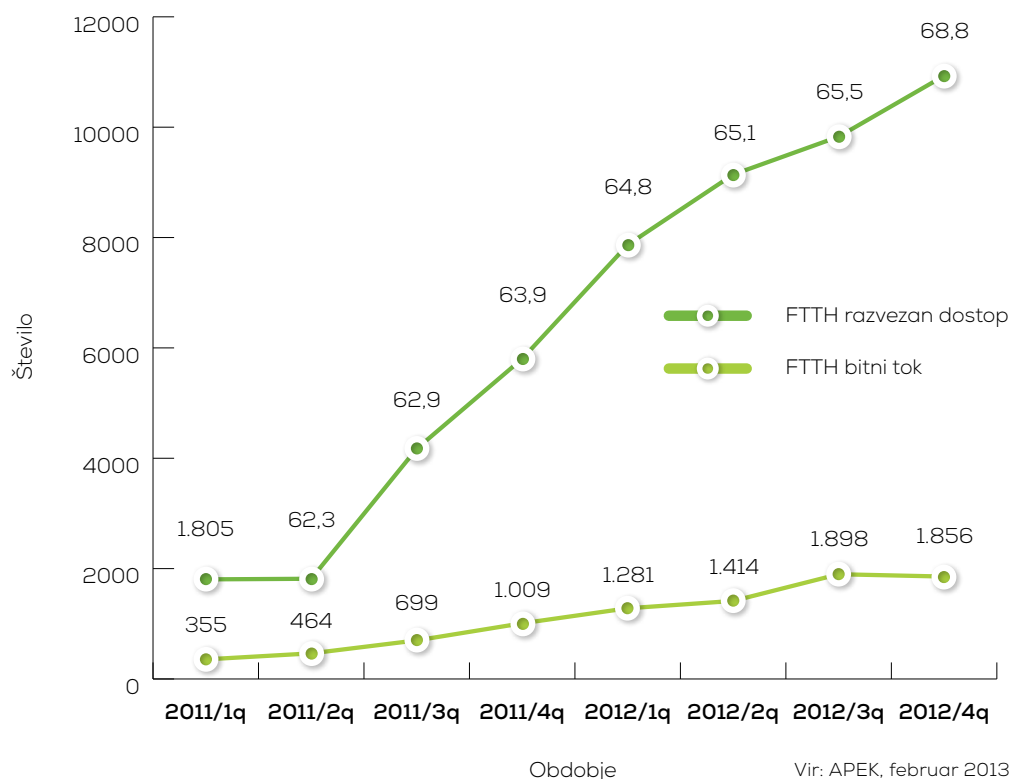

Vir: APEK, februar 2013

⁴<http://www.apek.si/-raziskava-o-mesecnih-izdatkih-gospodinjstev-za-storitve-elektronskih-komunikacij>

Zaradi neugodnih gospodarskih razmer na trgu in zaradi širjenja operaterjev na bolj ruralna področja je na trgu opazen manjši padec oblik dostopa, ki od operaterjev zahtevajo več investiranja v njihovo opremo in prehod na drugo za njih ugodnejšo obliko medoperaterskega dostopa.

Slika 2.11: Število FTTH priključkov glede na tip operaterskega dostopa

Na trgu so opazni pozitivni učinki obstoječe regulacije, saj se hitro povečuje povpraševanje operaterjev po dostopu do optičnega omrežja družbe Telekom Slovenije, prav tako pa dostopajo tudi do odprtih optičnih širokopasovnih omrežij drugih operaterjev.

2.4.2 Regulacija trga širokopasovnega dostopa

Agencija je v letu 2012 imenovala stro-

kovno projektno skupino, katere glavna naloga je priprava strokovnih podlag, na katerih bo oblikovala nadaljnjo regulacijo širokopasovnega dostopa na medoperaterskem nivoju.

Agencija regulira veleprodajna trga dostopa do fizične omrežne infrastrukture na fiksni lokaciji in širokopasovnega dostopa že od leta 2005. S trenutno veljavno regulatorno odločbo na upoštevem trgu » Dostop do (fizične)

omrežne infrastrukture (vključno s sodostopom ali razvezanim dostopom) na fiksni lokaciji (medoperaterski trg)»⁵ in regulatorno odločbo na upoštevem trgu »Širokopasovni dostop (medoperaterski trg)»⁶ so družbi Telekom Slovenije kot operaterju s pomembno tržno močjo naložene naslednje obveznosti: obveznost dopustitve operaterskega dostopa do določenih omrežnih zmogljivosti in njihove uporabe, obveznost zagotavljanja enakega obravnavanja,

⁵http://www.apek.si/files/Telekomunikacije/Regulacija/Analize_in_odlocbe_na_reguliranih_upostevnih_trgih/Izrek-odlocbe-38244-120115.pdf
⁶http://www.apek.si/files/Telekomunikacije/Regulacija/Analize_in_odlocbe_na_reguliranih_upostevnih_trgih/Izrek-odlocbe-38244-220117.pdf

obveznost zagotavljanja preglednosti, obveznost cenovnega nadzora in stroškovnega računovodstva, obveznost ločitve računovodskih evidenc. V okviru obveznosti dopustitve operatorskega dostopa do določenih omrežnih zmogljivosti in njihove uporabe na upoštevem trgu za dostop do fizične omrežne infrastrukture je družba dolžna zagotoviti dostop do bakrene krajevne zanke, podzanke in optične krajevne zanke, hišne napeljave, optičnega delilnika, jaškov, kanalizacije in neosvetljenih optičnih vlaken ter aktivne ethernet (ali druge oblike) povezave.

Z navedenima regulatornima odločbama je operaterjem, ki nimajo svojega lastnega omrežja ali pa ga imajo le deloma zgrajenega, omogočen dostop do bakrenega in optičnega omrežja družbe Telekom Slovenije d.d. in s tem omogočeno ponujanje širokopasovnih storitev njihovim končnim uporabnikom in s tem konkuriranje na maloprodajnem trgu.

Družba Telekom Slovenije je vložila tožbo pri upravnem sodišču in kasneje še zahtevo za revizijo sodbe upravnega sodišča pri vrhovnem sodišču v zvezi z regulatorno odločbo z dne 28.3.2011.

Na podlagi te odločbe je agencija družbi naložila razvezavo optične zanke, kar pomeni, da je družba dolžna dati alternativnim operaterjem pod reguliranimi pogoji na razpolago svojo optično infrastrukturo. Upravno sodišče je odločilo v prid agenciji in potrdilo regulatorno odločbo, vrhovno sodišče pa je v mesecu novembru 2012 zavrglo omenjeno zahtevo za revizijo. Operaterji, ki že s pridom uporabljajo to možnost, zaradi tožbe niso bili oškodovani, saj ta ni zadržala obveznosti omogočanja dostopa do optične infrastrukture družbe Telekom Slovenije.

2.5 Trg zakupljenih vodov

Zakupljeni vodi so eden temeljnih gradnikov trga elektronskih komunikacij, ki jih operaterji omrežij in ponudniki storitev ter druge organizacije uporabljajo kot osnovno prenosno infrastrukturo, na kateri so zgrajene njihove storitve, veliki poslovni uporabniki pa jih uporabljajo kot sredstvo za medsebojno povezovanje svojih izpostav po svetu in prenos internetnih glasovnih in podatkovnih informacij. Zakupljeni vodi, kot vrsta elektronskih komunikacijskih zmogljivosti, uporabniku omogočajo transparentne prenosne povezave

in dogovorjeno podatkovno hitrost, ki v odvisnosti od zahtev uporabnika in uporabljene tehnologije omogoča podatkovne hitrosti od 64 kbit/s in vse tja do 2,5 Gbit/s med omrežnimi priključnimi točkami brez funkcije avtomatske usmerjevalne komutacije, ki bi bila uporabniku na voljo kot del funkcij zakupljenega voda. Zagotovljena kapaciteta ali zakupljeni vodi se s strani končnih uporabnikov uporabljajo za gradnjo omrežja in povezovanje lokacij, lahko pa jih zakupujejo operaterji za ponujanje storitev svojim končnim uporabnikom. Ključni element pri povpraševanju in ponudbi zakupljenih vodov je zagotovljena kvaliteta storitve, pasovne širine, razdalje in lokacija.

Trg zakupljenih vodov je sestavljen iz dostopovnih in iz hrbteničnih delov zakupljenih vodov.

2.5.1 Regulacija trga zakupljenih vodov

Agencija regulira veleprodajni trg dostopovnih delov zakupljenih vodov že od leta 2006, medtem ko je veleprodajni trg hrbteničnih delov zakupljenih vodov od leta 2005 nereguliran, saj agencija zaradi zaključka opravljene analize trga, da med operaterji na upoštev-

nem trgu obstaja konkurenca, ni uvedla postopka določitve operaterja s pomembno tržno močjo. Prav tako je od leta 2008 nereguliranupoštevni trg »Minimalni nabor zakupljenih vodov (maloprodajni trg)«.

Agencija je v drugi polovici leta 2011 izvedla analizo upoštevnega trga zakupljenih vodov, ki je bila dana v javno obravnavo za katero se je rok iztek el januarja 2012. Analiza je pokazala, da ima na predmetnem upoštevne m trgu pomembno tržno moč še vedno družba Telekom Slovenije. V navedeni analizi je agencija kot del trga vključila dostopovne dele zakupljenih vodov in ethernet ter za družbo Telekom Slovenije d.d. kot operaterja s pomembno tržno močjo predlagala naložitev obveznosti, ki bodo zagotavljale učinkovito konkurenco na tem trgu: obveznost dopustitve operatorskega dostopa do določenih omrežnih zmogljivosti in njihove uporabe, obveznost zagotavljanja enakega obravnavanja, obveznost zagotavljanja preglednosti, obveznost cenovnega nadzora in stroškovnega

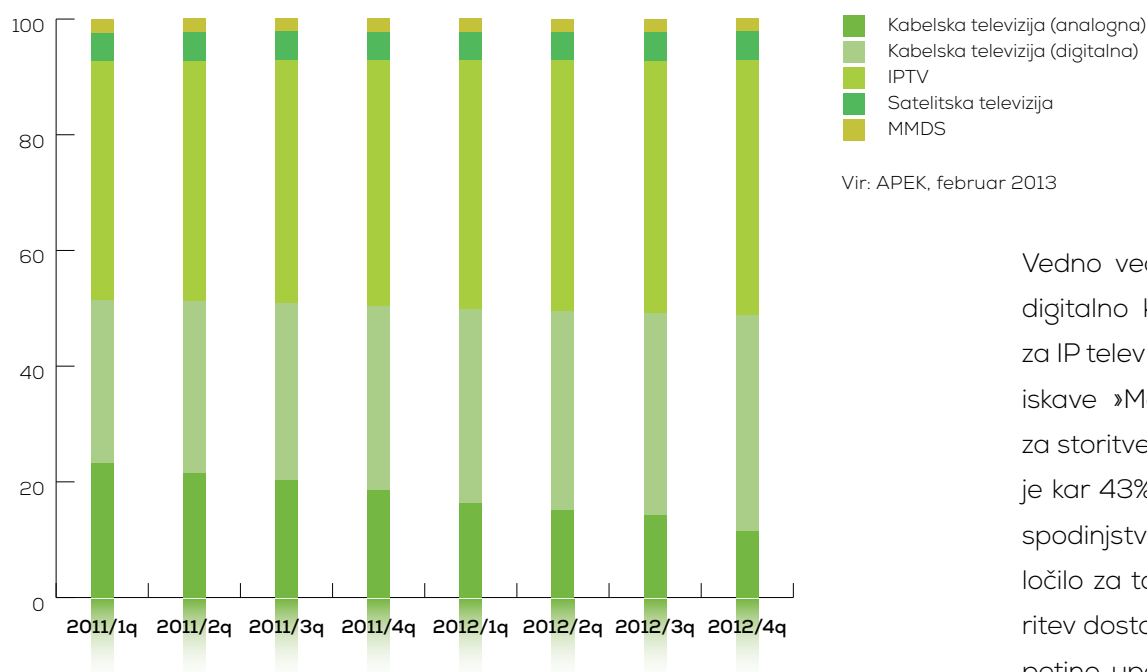
računovodstva, obveznost ločitve računovodskih evidenc. Agencija kljub načrtu ter zaključeni javni obravnavi analize družbi Telekom Slovenije še ni izdala nove regulatorne odločbo na tem upoštevne m trgu. Je pa agencija v tem letu pričela s dodatno poglobljeno analizo stanja na trgu zakupljenih vodov, na podlagi katere bo pripravila novo analizo upoštevne m trga »Dostopovni deli zakupljenih vodov (ne glede na tehnologijo, ki zagotavlja zakupljeno ali dodeljeno zmogljivost (medoperatorski trg)«.

2.6 Televizija

Televizija se je z razvojem omrežja lahko razširila na prenosne poti sodobnih tehnologij. Končni uporabniki od ponudnikov vse bolj pričakujejo razgibane programske sheme, kakovostno in zanesljivo storitev ter napredne dodatne storitve. Prihod digitalne in IP televizije je omogočil tudi prenos programov v tehniki visoke ločljivosti, obenem pa tudi druge storitve, ki gledalcu uporabniško izkušnjo naredijo še prijetnejšo.

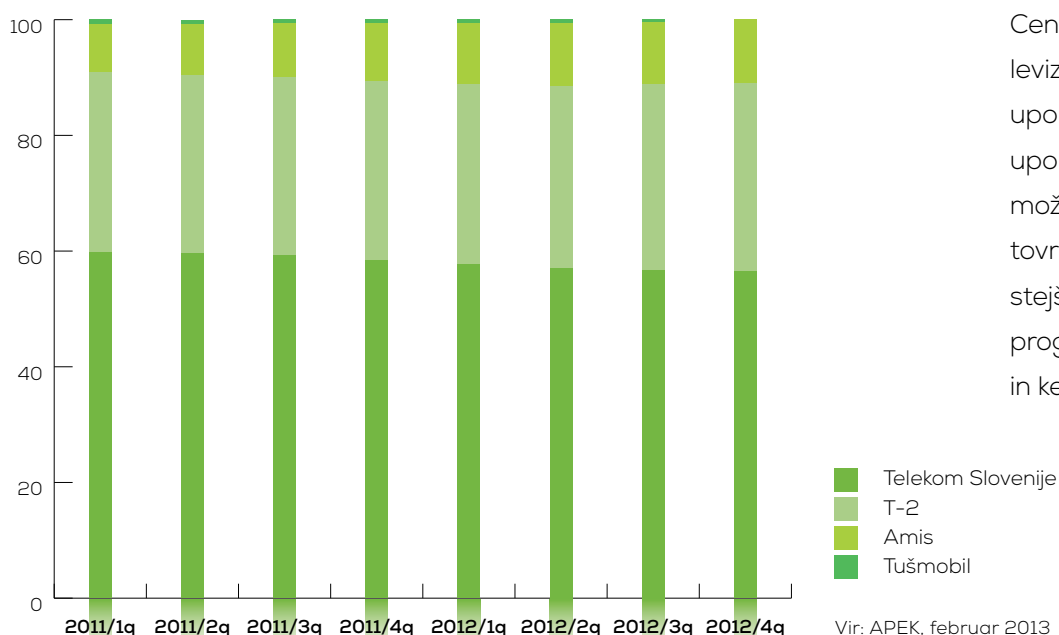
Razvoj televizije spodbuja tudi dejstvo, da se spreminja kultura gledanja televizije. Uporabniki imajo vedno več možnosti različnega dostopanja do novic in aktualnih informacij (televizija, časopisi, internet, izmenjava novic na socialnih omrežjih...), ki jih zanimajo. Tako postaja internet kot vir novic in dostopa do zabave vedno bolj priljubljen. Istočasno imajo uporabniki na razpolago vedno manj časa, zato si ga racionalneje prerazporejajo tako, da poiščejo najbolj ustrezen vir zelenih vsebin skladno s svojimi potrebami in interesi, takrat ko imajo čas. Na takšen način se prosto odločajo, kdaj, kje in na kakšen način bodo dostopali do vsebin. Obenem si zaradi hitrega tempa življenja ter posledično pomanjkanja prostega časa prilagajajo tudi ogled filmov, razvedrilnih oddaj, športnih dogodkov in podobno. Temu operaterji digitalne televizije sledijo z omogočanjem interaktivnosti kot je denimo video na zahtevo, storitev snemanja programov, storitev časovnega zamika (kasnejše predvajanje TV vsebin) in podobno.

Slika 2.12: Deleži televizijskih priključkov po tehnologijah

Vedno več uporabnikov se odloča za digitalno kabelsko televizijo (37,2%) in za IP televizijo (44,2%). Po podatkih raziskave »Mesečni izdatki gospodinjstev za storitve elektronskih komunikacij«⁷ se je kar 43% anketirancev, ki imajo v gospodinjstvu IP televizijski priključek odločilo za to možnost, ker je bila ta storitev dostopna v paketu storitev. Dobro petino uporabnikov (22%) je prepričala programska shema, nekaj manj pa razpoložljivost (19%) in kakovost (18%). Ceno je kot glavni faktor za nakup IP televizije navedlo 12% uporabnikov. Med uporabniki kableske televizije je 35% uporabnikov takih, ki so se za omenjeno možnost odločili zaradi razpoložljivosti tovrstnega priključka. Drugi najpogostejši razlogi za kabelsko televizijo so programska shema, vključenost v paket in ker so jo uporabniki že imeli od prej.

Slika 2.13: Tržni deleži ponudnikov IP televizije

⁷<http://www.apek.si/-raziskava-o-mesecnih-izdatkih-gospodinjstev-za-storitve-elektronskih-komunikacij>

Trend upadanja tržnega deleža družbe Telekom Slovenije glede na IP televizijske priključke je opaziti skozi celo leto 2012, vendar pa slednji še vedno presega 50%. Tržni delež drugih ponudnikov IP televizije ves čas narašča, razen v primeru družbe Tušmobil, kar je posledica prenašanja IP televizijskih priključkov k družbi Amis.

Na slovenskem trgu ponudnikov kabelske televizije je opaziti veliko število kabelskih operaterjev. Med njimi ima največji tržni delež, in sicer 39,4% družba Telemach. Z dosti nižjimi tržnimi deleži, in sicer pod 7,0% ji sledijo vsi preostali kabelski operaterji.

2.6.1 Regulacija trga prizemne radiodifuzije

Agencija regulira veleprodajni trg prizemne radiodifuzije od leta 2006, in sicer v okviru regulacije upoštevne trga »Prenos radiodifuzne vsebine do končnih uporabnikov (medoperaterski trg)«. Regulacija medoperaterskega trga prenosa radiodifuzne vsebine do končnih uporabnikov se nanaša na analogni in digitalni prenos radiodifuzne vsebine. Na tem upoštevne trgu so javnemu zavodu RTV Sloveni-

ja kot operaterju s pomembno tržno močjo z regulatorno odločbo naložene obveznosti: dostopa do storitev oddajanja in dostopa do oddajniške infrastrukture, obveznost zagotavljanja enakega obravnavanja, obveznost zagotavljanja preglednosti, obveznost cenovnega nadzora in stroškovnega računovodstva ter obveznost ločitve računovodskih evidenc.

Na podlagi navedene regulatorne odločbe agencije je omogočeno operaterjem pod reguliranimi pogoji dostopati do lokacij in oddajniške infrastrukture javnega zavoda RTV Slovenija za oddajanje televizijskih programov preko lastnega multipleksa. Istočasno pa je tudi izdajateljem televizijskih programov omogočeno, da pod reguliranimi pogoji dostopajo do kapacitet multipleksa, s katerim upravlja javni zavod RTV Slovenija.

Agencija je v začetku leta 2012 zaključila nadzorni postopek nad pravilnostjo postavljenih cen glede na obveznost cenovnega nadzora in stroškovnega računovodstva operaterja s pomembno tržno močjo. Poleg tega trg ni več predviden za predhodno regulacijo v regulatornem okviru iz leta

2009, zato bo ob začetku postopka regulacije najprej treba narediti preizkus treh meril, ki bo pokazal ali je regulacija tega trga sploh še potrebna.

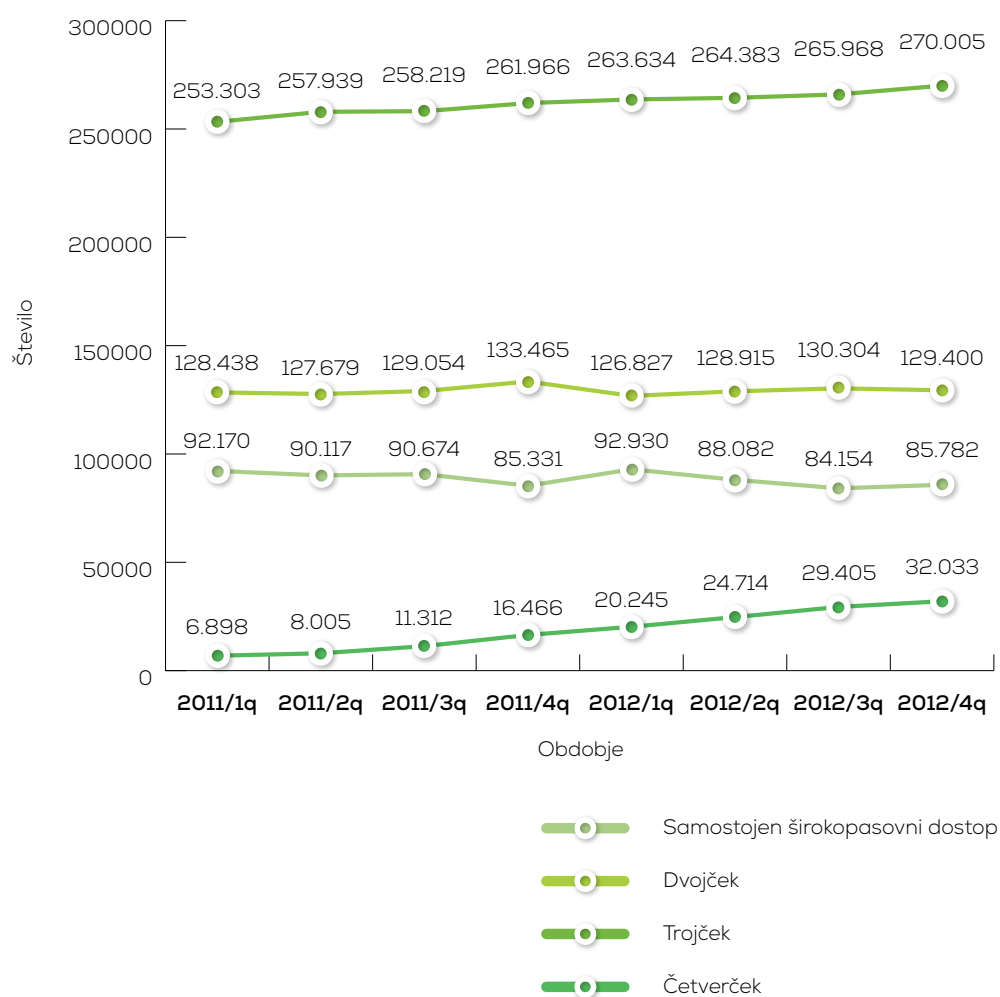
2.7 Konvergenca storitev

Na trgu elektronskih komunikacij je bilo mogoče v letu 2012 opaziti nadaljevanje trenda konvergence. S konvergenco v splošnem označujemo zblíževanje obstoječih omrežij za prenos govora, omrežij za prenos podatkov in omrežij za prenos radiodifuznih vsebin. Spremlja jo tudi integracija oziroma zlivanje storitev, oboje pa predstavlja eno od najpomembnejših tendenc globalnega razvoja elektronskih komunikacij. Pod vplivom konvergence so se na trgu začele pojavljati nove storitve oziroma produkti, obstoječe pa se nadgrajujejo in postajajo dostopne najširšemu krogu končnih uporabnikov, ki se zavedajo prednosti, ki jih konvergenca skupaj z uvajanjem novih tehnologij prinaša, kar ustvarja dodatno povpraševanje na trgu. Prav tako pa so se na konvergenco odzvali tudi operaterji, ki vlagajo znatne napore v razvoj novih tehnologij in storitev, kar je po eni strani posledica povečanega povpraševanja, po drugi strani pa je posledica želje po

utrditvi tehnološkega in ekonomskega položaja na trgu.

Konvergenca storitev operaterjem omogoča, da končnim uporabnikom ponujajo t.i. pakete storitev. Tako rezidenčni kot tudi poslovni uporabniki, predvsem manjša podjetja, vse bolj povprašujejo po paketih storitev v veliki meri zaradi cenovno ugodnih ponudb operaterjev, saj je cena paketa storitev praviloma nižja od seštevka cen posameznih konvergenčnih storitev, ki jih operater lahko ponuja samostojno in ima ceno oblikovano za vsako storitev posebej. Uporaba storitev fiksne telefonije, dostopa do interneta, televizije in celo mobilne telefonije v paketih je cenejša tudi za rezidenčne uporabnike, ki se v današnjem času negativne gospodarske rasti trudijo znižati stroške družinskega proračuna. Posledično se zvišujejo deleži paketnih storitev, predvsem trojčkov in četverčkov. Tako so paketi končnim uporabnikom tako rezidenčnim kot tudi poslovnim (kamor v tem primeru štejemo predvsem manjša podjetja) sredstvo za zniževanje stroškov elektronskih komunikacijskih storitev.

Slika 2.14: Rast števila paketov storitev^a

Vir: APEK, 2012

^aPaketi storitev prikazani v grafu vključujejo storitve v naročniškem razmerju, ki pa jih končni uporabniki lahko kupijo kot paket ali kot del posamezne storitve pri določenem operaterju.

Na trgu je opazna rast pri paketnih ponudbah, saj je pri vseh paketih večino časa prisoten trend rasti števila priključkov. Največja rast je prisotna pri priključkih paketa četverček, ki se je na trgu pojavil najkasneje. Najvišje tržne deleže priključkov paketnih storitev imajo družbe Telekom Slovenije, T-2, Telemach in Amis, pri čemer elektronske komunikacijske storitve svojim končnim uporabnikom v paketih ponuja večina operaterjev.

2.7.1 Regulacija trga

S trenutno veljavno regulatorno odločbo naupoštevem trgu 4 »Dostop do (fizične) omrežne infrastrukture (vključno s sodostopom ali razvezanim dostopom) na fiksni lokaciji (medoperaterski trg)« in regulatorno odločbo naupoštevem trgu 5 »Širokopasovni dostop (medoperaterski trg)« so druž-

bi Telekom Slovenije d.d. kot operaterju s pomembno tržno močjo naložene obveznosti na način, ki operaterjem omogočajo ponujanje konvergenčnih storitev in paketov storitev na maloprodajnem trgu in s tem konkuriranje na trgu. Med najbolj ključnimi obveznostmi v zvezi s tem sta obveznost imenovana »multicast« in prepoved škarij cen za pekete storitev. Za obveznost prepovedi škarij cen se je v letu 2012 pričel postopek nadzora nad spoštovanjem predmetne obveznosti, ki se nadaljuje v leto 2013. Glede na to, da so konvergenčne storitve ključne za uspešno konkuriranje operaterjev na maloprodajnem trgu, je bistvenega pomena, da jim je ponujanje teh storitev omogočeno tudi v primeru, da nimajo svojega lastnega omrežja. Navedeno se kaže tudi na trgu, saj raste število priključkov alternativnim operaterjem na segmentu paketov storitev.

3 ELEKTRONSKI MEDIJI

Pristojnosti Področja za elektronske medije so določene v Zakonu o medijih (v nadaljevanju tudi ZMed) ter v Zakonu o avdiovizualnih medijskih storitvah (v nadaljevanju tudi ZAVMS).

Agencija je v skladu z ZMed pristojna samo za strokovno nadzorstvo, v okviru katerega izvaja in nadzira spoštovanje zakonskih določb o radijskih in televizijskih programih posebnega pomena, o programskih zahtevah in omejitvah, ki po ZMed veljajo za radijske in televizijske programe ter o imenu programa in programskih zahtev iz dovoljenja, ki jih mora izdajatelj upoštevati pri razširjanju programa. Na podlagi strokovnega nadzorstva ima agencija na voljo tri ukrepe, ki si v primeru ponavljanja kršitev sledijo, in sicer pisno opozorilo, začasen preklíc dovoljenja in razveljavitev dovoljenja. Agencija po ZMed ni pristojna opravljati inšpekcijskega in prekrškovnega nadzora – slednje je v pristojnosti Inšpektorata Republike Slovenije za kulturo in medije kot organa v sestavi Ministrstva za izobraževanje, znanost, kulturo in šport.

Agencija je z uveljavitvijo Zakona o avdiovizualnih medijskih storitvah dobila pristojnost upravnega, inšpekcijskega in prekrškovnega nadzora nad tem zakonom. V okvir te pristojnosti sodijo tudi instituti, ki so sploh prvič regulirani, npr. promocijsko umeščanje izdelkov ter avdiovizualne medijske storitve na zahtevo. Ponudniki avdiovizualnih medijskih storitev na zahtevo so odslej dolžni svoje storitve prigrasiti agenciji, dolžni pa so izpolnjevati tudi določene obveznosti, npr. glede zaščite otrok in mladoletnikov pred potencialno škodljivimi vsebinami ter glede kvot evropskih avdiovizualnih del.

Poleg nadzora avdiovizualnih medijskih storitev na zahtevo so bile s sprejetjem ZAvMS agenciji naložene še pristojnosti reševanja vprašanj glede jurisdikcije nad avdiovizualnimi medijskimi storitvami v EU ter nadzora nad objavljanim obveznih podatkov ponudnikov avdiovizualnih medijskih storitev; varstvom avtorskih pravic pri predvajanju kinematografskih del v avdiovizualnih medijskih storitvah; spodbujanjem k neenakopravnosti in nestrpnosti v programskih vsebinah; varstvom otrok in mladoletnikov v programskih vsebinah; sponzoriranjem

programskih vsebin; promocijskim umeščanjem izdelkov v vsebine (kot nove dovoljene oblike oglaševanja) ter prikritim oglaševanjem v vsebinah; izvajanjem pravic do kratkega poročanja v televizijskih programih ter uveljavljanjem pravice javnosti do spremljanja pomembnejših dogodkov v televizijskih programih.

Za izvajanje novih pristojnosti je agencija v letu 2012 izvajala usposabljanja kadrov ter druge potrebne prilagoditve za izvajanje postopkov inšpekcijskega in prekrškovnega nadzora, od resornega ministrstva pa je že pridobila pooblastilo ministra, ki je predpogoj, da lahko oseba, ki ima izpolnjene pogoje, odloča v inšpekcijskem postopku.

3.1 Priprava novih splošnih aktov

Zakon o avdiovizualnih medijskih storitvah je agenciji naložil sprejetje petih splošnih aktov, ki naj urejajo metodologijo nadzorstva avdiovizualnih medijskih storitev, obvezno hrambo posnetkov in podatkov, zaščito otrok in mladoletnikov v avdiovizualnih medijskih storitvah, promocijsko umeščanje izdelkov v avdiovizualnih medijskih storitvah ter prigrasitev avdiovizualnih

medijskih storitev na zahtevo. Agencija je teme vsebinsko razdelila v štiri sklope in se takoj lotila te obsežne in strokovno zahtevne naloge. Rezultat tega dela so trije sprejeti splošni akti ter en akt, ki je bil konec decembra 2012 dan v javno obravnavo.

3.1.1 Splošni akt Metodologija nadzorstva avdiovizualnih medijskih storitev in radijskih programov

Agencija je takoj po uveljavitvi ZAvMS pričela s pripravljanjem splošnega akta, ki bi uredil novim pristojnostim in zakonski ureditvi ustrezno metodologijo nadzora avdiovizualnih medijskih storitev in radijskih programov. Poleg posodobitve in prilagoditve že obstoječe metodologije nadzora radijskih in televizijskih programov je agencija v splošni akt vključila še metodologijo nadzora avdiovizualnih medijskih storitev na zahtevo, predpisala tehnične značilnosti ter opremo posnetkov, ki so jih dolžni izdajatelji in ponudniki storitev po zakonu posredovati agenciji, ter posodobila klasifikacije obstoječih programskih vsebin iz ZMed in ZAvMS. Tako je agencija npr. med zabavne programske vsebine umestila opredeljene »moderiranega programa«, ki je

že dlje časa prisoten žanr programskih vsebin v radijskih programih, v katerem moderator povezuje glasbo z različnimi krajšimi govornimi vsebinami (na primer zanimivosti, komentarji, nasveti, napovedi), ter med kulturno-zabavne programske vsebine dodala »maga-zinsko oddajo«, ki je opredeljena kot preplet enakovredno zastopanih zabavnih ter na poljuden način posredovanih kulturnih, izobraževalnih ali informativnih tem v obliki rubrik ali prispevkov (na primer jutranji program). Splošni akt je začel veljati 15.5.2012.

Po uveljavitvi splošnega akta je agencija v pomoč izdajateljem in ponudnikom pri izpolnjevanju zahtev iz zakona in splošnega akta pripravila obrazce o predvajanem televizijskem in radijskem programu ter obrazce o ponujenih avdiovizualnih medijskih vsebinah na zahtevo, ki so jih ponudniki dolžni hraniti za lastno vodenje podatkov o programu oziroma vsebinah ter za potrebe nadzora agencije.

3.1.2 Splošni akt o promocijskem umeščanju izdelkov in sponzoriranju

Promocijsko umeščanje izdelkov je nova dovoljena oblika oglaševanja, ko je ponudnikom avdiovizualnih medij-

skih storitev pod določenimi pogoji v programske vsebine, kot so filmi, serije, športne ter zabavne programske vsebine, dopustno umeščati izdelke, storitve ter blagovne znamke.

Agencija je s splošnim aktom podrobneje določila zakonske pojme, ki se nanašajo na promocijsko umeščanje izdelkov, predpisala način določanja zanemarljive vrednosti izdelkov, določila oznake in način označevanja vsebin z umeščenimi izdelki ter podrobneje opredelila označevanje sponzoriranih vsebin. Za enega izmed pogojev, pod katerimi je dovoljeno umeščati izdelke v programske vsebine, je agencija določila, da morajo biti gledalci o umestitvi izdelka obveščeni na začetku, po prekinitvi in na koncu vsebine z oznako »P« v zgornjem levem ali desnem delu zaslona v trajanju najmanj 30 sekund. Agencija je s splošnim aktom predpisala tudi trimesečno obdobje dodatnega seznanjanja gledalcev s promocijskim umeščanjem izdelkov, ki je za posameznega ponudnika začelo teči s prvim predvajanjem programskih vsebin, ki so vsebovale promocijsko umeščene izdelke, zaključilo pa se je s 1.1.2013. Ponudniki so bili v tem obdobju dolžni pred predvajanjem vsebin

z umeščenimi izdelki objavljati dodatno opozorilo o obstoju umeščenih izdelkov v oddajah. Splošni akt je začel veljati 26.6.2012.

Po objavi splošnega akta je agencija pripravila tudi spletno zloženko o promocijskem umeščanju izdelkov v televizijskih programih in avdiovizualnih medijskih storitvah na zahtevo, katere namen je seznanjati gledalce o pojavu in značilnostih nove oblike oglaševanja v avdiovizualnih medijskih vsebinah.

3.1.3 Splošni akt o prigrisatvi avdiovizualnih medijskih storitev na zahtevo

Agencija je s tem splošnim aktom določila vsebino in obliko obvestil o začetku, spremembi ali prenehanju zagotavljanja avdiovizualne medijske storitve na zahtevo, vsebino podatkov, potrebnih za vzdrževanje uradne evidence ponudnikov storitev in za njihov nadzor po zakonu, ki ureja avdiovizualne medijske storitve ter vsebino in obliko potrdila o dejstvih iz uradne evidence.

3.1.4 Splošni akt o zaščiti otrok in mladostnikov v televizijskih programih in v avdiovizualnih medijskih storitvah na zahtevo

Agencija je v drugi polovici decembra 2012 objavila predlog splošnega akta o zaščiti otrok in mladostnikov v televizijskih programih in v avdiovizualnih medijskih storitvah na zahtevo ter zainteresirano javnost pozvala k posredovanju pripomb, predlogov in dopolnitev. Z omenjenim splošnim aktom se poskuša prvič celovito urediti regulacijo programskih vsebin, ki bi lahko resno škodovala ali ki utegnejo škodovati telesnemu, duševnemu ali moralnemu razvoju otrok in mladostnikov.

Meril razvrščanja programskih vsebin zaradi občutljivosti in kompleksnosti tematike ni mogoče natančno zamejiti, zato so v prvem delu predloga splošnega akta opredeljene smernice za predvajanje programskih vsebin, ki bodo pri njihovi kategorizaciji v oporo ponudnikom in agenciji. Smernice napotujejo na presojo konteksta in realističnosti programskih vsebin, vrednotenje prikazanih dejanj, način obravnavanja tematike ipd. ter pojasnjujejo, na katere vsebine morajo biti ponudni-

ki pri kategorizaciji programskih vsebin posebej pozorni (na nasilje, diskriminacijo, uživanje tobaknih izdelkov, drog, alkohola in drugih zdravju nevarnih snovi, strašljive vsebine, neprimeren jezik, goloto, spolnost).

Pomembna novost ZAvMS-a je tehnična zaščita, ki pomeni uvedbo omejitve dostopa do programske vsebine s PIN kodnim sistemom ali drugo enakovredno zaščito, ki je ni mogoče odstraniti s strani uporabnika in omogoča dostop le tistim, ki imajo dovoljenje za ogled (kodo). Predlog splošnega akta predvideva obvezno uvedbo tehnične zaščite za programske vsebine, ki bi lahko resno škodovala razvoju otrok in mladostnikov (programske vsebine, ki prikazujejo neupravičeno nasilje, in pornografske programske vsebine) in ki se jih lahko predvaja le v avdiovizualnih medijskih storitvah na zahtevo.

Predlog splošnega akta skladno z 2. odstavkom 14. člena ZAvMS, ki določa, da je programske vsebine, ki utegnejo škodovati razvoju otrok in mladostnikov, v televizijskih programih dopustno predvajati le pod pogojem, da so omejene s primerno izbranim časom predvajanja oziroma s tehnično zašči-

to, tako da otroci in mladostniki v normalnih razmerah do takšnih vsebin nimajo dostopa, izdajateljem televizijskih programov omogoča, da izbirajo med časovno in tehnično zaščito. Obvezna tehnična zaščita v televizijskih programih je v predlogu splošnega akta predvidena le za eksplicitne seksualne programske vsebine.

Ob upoštevanju že omenjenih smernic predlog splošnega akta opredeljuje programske vsebine, ki utegnejo škodovati razvoju otrok in mladostnikov in ki so neprimerne za z zakonom določene starostne kategorije gledalcev (12, 15 in 18 let), ter v televizijske programe uvaja z njimi povezane zakonsko določene časovne omejitve (po 21.00, 22.00 in 24.00 uri).

Posebno kategorijo predstavljajo vsebine, ki so sicer primerne za vse starostne skupine gledalcev, vendar vsebujejo posamezne prizore, ki lahko vznemirijo otroke do 12. leta ali so jim nerazumljive brez vodstva odraslih oseb. Te vsebine so lahko v televizijskih programih in avdiovizualnih programskih storitvah na zahtevo dostopne časovno neomejeno, vendar morajo biti označene z opozorilom in simbo-

lom, ki priporoča vodstvo staršev. Tudi za ostale programske vsebine, ki utegnejo škodovati razvoju otrok in mladoletnikov, ZAvMS predvideva akustično in vizualno opozorilo ter vizualni simbol, ki ju s podzakonskim predpisom določi ministrstvo, pristojno za medije. ZAvMS določa tudi, da mora ponudnik avdio-vizualne medijske storitve na zahtevo v katalogu programskih vsebin odraslim uporabnikom zagotoviti informacije, ki jim bodo omogočile presojo programskih vsebin. V primeru programskih vsebin, ki bi lahko resno škodovala razvoju otrok in mladoletnikov, predlog splošnega akta predvideva informacijo, ki uporabnikom nedvoumno sporoča, da lahko te programske vsebine resno škodijo razvoju otrok in mladoletnikov.

Agencija bo pripombe, predloge in dopolnitve sprejemala do 1. februarja 2013, po sprejetju splošnega akta pa bo svoje aktivnosti na področju zaščite otrok in mladoletnikov nadaljevala z oblikovanjem vodiča, katerega cilj bo osveščanje in usmerjanje staršev o programskih vsebinah in njihovih vplivih na razvoj otrok.

3.2 Izvedba javnih razpisov

Julija 2012 je agencija uspešno zaključila tri postopke javnih razpisov za dodelitev pravice razširjanja televizijskega programa v digitalni radiodifuzni tehniki, ki so bili uvedeni oktobra 2011. Na vsakem izmed javnih razpisov je razpisala in podelila eno pravico razširjanja televizijskega programa v digitalni radiodifuzni tehniki, namenjeno pokrivanju območja celotne Republike Slovenije. Ena izmed pravic je bila podeljena televizijskemu programu Sponka.tv družbe DOMATES, podjetje za inženiring in storitve, d.o.o., ki je namenjen nacionalnemu občinstvu v Republiki Sloveniji, dve pravici pa sta bili podeljeni specializiranim televizijskima programoma, in sicer televizijskemu programu Golica TV družbe ČARLI televizijska dejavnost d.o.o., v katerem vidno mesto zavzema jo programske vsebine o narodnozabavni slovenski glasbi, ter televizijskemu programu TV nakupi družbe DOMATES, podjetje za inženiring in storitve, d.o.o., ki je specializiran v skladu s takrat veljavnim 96. členom Zakona o medijih, torej je specializiran za TV-prodajo ali za samooglaševanje. Vsi omenjeni programi se razširjajo prek multipleksa A, katerega operater je RTV Slovenija, s

to razliko, da je TV Golica vidna na celotnem območju Republike Slovenije, Sponka.tv na geografskem območju Center Republike Slovenije, TV nakupi pa na geografskem območju Vzhod Republike Slovenije.

Oktobra 2012 je Agencija uvedla šest javnih razpisov za dodelitev pravic razširjanja televizijskega programa v digitalni radiodifuzni tehniki, in sicer na šestih lokalnih območjih: na območju Litije, na območju med Ajdovščino in Bovcem, na območju med Ilirsko Bistrico in Sežano, na območju med Koprom in Sečovljami, na območju med Ravnami na Koroškem in Celjem ter na območju Murske Sobote. Agencija je ocenila, da bi bilo na javnih razpisih smotrno razpisati po tri pravice in tako omogočiti oddajanje raznovrstnih vsebin ter z večjim številom programov na že obstoječih lokalnih multipleksih zmanjšati stroške tako operaterjem kot izdajateljem. V drugi polovici novembra 2012 so komisije za vodenje javnih razpisov izvedle javno odpiranje ponudb, ki so prispele na javne razpise, ter do konca leta izvajale vsebinske preglede ponudb. Postopki javnih razpisov se bodo predvidoma zaključili marca 2013.

3.3 Izdajanje dovoljenj

Agencija je pristojna za izdajanje dovoljenj za izvajanje radijske ali televizijske dejavnosti. V dovoljenju se določijo pogoji, pod katerimi je izdajatelj dolžan razširjati radijski ali televizijski program, hkrati pa je dovoljenje predpogoj za pridobitev pravice do razširjanja programa v digitalni radiodifuzni tehniki oz. za pridobitev frekvenc.

3.3.1 Dovoljenja za izvajanje radijske dejavnosti

V letu 2012 je agencija obravnavala 54 upravnih zadev v povezavi z dovoljenji za izvajanje radijske dejavnosti, od katerih je bila ena zadeva prenesena iz leta 2011, 53 pa je bilo novih. 34 upravnih postopkov je bilo začetih na zahtevo stranke, 19 pa po uradni dolžnosti. V leto 2013 se bo preneslo reševanje petih upravnih postopkov. Agencija na podlagi teh podatkov ugotavlja bistveno povečanje števila vlog za prenos dovoljenja za izvajanje radijske dejavnosti, kar kaže na lastniške spremembe v družbah – izdajateljicah radijskih programov. Povečalo se je tudi število vlog za spremembo dovoljenja, pri čemer je večinoma šlo za

takšne spremembe dovoljenj, pri katerih se osnovne programske zahteve iz dovoljenj niso bistveno spremenile.

Agencija je do konca leta 2012 izdala:

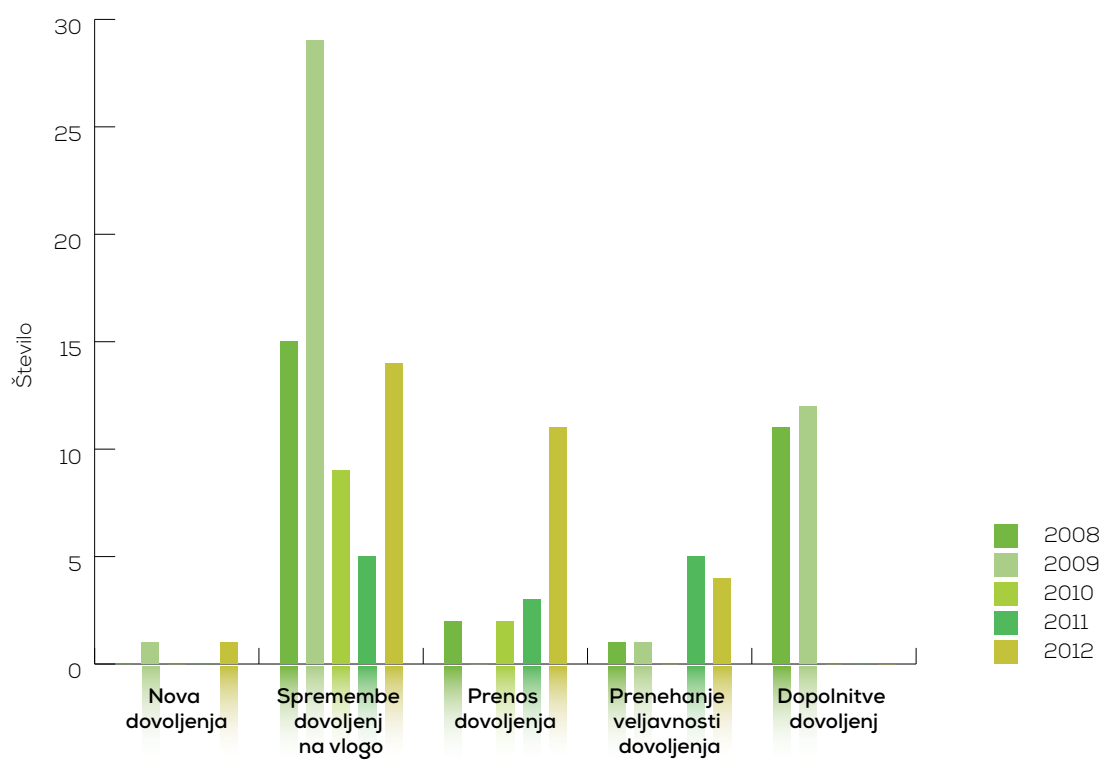
- 1 novo dovoljenje za izvajanje radijske dejavnosti za nov radijski program;
- 14 novih dovoljenj za izvajanje radijske dejavnosti na podlagi vlog za spremembo dovoljenja, stara dovoljenja so prenehala veljati; ena vloga je bila zavržena;
- 11 novih dovoljenj za izvajanje radijske dejavnosti na podlagi vloge za prenos dovoljenja, staro dovoljenje je prenehalo veljati; trije postopki so bili s sklepom ustavljeni;
- 15 spremenjenih dovoljenj za izvajanje radijske dejavnosti po uradni dolžnosti zaradi sprememb podatkov o imetniku dovoljenja ali spremembe imena programa, stara dovoljenja so prenehala veljati;
- 4 ugotovitvene odločbe o prenehanju veljavnosti dovoljenja za izvajanje radijske dejavnosti po uradni dolžnosti zaradi izbrisa radijskega programa iz razvida medijev pri pristojnem ministrstvu.

Analizi podatkov o izdanih dovoljenjih za izvajanje radijske dejavnosti v letu 2012 kaže:

- zmanjšanje števila radijskih programov, ki so prenehali delovati, saj je izdala 4 ugotovitvene odločbe o prenehanju veljavnosti dovoljenja za izvajanje radijske dejavnosti (5 v letu 2011);
- povečanje števila vlog (14) za spremembo dovoljenja, kar posledično pomeni več izdanih novih, spremenjenih dovoljenj za izvajanje radijske dejavnosti (5 v letu 2011);
- veliko povečanje prenosa dovoljenj za izvajanje radijske dejavnosti (kar 11) na podlagi vloge imetnikov dovoljenj na drugo pravno ali fizično osebo, ki je izpolnjevala predpisane pogoje za pridobitev dovoljenja (v letu 3 prenosi dovoljenj);
- poleg dovoljenj, izdanih na zahtevo izdajateljev, je agencija izdajala dovoljenja tudi po uradni dolžnosti zaradi spremembe podatkov o izdajatelju (spremembe naslova oz. sedeža izdajateljev, spremembe zakonitih zastopnikov) in spremembe imen programov. Takšnih dovoljenj je bilo v letu 2012 petnajst.

Konec leta 2012 je bilo v Sloveniji 61 izdajateljev radijskih programov, ki so skupaj imeli 90 dovoljenj za izvajanje radijske dejavnosti.

Slika 3.1: Dovoljenja za izvajanje radijske dejavnosti izdana v letu 2008, 2009, 2010, 2011 in 2012

Vir: APEK, 2012

Slika 3.2: Dovoljenja, izdana za nove radijske programe leta 2012

Izdajatelj	Program
Matjaž Črešnovar, s. p.	A-radio

Vir: APEK, 2012

Agencija tudi v letu 2012 ugotavlja, da imetniki dovoljenj za izvajanje radijske dejavnosti agenciji ne sporočajo sprememb o imetniku dovoljenja ali imenu programa, kar vodi do neažurnih podatkov v posameznih dovoljenjih.

3.3.2 Dovoljenja za izvajanje televizijske dejavnosti

V letu 2012 je agencija obravnavala 40 upravnih zadev s področja dovoljenj za izvajanje televizijske dejavnosti, od katerih so bile tri zadeve prenesene iz leta 2011, 37 pa je bilo novih. 18 upravnih postopkov je bilo začelih na zahtevo stranke, 19 pa po uradni dolžnosti. V leto 2013 se bo preneslo reševanje enega upravnega postopka.

Z analizo podatkov o izdanih dovoljenjih za izvajanje televizijske dejavnosti je agencija v letu 2012 zaznala bistveno povečanje števila vlog za prenos dovoljenja za izvajanje televizijske dejavnosti, kar kaže na spremembe lastniških prestrukturiranj družb – izdajateljev televizijskih programov.

V letu 2012 je prišlo tudi do bistvenega povečanja števila televizijskih programov, ki so prenehali delovati, saj je

izdala 9 ugotovitvenih odločb o prenehanju veljavnosti dovoljenja za izvajanje televizijske dejavnosti, ta podatek pa lahko kaže na slabo ekonomsko stanje na trgu tudi v letu 2012. V letu 2012 so bila po uradni dolžnosti dopolnjena 3 dovoljenja za izvajanje televizijske dejavnosti z zahtevami iz javnega razpisa za podelitev pravic razširjanja televizijskega programa v digitalni radiodifuzni tehniki.

Agencija je do konca leta 2012 izdala:

- 7 dovoljenj za izvajanje televizijske dejavnosti na podlagi vlog za pridobitev dovoljenja, 3 vloge so bile s sklepom zavržene;
- 2 novi dovoljenji za izvajanje televizijske dejavnosti na podlagi vlog za spremembo dovoljenja, stari dovoljenji sta prenehali veljati;
- 5 novih dovoljenj za izvajanje televizijske dejavnosti na podlagi vlog za prenos dovoljenja, staro dovoljenje je prenehalo veljati, 2 vloge sta bili zavrženi, 1 vloga pa je bila zavrnjena;
- 7 spremenjenih dovoljenj za izvajanje televizijske dejavnosti po uradni dolžnosti zaradi sprememb podatkov o imetniku dovoljenja ali spremembe imena programa, stara

dovoljenja so prenehala veljati;

- 8 ugotovitvenih odločb o prenehanju veljavnosti dovoljenja za izvajanje televizijske dejavnosti po uradni dolžnosti zaradi izbrisa televizijskega programa iz razvida medijev pri pristojnem ministrstvu;
- 1 ugotovitveno odločbo o prenehanju veljavnosti dovoljenja za izvajanje televizijske dejavnosti po uradni dolžnosti zaradi prenehanja obstoja imetnika dovoljenja za izvajanje televizijske dejavnosti;
- 3 dopolnitve dovoljenj za izvajanje televizijske dejavnosti s programskimi zahtevami, ki so jih imetniki dovoljenj prevzeli na javnih razpisih, po uradni dolžnosti, stara dovoljenja so prenehala veljati.

Analiza podatkov o izdanih dovoljenjih za izvajanje televizijske dejavnosti v letu 2012 kaže:

- v letu 2012 se je prekinil trend zadnjih nekaj let, ko se je število televizijskih programov v Sloveniji povečevalo, saj je agencija v letu 2012 izdala manj novih dovoljenj (7) kot pa je bilo število televizijskih programov, ki so v letu 2012 prenehali delovati (9);
- v letu 2012 je prišlo do zmanjšanja

števila vlog za spremembo dovoljenja in posledično manj izdanih novih, spremenjenih dovoljenj za izvajanje televizijske dejavnosti; v teh primerih je šlo za spremembe dovoljenj za izvajanje televizijske dejavnosti, pri čemer se osnovne programske zahteve iz dovoljenj niso bistveno spremenile, izdana pa so bila tudi tri spremenjena, z dodatnimi programskimi zahtevami dopolnjena dovoljenja za izvajanje televizijske dejavnosti, ki izhajajo iz

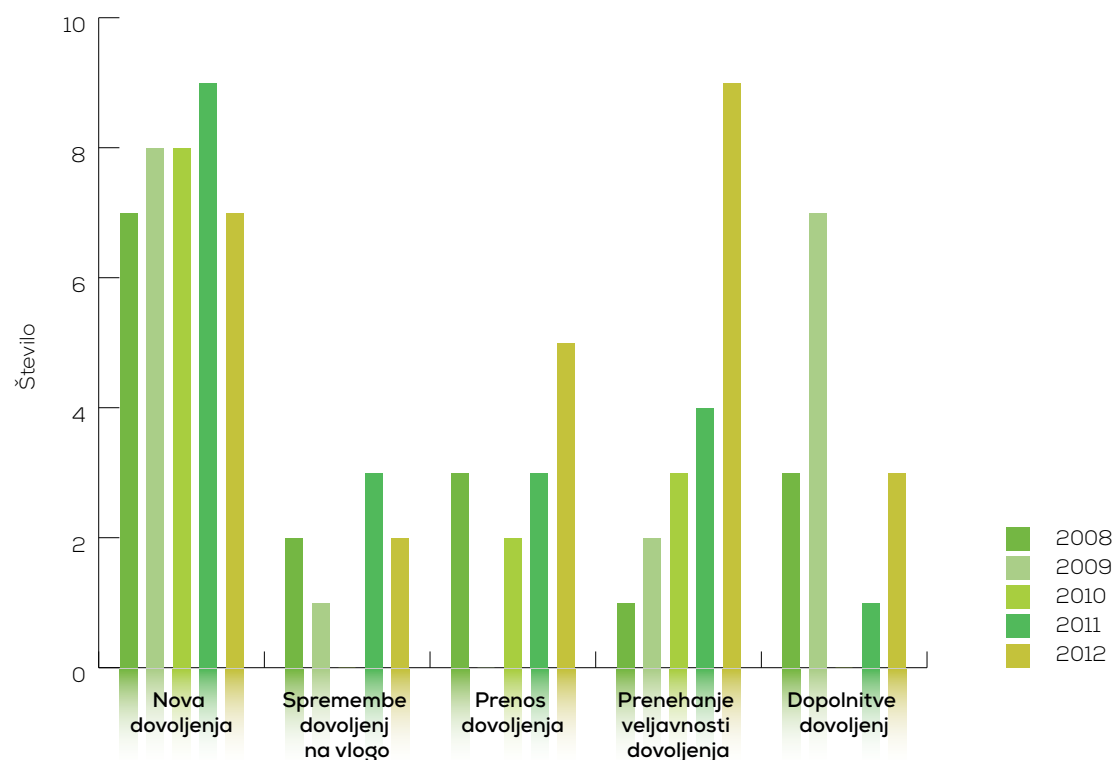
programskih pogojev posameznih javnih razpisov za dodelitev pravic razširjanja televizijskega programa v digitalni radiodifuzni tehniki;

- agencija je na podlagi vloge imetnikov dovoljenj prenesla 5 dovoljenj za izvajanje televizijske dejavnosti na drugo pravno ali fizično osebo, ki je izpolnjevala predpisane pogoje za pridobitev dovoljenja, kar odraža pestro dogajanje v lastniških strukturah družb – izdajateljic televizijskih programov;

- poleg dovoljenj, izdanih na zahtevo izdajateljev, je agencija izdajala tudi dovoljenja po uradni dolžnosti zaradi spremembe podatkov o izdajatelju (spremembe naslova oz. sedeža izdajateljev, spremembe zakonitih zastopnikov) in spremembe imen programov.

Konec leta 2012 je bilo v Sloveniji 67 izdajateljev televizijskih programov, ki so imeli skupaj 82 dovoljenj za izvajanje televizijske dejavnosti.

Slika 3.3: Dovoljenja za izvajanje televizijske dejavnosti izdana v letu 2008, 2009, 2010, 2011 in 2012

Vir: APEK, 2012

Slika 3.4: Dovoljenja, izdana za nove televizijske programe leta 2012

Izdajatelj	Program
TOP TV MEDIA d.o.o.	TOP TV
Kabelska televizija Ravne d.o.o.	Televizija Uršlja
ALTERHDTV, Igor Peternelj, s.p.	GO-Tv
ANSAT d.o.o.	Ansar TV
MOJ TV d.o.o.	MOJ TV
TSmedia, d.o.o.	P-TV (kasneje Planet TV)
TV Studio7 d.o.o.	Zdrava Televizija

Vir: APEK, 2012

Zakon o avdiovizualnih medijskih storitvah je prinesel novost tudi na področju dovoljenj za izvajanje televizijske dejavnosti, saj je agenciji naložil vodenje uradne evidence o imetnikih teh dovoljenj. Agencija, podobno kot v preteklih letih, tudi za leto 2012 ugotavlja, da ji imetniki dovoljenj za izvajanje televizijske dejavnosti ne sporočajo sprememb o imetniku dovoljenja ali imenu programa, kar vodi do neažurnih podatkov v posameznih dovoljenjih ter evidenci.

3.4 Nadzor televizijskih in radijskih programov ter avdiovizualnih medijskih storitev na zahtevo

Z uveljavitvijo ZAvMS je agencija na področju nadzora dobila nove pristojnosti, med drugim nadzor nad avdiovizualnimi medijskimi storitvami na zahtevo. Ponudniki avdiovizualnih medijskih storitev na zahtevo so odslej dolžni svoje storitve prijaviti agenciji, ki je tudi pristojna za vodenje uradne evidence ponudnikov avdiovizualnih medijskih storitev na zahtevo. Agencija pa hkrati izvaja tudi nadzor nad nekaterimi določbami ZAvMS, ki so jih ponudniki avdiovizualnih medijskih storitev na zahtevo dolžni spoštovati (npr. zaščita otrok in mladoletnikov pred potencialno škodljivimi vsebinami, kvote evropskih avdiovizualnih del).

Agencija je letu 2012 vodila 93 nadzornih postopkov, od tega jih je zaključila 38, 55 pa jih je prenesla v reševanje v leto 2013. 10 upravnih zadev je agencija v leto 2012 prenesla v reševanje iz leta 2011. Po uradni dolžnosti je bilo v letu 2012 začelih 78 zadev, 5 je bilo začelih na zahtevo stranke, 24 postopkov je bilo zaključenih s sklepom o ustavitvi postopka.

3.4.1 Nadzor televizijskih programov

Agencija v letu 2012 zaključila 18 postopkov nadzora televizijskih programov. S sklepom o ustavitvi postopka je bilo zaključenih 9 postopkov inšpek-

cijskega nadzora nad deleži evropskih avdiovizualnih del v programih TV Arena, Play TV, POP SPOT, POP FANI, Televizija Koper Capodistria /TV KC/: televizijski program za italijansko narodno skupnost, TV Paprika, TV Pika, TV Vese-ljak ter EPTV. Za izdajatelja programov TV Pika in EPTV je bilo ugotovljeno, da v letu 2011 nista oddajala programa, zato je bil zanj Ministrstvu za izobra-ževanje, znanost, kulturo in šport RS (v nadaljevanju: ministrstvo) predlagan izbris iz razvida medijev. Dve zadevi je agencija odstopila v reševanje Inšpektoratu RS za kulturo in medije in sicer prijavo za delovanje televizijskega programa Planet TV brez dovoljenja ter pobudo za izbris medija Planet TV iz razvida medijev, eno zadevo glede dopolnitve vloge TV Eksodus za status nepridobitnega programa posebnega pomena pa ministrstvu. V 4 postopkih je agencija izdala odločbe z rokom za odpravo nepravilnosti zaradi predva-janja vsebin brez akustičnega in vizual-nega opozorila ter simbola, da vsebina ni primerna za otroke in mladoletni-ke, mlajše od 15 let, in sicer izdajatelju programa Kanal A zaradi predvajanja filma ter izdajateljem programov Ka-nal A, POP TV in Televizija Slovenija 1 zaradi predvajanja nasilnih vsebin

v informativnih oddajah. V primerih predvajanja nasilnih vsebin v dnev-no-informativnih oddajah programov Kanal A, POP TV in Televizija Sloveni-ja 1 je šlo za prikaze dokumentarnih in zelo nazornih posnetkov nasilne smrti libijskega predsednika Gadafiga, ki si jih je po podatkih o gledanosti ogledalo tudi precejšnje število mlajših gledal-cev. V postopku strokovnega nadzora v programu Kanal A je agencija ugo-tovila 5 kršitev 20-odstotne omejitve obsega oglaševanja na uro, v progra-mu Televizije Slovenija 1 pa šest kršitev neoznačevanja oziroma nepravilnega označevanja ponovitev oddaj, zaradi česar je agencija obema izdajateljema izdala odločbo z enomesečnim rokom za odpravo nepravilnosti ter Inšpekto-ratu RS za kulturo in medije predlagala uvedbo postopkov o prekrških.

Poleg že navedenih zaključenih po-stopkov je agencija v letu 2012 vodila največ postopkov nadzora glede pre-verjanja deležev avdiovizualnih del. Agencija je namreč na podlagi prijav, da naj bi izdajatelji nekaterih progra-mov agenciji posredovali lažne podat-ke o doseženih deležih avdiovizualnih del v preteklem letu, uvedla večje šte-vilo nadzornih postopkov z namenom

preveritve podatkov iz poročil z zah-tevanimi podatki od izdajateljev o de-jansko predvajanih avdiovizualnih delih v preteklem letu. Agencija se je ob tem soočila s posledicami zakonodajnih sprememb od uveljavitve ZAvMS, za-radi katerih se je povečalo število po-stopkov in posledično čas preverjanja podatkov iz poročil, saj je agencija za preverjanje deležev slovenskih avdiovi-zualnih del dolžna voditi postopke stro-kovnega nadzora na podlagi ZMed, za preverjanje deležev evropskih avdio-vizualnih del pa inšpekcijske nadzor-ne postopke na podlagi ZAvMS. Ker so slovenska avdiovizualna dela del evropskih avdiovizualnih del, so se v tem delu postopki podvojili in posledič-no zahtevali večjo porabo časa. Poleg že omenjenih zaključenih postopkov je agencija v letu 2012 vodila tudi 22 inšpekcijskih postopkov nadzora evrop-skih avdiovizualnih del in 10 postopkov strokovnega nadzora slovenskih avdi-ovizualnih del, ki bodo predvidoma za-ključeni v prvem kvartalu leta 2013.

Preverjanje podatkov o doseženih deležih avdiovizualnih del iz poročil z dejansko predvajanimi avdiovizualni-mi deli je za agencijo pomenilo veliko obremenitev pri delu, saj je bilo samo

v programih Javnega zavoda Radio-televizija Slovenija potrebno preverjati približno 25.000 predvajanj avdiovizualnih del. Agencija je v postopkih nadzora evropskih avdiovizualnih del zaznala, da imajo predvsem manjši izdajatelji televizijskih programov težave z izpolnjevanjem deležev. ZAvMS v 18. členu določa, da le lokalnim medijem in programom, ki so namenjeni izključno oglaševanju, ni potrebno poročati o doseženih deležih avdiovizualnih del v preteklem letu, vseh ostalih programov, kot so regionalni programi in ostali manjši (npr. tematski), pa ZAvMS ne izvzema iz dolžnosti poročanja in izpolnjevanja deležev. Programi, ki so dolžni posredovati poročila in izpolnjevati deleže avdiovizualnih del, sicer imajo na podlagi tretjega odstavka 18. člena ZAvMS možnost navajati objektivne razloge, zaradi katerih jim ni uspelo doseči predpisanih deležev, a je presoja o tem prepuščena mnenju ministrstva ter odločitvi agencije. Agencija je mnenja, da bi bilo potrebno preučiti možnosti o spremembi zakonodaje v smeri izvzetja obveznosti poročanja in izpolnjevanja deležev za programe, ki so namenjeni izključno informativnim vsebinam ter športnim dogodkom ter za manjše televizijske programe,

ki ne dosežejo določenega letnega povprečnega deleža gledanosti televizijskih programov v Sloveniji. Državam članicam EU tovrstno možnost dopušča Evropska komisija v svojih smernicah za poročanje o doseženih letnih kvotah evropskih avdiovizualnih del. Država članica EU se lahko sama odloči, da iz poročanja komisiji izvzame programe, ki so namenjeni izključno informativnim vsebinam, športnim dogodkom, oglaševanju, igram, tekstovnim storitvam ter TV-prodaji, ter manjše programe, ki ne dosežejo 0,3% povprečnega letnega deleža gledanosti televizijskih programov v Sloveniji, v kolikor njihov skupni delež gledanosti ne preseže 10-odstotnega deleža vseh gledalcev.

Agencija je na zahtevo Evropske komisije v letu 2012 posredovala dveletno poročilo o doseženih deležih evropskih avdiovizualnih del v slovenskih televizijskih programih v letih 2009 in 2010, naslednje pa bo potrebno pripraviti leta 2014 za leti 2011 in 2012.

Agencija je v letu 2012 vodila tudi postopek zaradi prijave, na podlagi katere naj bi se v programskih shemah slovenskih kabelskih operaterjev pred-

vajali tujejezični programi, ki se v celoti razširjajo v slovenskem jeziku oziroma so s podnapisi prevedeni v slovenščino, oddajali pa naj bi izključno slovenske oglase, ki naj bi jih tržilo slovensko podjetje. V zadevnih programih naj ne bi šlo retransmisijo tujih programov, temveč za lokalno spremenjene tuje programe, ki jih spreminjajo lokalni kabelski oziroma telekomunikacijski operaterji. Izdajatelji teh programov oziroma operaterji bi se zaradi tovrstnega izvajanja televizijske dejavnosti morali vpisati v razvid medijev pri ministrstvu, zaradi česar bi sodili pod jurisdikcijo Republike in bi morali spoštovati slovensko medijsko zakonodajo. Agencija je v primeru te prijave reševala zapleteno in obširno predhodno vprašanje jurisdikcije nad dvajsetimi programi, ki je v njeni pristojnosti, in ga bo predvidoma zaključila v začetku leta 2013.

Agencija je v letu 2012 vodila tudi postopek nadzora nad izpolnjevanjem pogojev za status lokalnega televizijskega programa posebnega pomena, postopek glede domnevno neustreznega promocijskega umeščanja izdelkov v programske vsebine, postopek nadzora izpolnjevanja programskih zahtev iz dovoljenja za izvajanje televi-

zijske dejavnosti, dva postopka nadzora nad deležem lastne produkcije med 18. in 22. uro ter dva postopka nadzora identifikacije ter objave ostalih obveznih podatkov v televizijskem programu. Vsi postopki bodo zaključeni v začetku leta 2013.

3.4.2 Nadzor radijskih programov

Agencija je v letu 2012 zaključila 20 postopkov strokovnega nadzorstva nad izdajatelji radijskih programov. Izdajatelju programa Radio Triglav je dodelila status lokalnega radijskega programa posebnega pomena, hkrati pa izdajatelju za ta program odvzela status regionalnega programa posebnega pomena. Radiu Študent je bil dodeljen status študentskega radijskega programa posebnega pomena, eden radijski program je vlogo za dodelitev statusa lokalnega programa posebnega pomena še pred izdajo odločbe umaknil. Preostale strokovne nadzore nad izdajatelji radijskih programov je agencija začela na podlagi prijav, v katerih so prijavitelji zatrjevali, da določeni izdajatelji ne predvajajo programov skladno z njihovimi dovoljenji za izvajanje radijske dejavnosti. V postopku nadzora radijskega progra-

ma je bilo ugotovljeno, da Radio Gol-di Savinjski val v analiziranem časovnem obdobju ni oddajal programa, v postopkih nadzora proti izdajateljem programov Radio Fantasy Velenje, Radio Fantasy Maribor ter Informativni val pa je agencija ugotovila, da niso predvajali imena programa skladno z njihovim dovoljenjem za izvajanje radijske dejavnosti. Agencija je vsem izdajateljem izdala odločbo z rokom za odpravo nepravilnosti. V 12 primerih je agencija od izdajateljev zahtevala posnetke in podatke o programu, na podlagi katerih je želela izvesti analizo programov in preveriti navedbe iz prijavi, a ji izdajateljev podatkov niso posredovali. Agencija je postopke ustavila in zaradi suma storitve prekrška zaradi neposredovanja zahtevanih podatkov Inšpektoratu RS za kulturo in medije posredovala predloge za uvedbo postopkov o prekrških. V enem primeru je agencija obravnavala prijavo zaradi domnevnega kršenja dovoljenja za izvajanje radijske dejavnosti pri oddajanju programa Radio Fantasy, v katerem je ugotovila, da kršitev ni bilo. V letu 2012 je agencija vodila še 9 postopkov nadzora nad dovoljenji za izvajanje radijske dejavnosti, ki pa se v tem letu še niso zaključili.

Agencija je zaznala določene težave pri izvajanju zakonodaje v praksi, ko izdajatelji programov na vlogo spremeni ime programa oziroma njegovo identifikacijo v razvidu medijev pri ministrstvu in začnejo objavljati ime programa skladno s priglašenim imenom iz razvida, ki pa se razlikuje od imena programa iz dovoljenja za izvajanje dejavnosti. Agencija je sicer dolžna po uradni dolžnosti ime programa v dovoljenju za izvajanje dejavnosti uskladiti z novim imenom programa iz razvida medijev, a izdajatelj v praksi krši dovoljenje za izvajanje dejavnosti, dokler agencija ne izda odločbe z novim imenom programa.

3.4.3 Nadzor avdiovizualnih medijskih storitev na zahtevo

Agencija je vodila in zaključila postopek inšpekcijskega nadzora zaradi domnevno neomejenega dostopa uporabnikov do pornografskih vsebin v katalogu ponudnika storitve SiOL TViN. Na podlagi preveritve kataloga ponujanih vsebin ponudnika storitve v delu, ki se nanaša na vsebine, ki bi lahko resno škodovala telesnemu, duševnemu in moralnemu razvoju otrok in mladoletnikov, je agencija ugotovi-

la, da je dostop do tega dela kataloga ponudnika omejen za starejše od 18 let, ki morajo za dostop vnesti geslo, ki ga ponudnik omogoči le polnoletnim naročnikom storitve. Na ta način je ponudnik storitve zagotovil, da otroci in mladoletni do vsebin, ki bi lahko resno škodovala njihovem telesnemu, duševnemu in moralnemu razvoju, ne morejo dostopati in s tem svojo izpolnil zakonsko dolžnost.

4 RADIJSKI SPEKTER

4.1 Zagotavljanje pogojev za izgradnjo mobilnih omrežij četrte generacije

Agencija je v januarju leta 2012 pričela z intenzivnimi aktivnostmi za podelitev frekvenc v pasu 800 MHz. Začela je s pripravo strokovnih podlag, nujnih za razpis frekvenc v pasu 800 MHz, pri čemer mora v okviru tega projekta odgovoriti tudi na širše vprašanje ustreznega ravnanja s frekvenčnim spektrom v luči izpolnjevanja digitalne agende in mobilnega širokopasovnega dostopa končnim uporabnikom. V letu 2012 je bila ustanovljena prva projektna skupina.

Ob tem je treba upoštevati dejstvo, da dvema od treh operaterjev z dovoljenji za uporabo frekvenc v pasu 900 MHz potечeta dovoljenja v letu 2013, že v letu 2016 pa potече tretje dovoljenje na pasu 900 MHz in vsa tri dovoljenja za uporabo frekvenc v pasu 1800 MHz. Ugotovljeno je bilo, da je, tudi po vzoru nekaterih drugih držav, smiselno obravnavati podelitev in bodočo uporabo frekvenčnih pasov v celoti, še posebej frekvenc pod 1 GHz. Zato je

bila sprejeta odločitev, da se podelitev frekvenc v pasu 800 MHz izvede v paketu (t.i. big bang podelitev) s podelitvijo frekvenc v pasu 900 in 1800 MHz, pri čemer je smotrno k razpisu za podelitev omenjenih pasov vključiti tudi proste kapacitete v pasu 2600 MHz in morebitne višje pasove, če bi bil zanje ugotovljen interes. Na tak način bi na eni strani operaterjem omogočila bistveno boljše možnosti gradnje omrežij in uporabe tehnologij, na drugi strani pa končnim uporabnikom posledično zagotovila kakovostnejši dostop do storitev, skladno z zahtevami ciljev digitalne agende.

Agencija bo v vmesnem času skladno z zakonodajo podaljšala odločbe o dodelitvi frekvenc na 900 MHz operaterjema, ki jima te odločbe potечеjo, ter tako zagotovila kontinuiteto storitev do razpisa. Obenem pa bo – še posebej za namene nudenja LTE storitev, ki se v omejenem komercialnem in geografskem delu v Sloveniji že izvajajo – operaterjem za obdobje do t.i. big bang podelitve v ločenem postopku omogočila kandidiranje za skupaj 2 x 39,8

MHz prostih kapacitet v RF pasu 1800 MHz in 2 x 10 MHz + 1 x 5 MHz v RF pasu 2100 MHz, s čimer bi bile storitve LTE in HSPA v večjem obsegu uporabnikom na voljo kar čim prej.

Zavedajoč se obsega projekta je agencija kompleksnost slednjega konec meseca maja 2012 predstavila Direktoratu za informacijsko družbo pri Ministrstvu za izobraževanje, znanost, kulturo in šport. Agencija je sredi leta 2012 razširila projektno skupino. Poleg vseh razpoložljivih kadrov je k sodelovanju povabila širšo strokovno javnost. Projektna skupina se je tako razširila na 38 članov in do sedaj že opravila večino dela v dokumentu, ki predstavlja strokovno podlago za razpis ter opravila številna izobraževanje ter delavnice, ki so omogočile uspešno delo na projektu.

Časovnica projekta je v aprilu 2013 predvidela objavo zaključnega dokumenta s strokovnimi podlagami za razpis in pričetek priprave razpisne dokumentacije, ki bo končana v septembru 2013, v tem času pa bi bilo pripravljeno tudi vse potrebno za izvedbo dražbe, ki bi se lahko pričela predvidoma v začetku 2014. Po njenem zaključku,

bi bile operaterjem izdane odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc, tudi v pasu 800 MHz, predvidoma v mesecu juniju 2014. S tako podeljenimi frekvencami bi operaterji, do pričetka delovanja v letu 2014, gradili omrežja in preko njih tudi komercialno ponujali storitve.

4.2 Upravni postopki, javni pozivi ter razpisi na področju fiksnih in mobilnih storitev

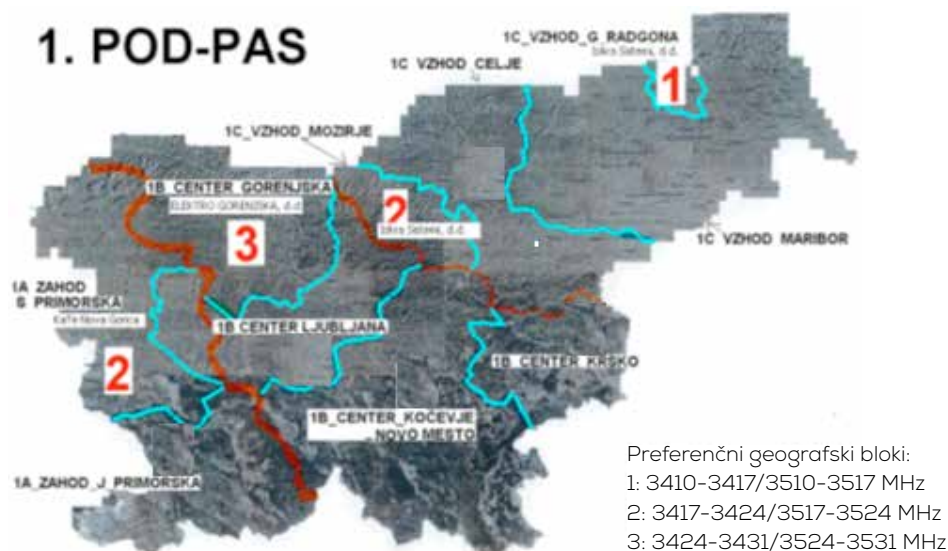
4.2.1 Prizemni sistemi, ki lahko zagotavljajo elektronske komunikacijske storitve TRA-ECS v RF pasovih nad 2,5 GHz in širokopasovni brezžični dostopni sistemi (BWA)

Za prizemne sisteme, ki lahko zagotavljajo elektronske komunikacijske storitve TRA-ECS, je namenjen frekvenčni pas 2,6 GHz (2.570 – 2.620 MHz). V okvir omenjenih storitev sodi tudi BWA. Agencij je izdala 2 odločbi o dodelitvi radijskih frekvenc za potrebe meritev, atestiranje in drugih preizkusov radijske opreme za testiranje.

Istim komunikacijskim storitvam je namenjen tudi frekvenčni pas 3,5 GHz pas (3.410 – 3.600 MHz). Podpas 2 x 21 MHz spektra je namenjen za lokal-

na območja privatni/javno uporabo) v skladu s Strategijo Republike Slovenije za uvajanje fiksnih brezžičnih sistemov. Preostali del pasu 2 x 65 MHz pasu bo razdeljenih med 3 operaterje javnih elektronskih komunikacijskih storitev za nacionalno pokrivanje. Možna bo uporaba tudi 20 MHz TDD pasu z vključenim zaščitnim pasom oz pod pogoji iz 2008/411/EC. V primeru večje potrebe za lokalno pokrivanje se lahko dodeli še dodatnih 2 x 21 MHz spektra za lokalno pokrivanje (do polovice pasu) v skladu s Strategijo, preostala polovica se lahko razdeli dvema operaterjema za nacionalno pokrivanje. Agencija je podelila frekvence za regionalno uporabo radijskih frekvenc za privatno omrežje.

Slika 4.1: Stanje razdelitve prvega podpasu za lokalno pokrivanje v letu 2012

V letu 2012 je agencija prvih 60 MHz je namenila za lokalno javna/zasebno uporabo. Preostalih 140 MHz pasu je namenjenih za nacionalno pokrivanje z javnimi mobilnimi storitvami za 2 – 3 operaterje. Agencija izvedla javni poziv zainteresirani javnosti in na osnovi odziva je konec leta 2012 izdala odločbo za spodnjih 60 MHz spektra (3 x 20 MHz) za občino Piran za privatno uporabo.

4.2.2 Satelitske zveze in SNG/OB

V letu 2012 je agencija prejela 26 upravnih zadev za izdajo novih odločb za satelitske zveze, od tega 25 za sa-

telitsko novinarstvo oz. SNG/OB in eno za zemeljsko postajo v satelitski storitvi.

4.2.3 Fiksne zveze (mikrovalovne zveze)

V letu 2012 je agencija dodelila 2016 novih odločb, sprememb odločb in podaljšanj veljavnosti odločb o dodelitvi radijskih frekvenc za fiksne zveze (mikrovalovne zveze). Zaradi potrebe po večjih prenosnih hitrostih, operaterji mobilne in fiksne telefonije širijo obstoječe prenosne kapacitete z večanjem širin kanalov in višanjem modulacijskih stopenj v odločbah o dodelitvi radijskih frekvenc.

Potrebe po fiksni zvezah za infrastrukturo operaterjev radiodifuzije so se zlasti v letu 2010, ob pripravi na digitalni prehod, močno povečale. Tudi v letu 2012 so bile podane zahteve za razširitev obstoječih omrežij. Največ odločb o dodelitvi radijskih frekvenc v letu 2012 je bilo izdanih v naslednjih RF pasovih: 6 – 8 GHz in 13 GHz za hrbtenična omrežja, za krajše razdalje pa 18 GHz, 23 GHz, 26 GHz in 38 GHz.

4.2.4 Privatne mobilne radijske komunikacije (PMR)

Na področju mobilnih radijskih sistemov je agencija izdala 232 odločb o dodeli-

tvih radijskih frekvenc t.j. za podaljšanje veljavnosti odločb in izdajo novih odločb za nove mobilne radijske sisteme.

V letu 2011 je agencija na področju privatnih mobilnih radijskih komunikacij pospešeno usklajevala delovanje PMR sistemov (Privat Mobile Radio) v frekvenčnih pasovih 29,7 – 87,5 MHz, 146 – 174 MHz in 440 – 470 MHz s priporočilom ERC/REC T/R 25-08, ki narekuje pravilne frekvenčne podpasove za delovanje baznih postaj in terminalne opreme.

4.2.5 Upravni postopki za pridobitev radioamaterskega dovoljenja ter radijskih dovoljenj za plovila in letala

Za radioamatersko dejavnost je agencija izdala 306 CEPT radioamaterskih dovoljenj in začela izdajati začasna dovoljenja za uporabo 500 kHz frekvenčnega pasu, kot je razdeljen v skladu s sklepnimi listinami WRC'12.

Agencija je v letu 2012 izdala 61 odločb za letala in 66 za plovila.

Pripravljajo se postopki za obravnavo zahtevkov za dodelitev klicnih znakov za osebne javljalnike položaja (PLB). Glavna problematika se nanaša na obrav-

navo informacij, ko imetnik prosi za pomoč v primeru nesreče.

4.2.6 R&TTE oprema

V letu 2012 je agencija prejela v odobritev 775 notifikacij opreme v skladu z R&TTE Direktivo. Dve tretjini vseh zahtevkov sta rešeni brez omejitev delovanja opreme, četrtnina vseh zahtevkov je dobila omejitev v skladu z EU harmoniziranimi radiokomunikacijskimi standardi, medtem ko je bila slabša desetina vseh zahtevkov zavržena zaradi neskladnosti s prej omenjenimi standardi in/ali zaradi specifičnosti uporabe radijskih frekvenc v Republiki Sloveniji. Posamezna država članica EU ima namreč lahko določen del frekvenčnega spektra razporejen drugače kot druge države članice EU glede na razvitost in uporabo radijskega spektra ob predpostavki, da se ne izkrivlja konkurenca.

Pri tem je potrebno dodati, da agencija na področju uporabe radijske in telekomunikacijske terminalne opreme tesno sodeluje z Ministrstvom za gospodarstvo (MG) in Tržnim inšpektoratom RS (TIRS). Najnovejša informacije smo si tudi zaradi lažjega nadzora

uporabe in tudi možne prepovedi posamezne EU nestandardizirane opreme, izmenjali tako na sestankih med MG in TIRS kot tudi preko poročil skupin TCAM in ADCO (v sklopu strojne EU Direktive 98/37/ES).

V okviru R&TTE tematike deluje skupina SE24 v okviru Konference evropskih uprav za pošto in telekomunikacije (CEPT). Skupina SE24, v kateri sodeluje tudi agencija, se ukvarja z vsemi vidiki uporabe, vplivov naprav kratkega dosega (SRD) ter regulatornih zahtev posameznih administracij v zvezi z njimi. Sodelovanje v tej skupini omogoča agenciji vpogled, kako posamezne administracije rešujejo problematiko delovanja SRD naprav in katere so smernice razvoja uporabe omenjenih naprav za prihodnost.

4.3 Optimalna raba spektra za radiodifuzijo

Agencija skrbi za zagotavljanje optimalne rabe spektra, namenjenega digitalni radiodifuziji ter FM zvokovni radiodifuziji.

V letu 2012 je Agencija v povezavi z upravljanjem radiodifuznega spektra

reševala 184 zadev, od tega je bilo 168 rešenih, 15 pa zakonito prenesenih v leto 2013. Od 168 rešenih je bilo 8 zahtev zavrženih, 6 zahtev je bilo zavrnjenih, 112 zadevam je bilo ugodeno na vlogo, izdani so bili 3 sklepi o razveljavitvi javnih razpisov, 10 postopkov je bilo ustavljenih, 33 upravnih postopkov je bilo začelih po uradni dolžnosti. Od 15 nerešenih in prenesenih zadev v leto 2013 je bilo izdanih 9 sklepov o prekinitvi postopka, 6 upravnih postopkov pa se še rešuje v zakonitem roku.

4.3.1 Trg radiokomunikacij – Radio

Konec leta 2012 je bilo veljavnih 331 odločb o dodelitvi radijskih frekvenc za zvokovno radiodifuzijo v FM tehniki in 5 odločb o dodelitvi radijskih frekvenc na srednjem valu. Od tega je bil javni zavod RTV Slovenija imetnik 164 odločb o dodelitvi radijskih frekvenc v FM tehniki in 4 na srednjem valu. V letu 2012 ni bil uveden noben postopek javnega razpisa za dodelitev novih radijskih frekvenc za FM zvokovno radiodifuzijo.

Pri razvoju digitalnega radia tudi v letu 2012 ni bilo bistvenega napredka. Stanje je pravzaprav enako kot ob koncu leta 2011. Pravico do oddajanja v T-

DAB tehniki iz oddajne točke Krvavec imajo tako še naprej le štirje programi RTV Slovenije: A1, Val 202, Ars in Radio Si. Navedeni programi so v T-DAB tehniki slišni le v severnem delu ljubljanske kotline.

4.3.2 Trg radiokomunikacij – Televizija

Konec leta 2012 je bilo veljavnih 161 odločb o dodelitvi radijskih frekvenc za posamezne oddajne lokacije za prvi nacionalni multipleks, operaterja javni zavod RTV Slovenija. Odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc za drugi nacionalni multipleks imetnika družbe Norkring d.o.o. so bile oktobra razveljavljene. Po postopku javnega razpisa je javni zavod RTV Slovenija konec leta 2012 pridobil odločbo o dodelitvi radijskih frekvenc za še en nacionalni multipleks. Operaterji lokalnih multipleksov konec leta 2012 pa so bili: ALTERHDTV Igor Peternelj s.p. Nova Gorica, ATV Babnik & Co d.n.o. Litija, Domates d.o.o. Portorož, HI – FI d.o.o. Murska Sobota, VTV Studio d.o.o. Velenje in Zavod TV Galeja Ilirska Bistrica.

Na prvem multipleksu DVB-T z nacionalnim pokrivanjem operaterja javni zavod RTV Slovenija so bili v letu 2012,

poleg programov javne službe RTV Slovenija (TV SLO 1, TV SLO 2, TV SLO 3, TV Koper Capodistria na območju pokrivanja Zahod, Tele M na območju pokrivanja Vzhod), prisotni na nacionalnem nivoju tudi zasebni programi POP TV, Kanal A in Pink SI, na območju pokrivanja Center pa zasebni program Vaš Kanal. Zasebni programi TV Primorka na območju pokrivanja Zahod, RTS na območju pokrivanja Vzhod in INFO TV z nacionalnim pokrivanjem so v letu 2012 iz prvega multipleksa izstopili. Po pridobitvi pravic za razširjanje v digitalni radiodifuzni tehniki je na prvi multipleks na nacionalnem nivoju v začetku jeseni vstopil zasebni program Golica TV, na območju pokrivanja Center zasebni program Sponka TV, na območju pokrivanja Vzhod pa zasebni program TV Nakupi. Tako je bilo mogoče konec leta 2012 na prvem multipleksu na območju pokrivanja Zahod spremljati osem, na območjih pokrivanja Center in Vzhod pa po devet televizijskih programov.

V prvi polovici leta 2012 je operater prvega nacionalnega multipleksa intenzivno optimiziral svoje omrežje. V zvezi s tem je agencija izdala več kot 70 različnih odločb. Septembra je agenci-

ja skladno z novelo ZDRad-B po uradni dolžnosti spremenila odločbo o dodelitvi radijskih frekvenc za prvi multipleks. Operaterju je predpisala, da lahko frekvence prvega multipleksa uporablja le za prenos programov javne radiotelevizije in drugih programov posebnega pomena za Republiko Slovenijo, dokler pa je prvi multipleks edini delujoči multipleks z nacionalno pokritostjo, mora operater odplačno in v okviru prostih zmogljivosti zagotavljati tudi prenos drugih programov, ki so pridobili pravico razširjanja v digitalni radiodifuzni tehniki na območju celotnega ozemlja Republike Slovenije. Pokritost prebivalstva s signalom prvega multipleksa se praktično ni spremenila, ob koncu leta 2012 znaša približno 98%.

V začetku leta 2012 je bilo veljavnih 26 odločb o dodelitvi radijskih frekvenc za posamezne oddajne lokacije za drugi nacionalni multipleks DVB-T, operaterja Norkring d.o.o. Na drugem multipleksu je bil do konca februarja na nacionalnem nivoju prisoten zasebni program TV 3. Norkring je aprila na svoji spletni objavil novico, da je pričel z demontažo radiodifuzne opreme svojega omrežja, tudi radijska nadzorna merilna služba agencije je ugotovila, da

Norkringovi oddajniki ne oddajajo. Zato je bil maja po uradni dolžnosti uveden (dolgotrajen) postopek razveljavitve odločb o dodelitvi radijskih frekvenc za drugi nacionalni multipleks. Oktobra je agencija prejela zahtevek Norkringa za razveljavitve njegovih odločb o dodelitvi radijskih frekvenc. Z oktobrom 2012 so bile vse odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc za drugi multipleks razveljavljene, po uradni dolžnosti začet postopek razveljavitve predmetnih odločb pa je bil ustavljen.

Agencija je oktobra objavila javni razpis za podelitev radijskih frekvenc za še en multipleks DVB-T z nacionalnim pokrivanjem. Na javni razpis je prispela ena pravočasna in vsebinsko pravilna ponudba, ponudnika javni zavod RTV Slovenija. O ponudbi je agencija odločila sredi decembra, z izdajo odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc za še en, t.j. že drugi DVB-T multipleks, imetniku javni zavod RTV Slovenija.

V letu 2012 je do nekaterih sprememb prišlo tudi pri operaterjih lokalnih multipleksov, saj je v tem letu iztekla veljavnost dveletnih odločb o dodelitvi radijskih frekvenc za lokalne multiplekse, ki so bile izdane še v postopku A/D

prehoda. V postopkih podaljšanja veljavnosti, brez povečanj dosedanjih območij pokrivanja, sta odločbi o dodelitvi radijskih frekvenc za lokalna multipleksa pridobili družbi VTV Studio d.o.o. Velenje na območju pokrivanja med Ravnami na Koroškem in Celjem ter HI – FI d.o.o. Murska Sobota na območju pokrivanja Murska Sobota. Po izvedenih postopkih javnih razpisov pa so odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc za lokalne multiplekse, na praviloma večjih območjih pokrivanja od dosedaj predpisanih, pridobili ALTERHDTV Igor Peternej s.p. Nova Gorica na območju pokrivanja med Ajdovščino in Bovcem, ATV Babnik & Co d.n.o. Litija na območju pokrivanja Litija, Domates d.o.o. Portorož na območju pokrivanja med Koprom in Sečoveljami ter zavod TV Galeja Ilirska Bistrica na območju pokrivanja med Ilirsko Bistrico in Sežano. Do konca leta so vsi operaterji lokalnih multipleksov pridobili tudi odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc za posamezne oddajne lokacije, skupaj je bilo izdanih 9 tovrstnih odločb.

4.3.3 Reševanje problematike z Italijo

V letu 2012 je agencija nadaljevala z aktivnosti za trajno rešitev problemov slišnosti oz. vidnosti slovenskih progra-

mov ob meji z Republiko Italijo. Nadzorovala je stanje ob državni meji in prijavljala motnje italijanski administraciji ter Uradu za radiokomunikacije pri Mednarodni telekomunikacijski zvezi (ITU). Nadaljevala je z obveščanjem organov ITU glede kršitve mednarodnih pogodb in neaktivnosti Republike Italije pri odpravi motenj. Agencija je o problematiki seznanjala Ministrstvo za izobraževanje, znanost, kulturo in šport (MIZKŠ) in Ministrstvo za zunanje zadeve (MZZ) ter sodelovala v delovni skupini, ki se je ukvarjala s problemi slišnosti oz. vidnosti slovenskih programov ob meji z Republiko Italijo.

Agencija je nadaljevala tudi z dodeljevanjem dodatnih radijskih frekvenc slovenskim imetnikom odločb o dodelitvi radijskih frekvenc na zahodu države, da bi tako omilila težave pri sprejemu slovenskih signalov zaradi nedovoljenega vpliva italijanskih postaj.

Poleg tega je agencija celo leto nudila tehnično in pravno pomoč slovenskim imetnikom odločb o dodelitvi radijskih frekvenc, ki so se v tožbenih postopkih pred italijanskimi oz. slovenskimi sodišči z različnimi zahtevki obračali na agencijo.

4.3.4 Optimalna raba UHF in FM spektra

Na področju UHF radiofrekvenčnega spektra je agencija v letu 2012 izvedla več preplaniranih digitalnih televizijskih kanalov. Razlogi so bili predvsem optimizacija oddajnih kanalov posameznih multipleksov.

Na področju FM zvokovne radiodifuzije pa je agencija nadaljevala z dodeljevanjem dodatnih radijskih frekvenc. V letu 2012 izdajala tudi odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc v zvezi s povezovanjem radijskih programov v programske radijske mreže, prišlo pa je tudi do več sprememb že obstoječih programskih radijskih mrež.

Možnosti za pridobivanje novih frekvenc za FM zvokovno radiodifuzijo so zelo omejene, predvsem na koordinacijo novih frekvenc za radijske postaje majhnih moči z zelo omejenim dosegom. Take frekvence so zato uporabne pravzaprav predvsem za dopolnilno pokrivanje že obstoječih radijskih programov ali za odpravo motenja sprejema že obstoječih programov.

4.3.5 Testiranje novih tehnologij za digitalno televizijsko oddajanje

Agencija je na pobudo takratnega Ministrstva za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo (MVZT) v začetku leta 2012 pričela s testiranjem nove tehnologije za digitalno televizijsko oddajanje DVB-T2. Testiranje DVB-T2 je potekalo na zahodu Slovenije. Za izvajalca je bil prek javnega naročila izbran javni zavod RTV Slovenija. Oddajanje je potekalo na prostih kanalih, ki so po mednarodnem sporazumu Ženeva 2006 dodeljeni Republiki Sloveniji. Namen testiranja je preizkusiti nove možnosti, ki jih prinaša napredni sistem oddajanja DVB-T2.

Žal je večina televizijskih kanalov na zahodu Slovenije zasedena z italijanskimi signali. Italija še vedno, kljub številnim prizadevanjem na več ravneh, zaseda frekvence, ki so po mednarodnih sporazumih dodeljene Republiki Sloveniji. To se je odražalo tudi pri sprejemu testnih signalov DVB-T2, kjer je skupna ugotovitev, da italijanski motilni signali onemogočajo kakovosten sprejem signalov DVB-T2 na širšem območju ob italijanski meji. Kljub nevzpodbudnim začetnim rezultatom pa agencija ugo-

tavlja, da oddajanje na frekvencah, ki so dodeljene Republiki Sloveniji, zmanjšuje uporabnost teh frekvenc čez mejo in s tem posledično zmanjšuje možnosti za nelegalno uporabo.

Agencija pričakuje, da se bo stanje ob zahodni meji izboljšalo, do te mere, da bo možno dejansko testiranje naprednih možnosti, ki jih DVB-T2 nudi. Agencija tako namerava v letu 2013 pripraviti izhodišča za vpeljavo tehnologije DVB-T2, za katero se predvideva, da bo postala prevladujoča tehnologija oddajanja na prizemnih (televizijskih) omrežjih.

4.4 Nadzor radiofrekvenčnega spektra

Za zagotovitev nemotene uporabe radiofrekvenčnega spektra vsem uporabnikom radijskih storitev oziroma odločbami o dodelitvi radijskih frekvenc (ODRF) ima agencija v soglasju z zakonskimi zadolžitvami svojo radijsko nadzorno službo. Ta opravlja nadzor radiofrekvenčnega spektra, bodisi sistematično na podlagi svojih letnih načrtov bodisi na podlagi internih naročil za posebne meritve spektra ali pa v okviru raziskav prijavljenih radijskih motenj.

Pooblaščen osebe agencije pri opravljanju nadzora radiofrekvenčnega

spektra smiselno uporabljajo določbe Zakona o inšpekcijskem nadzoru (ZIN), lahko ukrepajo kot prekrškovni organ, če v postopku nadzora presodijo, da teža prekrška narekuje ukrepanje po Zakonu o prekrških (ZP-1) ter kot strokovnjaki z nasveti lastnikom radijskih postaj pomagajo pri reševanju raznih tehničnih težav. Radijska nadzorna služba opravlja za potrebe področja za radiokomunikacije agencije tudi naročene meritve, ki jih te upoštevajo pri izdajanju ODRF.

Agencija je tudi v letu 2012 zagotavljala nemoteno uporabo radiofrekvenčnega spektra, razen v delu Slovenije, ki meji na sosednjo republiko Italijo. Tam so že vrsto let prisotne motnje, ki jih na radiodifuznem področju povzročajo italijanske nekoordinirane radijske postaje. Dela radijske nadzorne merilne službe so obsegala naslednje aktivnosti:

- raziskala je 30 prijav škodljivega radijskega motenja. Pri tem je odkrila, da so vzroki za radijske motnje tudi kršitve določb iz ODRF. Polovica obravnavanih primerov je bila motenje mobilnih operaterjev (GSM ali UMTS) s strani fizičnih ali pravnih oseb, ki uporabljajo GSM

repetitorje, kateri so nestrokovno nameščeni. Agencija je tudi spremljanje dogajanja ob meji z Italijo, kjer italijanske radijske postaje motijo naše zaradi nespoštovanja mednarodnih dogovorov. Redno izvaja tudi meritve na tem področju;

- v okviru sistematičnega nadzora radiofrekvenčnega spektra, pri raziskavah radijskih motenj oziroma na podlagi prijav je opravila 39 inšpekcijskih postopkov. Obravnavala je kršitve zakona (oddajanje brez ODRF, kršenje določb ODRF in drugo) in v 6 zadevah izvedla prekrškovni postopek.
- izvedla je 25 snemanj radiofrekvenčnega in televizijskega spektra na različnih lokacijah na območju Slovenije. Rezultati so bili osnova za mednarodno koordiniranje radiodifuznih postaj in izdajanje ODRF;
- opravila je več meritev v mikrovalovnem področju zaradi prijav motenj na mikrovalovnih radijskih zvezah in zaradi nadzora;
- nadaljevala je s sistematičnimi dnevnimi meritvami radiodifuznega spektra, kjer se izmerjeni podatki z vseh RNP arhivirajo v numerični obliki, z izvajanjem sistematičnih mesečnih meritev spektra, kjer se

- podatki arhivirajo tudi v grafični obliki, ter sistematičnimi polletnimi meritvami spektra, kjer se poleg spektralnih karakteristik arhivirajo tudi identifikacijski podatki vsakega radiodifuznega oddajnika;
- opravljala je meritve pokrivanja z GSM, UMTS in LTE signalom, zaradi preverjanja izpolnjevanja obvez operaterjev;
 - intenzivno je spremljala uvajanje novih tehnologij in ukrepala v primerih, ko je prišlo do nepravilnosti pri njihovi uporabi (npr. MMDS);
 - redno je spremljala stanje na radiodifuznem spektru na področju meje z Italijo, kjer je intenzivno opravljala meritve motenosti naših DVB-T oddajnikov in nepravilnosti prijavljala italijanski administraciji.
- (RNP). V Sloveniji je trenutno 12 delujočih fiksnih RNP, od teh sta dve obljude ni nadzorno merilni postaji (RNMP), tri specializirana merilna vozila pa delujejo kot mobilne RNP. Vsa ta fiksna in mobilna oprema je povezana v omrežje RNMS, v okviru katerega je delavcem RNS omogočen nadzor radijskega spektra na daljavo.
- Projekt izgradnje RNMS se je končal v letu 2011, po potrebi pa se bo dopolnjeval. V letu 2012 je agencija dogradila novo merilno vozilo (zamenjava za staro) in jo tudi opremila s sodobnejšo opremo, ki omogoča učinkovitejše meritve na terenu. Tudi za vse lokacije je agencija nabavila nekaj sodobnejše opreme. Opremila se je tudi za meritve pokrivanja z LTE.

4.4.1 Gradnja in vzdrževanje merilnega sistema

Za opravljanje svojih nalog v okviru nadzora radiofrekvenčnega spektra agencija posodablja Radijski nadzorno-merilni sistem RS (RNMS). Za delo radijska nadzorna služba (RNS) potrebuje posebno merilno opremo in mora imeti dostop do fiksnih daljinskih oziroma mobilnih radijskih nadzornih postaj

Konec leta 2012 je obratovalo deset daljinskih RNP. Agencija je uporabljala obe obljude ni nadzorni postaji RNMP -Jeruzalem in RNMP-Stegne, z merilnimi vozili pa je izvajala meritve radiofrekvenčnega spektra lokalno oziroma mobilno.

5 POŠTA

5.1 Izvajalci poštних storitev

S 1. januarjem 2011 je bil v Republiki Sloveniji trg poštних storitev liberaliziran tako, da je bila Pošti Slovenije odpravljena ekskluzivna pravica izvajanja t. i. rezerviranih poštних storitev (prenos pisem do 50 g). S tem se je na tem segmentu trga poštних storitev omogočilo delovanje tudi drugim izvajalcem poštних storitev brez cenovnih in težnostnih omejitev. V prvem letu liberalizacije je za dostop do omrežja Pošte Slovenije zaprosilo pet izvajalcev, v letu 2012 pa (samo) še eden.

Na dan 31. december 2012 je bilo v uradni evidenci agencije vpisan en (1) izvajalec univerzalne poštne storitve, ter osemnajst (18) izvajalcev poštних storitev, od katerih je šestim (6) agencija izdala ugotovitveni sklep, da izvajajo t. i. zamenljive poštne storitve.

Izvajalci zamenljivih poštних storitev izvajajo storitve, ki jih je mogoče z vidika uporabnika šteti za storitve, ki sodijo v nabor univerzalne poštne storitve, saj so v zadostni meri medsebojno za-

menljive z univerzalno poštno storitvijo. Ti izvajalci imajo omogočen tudi dostop do poštne infrastrukture ali storitev iz nabora univerzalne poštne storitve (t. i. dostop do poštne omrežja družbe Pošta Slovenije). Izvajalcev zamenljivih poštних storitev je bilo v letu 2012 istih šest (6) kot v 2011, in sicer CETIS d.d., DIMIKARSTVO DOVRTEL, d.o.o., EPPS, d.o.o., INFORMATIKA d.d., KRO, d.o.o., MAKSMAIL d.o.o.

Ostalih dvanajst (12) izvajalcev poštних storitev, vpisanih v uradno evidenco agencije, so tiste pravne in fizične osebe, ki so o izvajanju poštних storitev vnaprej obvestile agencijo, ker pa ne izvajajo zamenljivih poštних storitev, niso prejele ugotovitvenega sklepa. Število teh izvajalcev se leta 2012 v primerjavi z letom 2011 ni spremenilo, kljub temu, da je bil dne 18. januarja 2012 v register vpisan novi izvajalec DOORTODOOR d.o.o., saj je bil dne 12. maja 2012 iz registra izbrisan ACK d.d. Izvajalec univerzalne poštne storitve v Republiki Slovenije je na podlagi odločbe – dovoljenja, ki ga je izdala agencija leta 2008, Pošta Slovenije d.o.o. Ve-

ljavnost dovoljenja se izteče 31. maja 2013.

5.2 Analiza trga poštних storitev

Agencija je tudi v letu 2012 izvedla in objavila⁹ analizo trga poštних storitev v Republiki Sloveniji za leto 2011 ter pridobljene podatke primerjala z rezultati analiz v preteklih letih. Analiza je bila izvedena na podlagi javno dostopnih podatkov in podatkov, ki jih je agencija na podlagi vprašalnikov pridobila od izvajalcev poštних storitev, ki so bili v letu 2011 vpisani v uradni evidenci agencije.

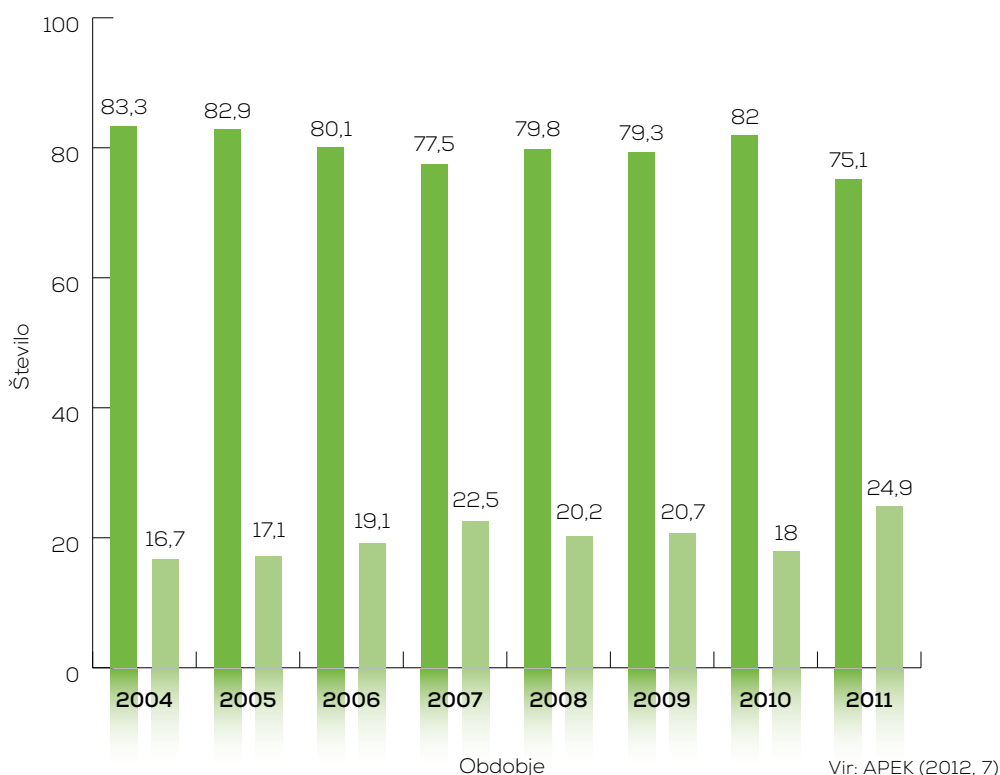
5.2.1 Prihodki in zaposleni

Iz analize izhaja, da so izvajalci poštних storitev v letu 2011 ustvarili približno 15 % več prihodkov kot leta 2010. Trend zmanjševanja prihodkov iz naslova izvajanja poštne dejavnosti se je leta 2011 prekinil, saj je po padcih prihodkov v letih 2008 (14 %), 2009 (4 %) in 2010 (0,4 %) zabeleženo znatno povečanje. Zvišanje je rezultat za 10 milijonov evrov višjega prihodka Pošte Slovenije

⁹Dostopno na URL naslovu: <http://www.apek.si/analize-trga-postnih-storitev-analiza-trga-postnih-storitev-v-republiki-sloveniji-v-letu-2011>

in 22 milijonov evrov višjih prihodkov ostalih izvajalcev poštних storitev, ki so v letu 2011 beležili skupno rast skoraj 60 %. Razmerje deleža prihodkov Pošte Slovenije in ostalih izvajalcev na trgu se še vedno približuje, saj je imela Pošta Slovenije leta 2011 v prihodkih trga le še 75,1 % delež kar je razvidno iz naslednje slike.

Slika 5.1: Delež prihodkov Pošte Slovenije in ostalih izvajalcev (2004-2011)

V Republiki Sloveniji je poštni sektor na dan 31.12.2011 za izvajanje poštних storitev zaposloval približno 1,3 % vseh zaposlenih v državi, kar je toliko kot leto prej. Pošta Slovenije je imela 5.749 zaposlenih za izvajanje poštних storitev v letu 2011, ostali izvajalci 294.

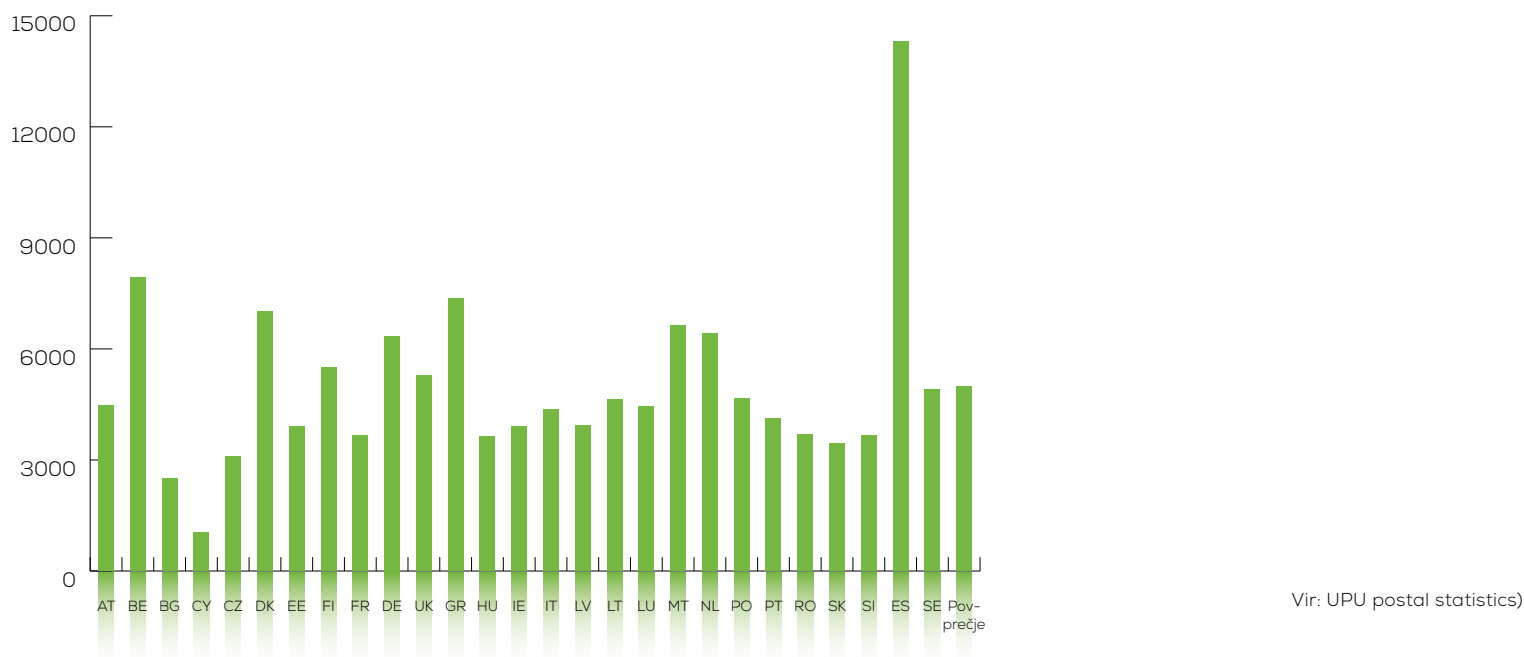
5.2.2 Omrežje

V okviru svojega poštnege omrežja je imela Pošta Slovenije 558 kontaktnih točk. in dva poštno logističnih centrah. Ob kontaktnih točkah je pošta sprejemala pošiljke tudi preko 2.608 poštних

nabiralnikov.

Ustrezna velikost poštnege omrežja predstavlja merilo dostopnosti uporabnikov do poštних storitev, pri čemer je Republika Slovenija v obeh elementih, tudi v letu 2011, presegala povprečje držav članic EU.

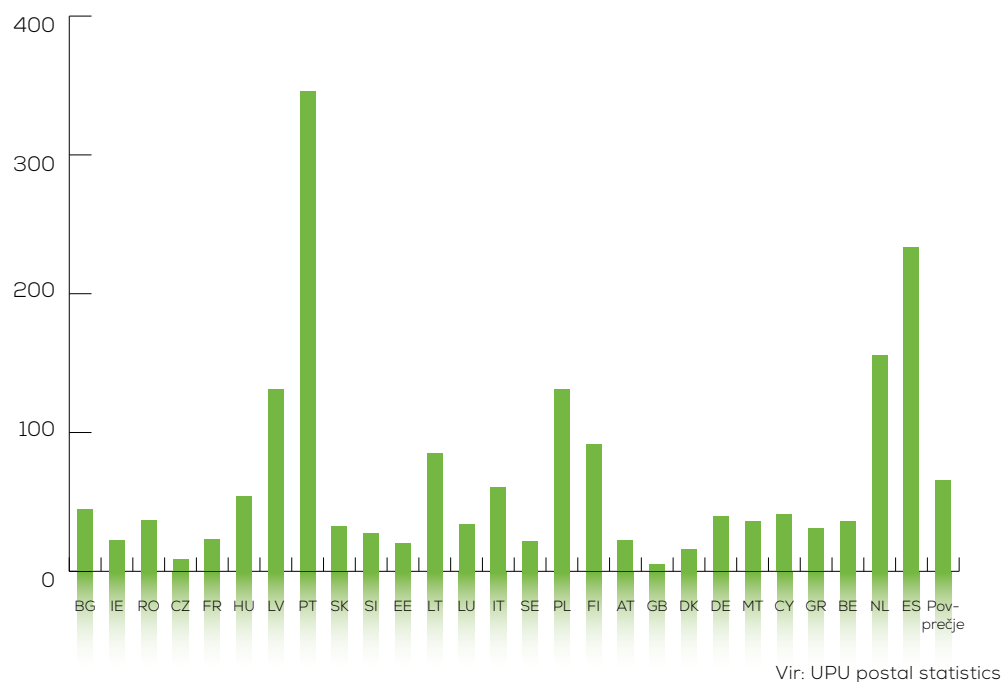
Slika 5.2: Gostota poštnega omrežja glede na število prebivalcev na kontaktno točko

V Sloveniji ima manjše število prebivalcev na voljo poštno enoto in sicer je v letu 2011 imelo v povprečju 3.660 prebivalcev Slovenije na voljo kontaktno točko, medtem ko je povprečje v državah članicah EU 4.995 prebivalcev na kontaktno točko.

Naslednji pokazatelj gostote poštnega omrežja je na koliko kvadratnih kilometrov ozemlja je ena kontaktna točka. V Sloveniji imamo kontaktno točko v povprečju na 36,4 km² medtem, ko je v povprečju držav članic EU ena kontaktna točka na 65,5 km².

Slika 5.3: Gostota poštnega omrežja glede na število km² na poštno enoto

Iz obeh slik je razvidno, da je imel leta 2011 povprečni Slovenec na voljo gostejšo mrežo kontaktnih točk, kot povprečen prebivalec EU, saj je bila v Sloveniji kontaktna točka na manj km², kot tudi na manj prebivalcev, kot velja za povprečje držav članic EU.

5.2.3 Primerjave

Agencija je v analizi trga za leto 2011 primerjala Pošto Slovenije in ostale izvajalce po različnih dejavnikih: prihodki, število zaposlenih in omrežje. Glede storitev in njihovega števila je lahko iz-

vedla agencija primerjavo le pri dveh storitvah, in sicer storitev Pošte Slovenije »poslovni paket« s storitvijo KEP¹⁰ paketi in storitev Pošte Slovenije »hitra pošta« s storitvijo KEP dokumenti. Izračunani »deleži trga« pri primerjanih storitvah so razvidni iz naslednje slike.

Slika 5.4: Primerjava med storitvami Pošte Slovenije in ostalimi izvajalci poštних storitev v letu 2011 (notranji in mednarodni promet)

¹⁰KEP storitve vključujejo kurirske, ekspresne in paketne storitve. Poštna pošiljka mora biti zavarovana za primer izgube, izropanja, kraje ali poškodbe, uporabnik poštних storitev pa prejme dokazilo o poslani oziroma vročeni poštni pošiljki.

5.2.4 Povzetek rezultatov analize

Primerjava rezultatov analize poslovanja izvajalcev poštne storitve v letu 2011 z letom 2010, kaže naslednje ugotovitve:

- povečanje števila izvajalcev poštne storitve v Republiki Sloveniji;
- rahel padec števila zaposlenih v poštne dejavnosti;
- povečanje števila motornih vozil Pošte Slovenije ob dokajšnjem povečanju vozil na električni pogon;
- občutno zmanjšanje števila nameščenih izpostavljenih predalčnikov in poštne nabiralnikov;
- ustaljeno število poslovalnic izvajalcev poštne storitve, ukinitve ene kontaktne točke Pošte Slovenije;
- občutno zmanjšanje števila vozil izvajalcev poštne storitve, izvzemajoč Pošto Slovenije;
- prihodki iz naslova izvajanja poštne storitve so se povečali za skoraj 15 % (posledica višjih prihodkov ostalih izvajalcev poštne storitve in Pošte Slovenije);
- znižanje razlike v deležu prihodkov Pošte Slovenije glede na prihodke ostalih izvajalcev poštne storitve, v prid slednjih;
- dokajšen padec števila izvedenih

storitev v okviru izvajanja univerzalne poštne storitve v notranjem prometu, medtem ko je v mednarodnem prometu zabeležena rahla rast;

- padec v prenosu pisemskih pošilk v notranjem poštne prometu Pošte Slovenije in rahla rast v prenosu pisemskih pošilk v mednarodnem poštne prometu;
- občutna rast števila prenesenih pošilk direktne pošte Pošte Slovenije in vseh prenesenih pošilk ostalih poštne storitev v notranjem in mednarodnem poštne prometu, izvzemajoč Pošto Slovenije;
- rahlo znižanje števila pritožb zoper izvajanje univerzalne poštne storitve in ustaljen nivo vloženih in upravičenih pritožb zoper ostale izvajalce poštne storitve;
- ustaljen nivo kakovosti izvajanja poštne storitve in dosežena predpisana kakovost prenosa poštne pošilk korespondence in poštne paketov v notranjem poštne prometu Pošte Slovenije.

bliki Sloveniji predpisuje Splošni akt o kakovosti izvajanja univerzalne poštne storitve.

Neodvisni izvajalec merjenja rokov prenosa poštne pošilk korespondence je v letu 2011 izvedel šesto uradno merjenje kakovosti prenosa, maja 2011 pa sta agencija in podjetje SIQ d.o.o. izvedla presojo rezultatov merjenja in uporabljene metodologije. Revidirani rezultati so v letu 2011 potrdili doseganje standarda kakovosti, kar se na osnovi še nerevidiranih podatkov uresničuje tudi leta 2012.

5.3 Kakovost univerzalne storitve

Kakovost prenosa poštne pošilk korespondence in poštne paketov v Repu-

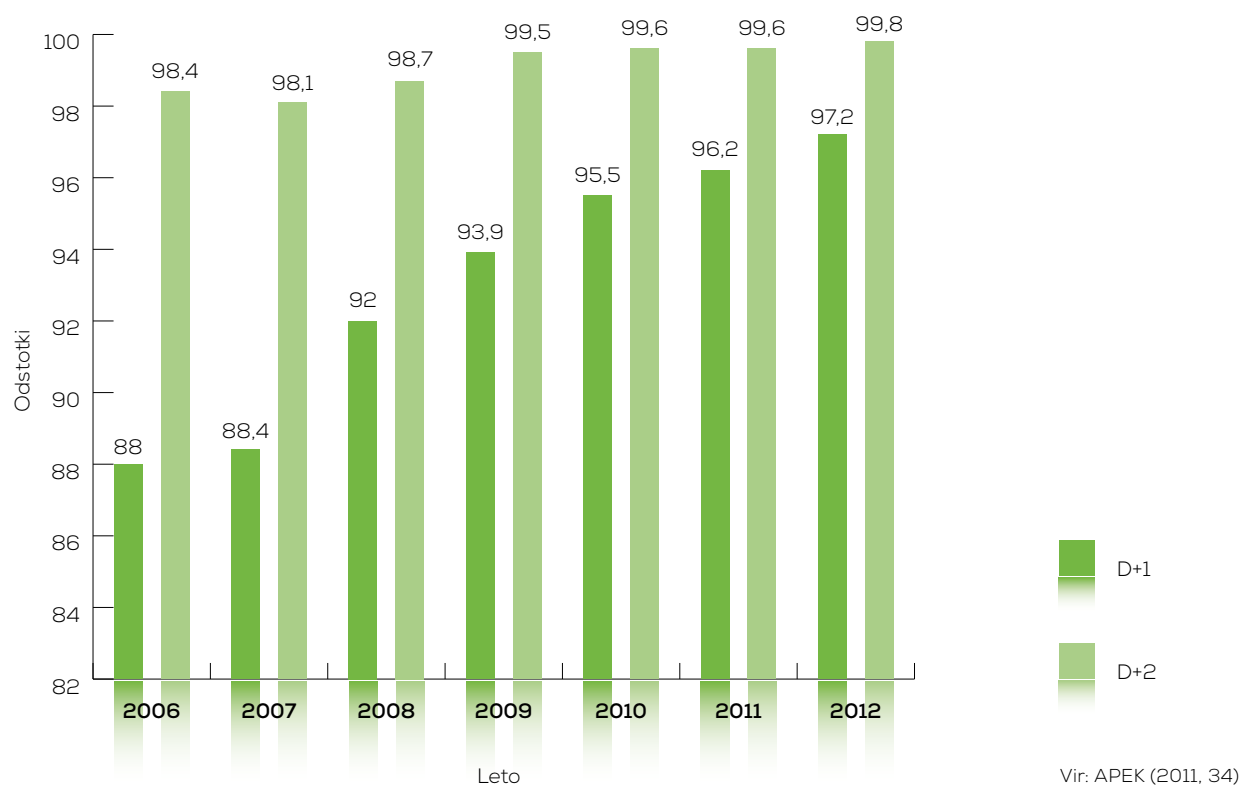

Slika 5.5: Predpisani in doseženi roki prenosa pošiljk korespondence

Rok	Predpisana kakovost	Dosežena 2011	Dosežena 2012*
D + 1	95 %	96,2 %	97,3 %
D + 2	99,5 %	99,6 %	99,8 %
D + 3	100 %	99,9 %	100 %

* Nerevidirani podatki za obdobje jan – december 2012

Slika 5.6: Kakovost prenosa pošiljk korespondence v roku D+1 in D+2 (2006-2012)

Splošni akt o kakovosti izvajanja univerzalne poštne storitve predpisuje tudi kakovost prenosa poštne pošte. Agencija je prvič izvedla pregled načina merjenja kakovosti prenosa poštne pošte

paketov v letu 2011, ter prvo revizijo merjenja kakovosti prenosa poštne pošte v letu 2012 za predhodno leto.

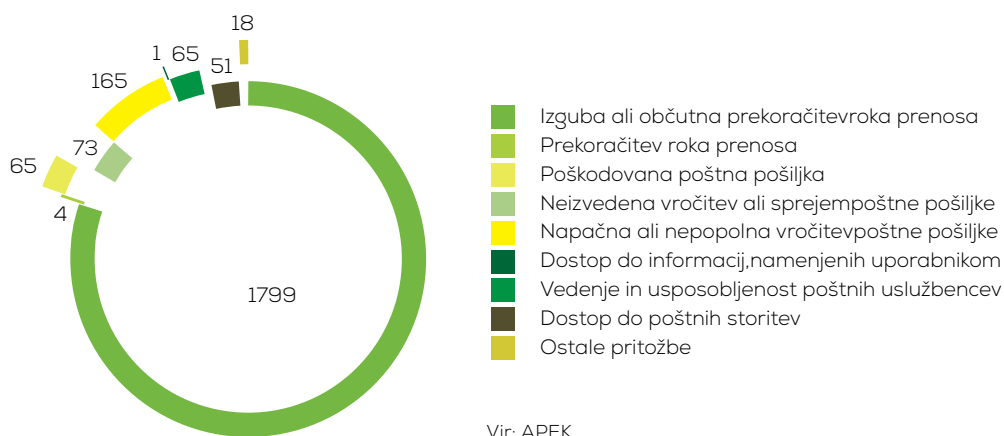
Slika 5.7: Predpisani in doseženi roki prenosa poštne pošte v notranjem prometu

Rok	Predpisana kakovost	Dosežena 2011	Dosežena 2012*
D + 2	80 %	98,85 %	99,8 %
D + 3	95 %	100 %	99,8 %

* Nerevidirani podatki za obdobje jan – december 2012

Agencija je spremljala tudi kakovost prenosa poštne pošte korespondence v mednarodnem poštne prometu v okviru projekta UNEX, kjer mora Pošta Slovenije v treh delovnih dneh (D+3) prenesti 85 % ter v petih delovnih dneh 97 % te vrste pošiljk. V prvem polletju leta 2012 je bilo v treh delovnih dneh v prispetju prenesenih 89,8 % pošiljk ter v odpravi 92,2 %. Končni rezultati za celotno leto 2012 bodo uradno objavljeni marca 2013.

Slika 5.8: Vložene pritožbe iz naslova izvajanja univerzalne storitve za leto 2011

V letu 2011 je bilo zoper Pošto Slovenije v okviru izvajanja univerzalne storitve vloženi 2.241 pritožb oz. reklamacij, največ zaradi izgube ali občutne prekoračitve roka prenosa.

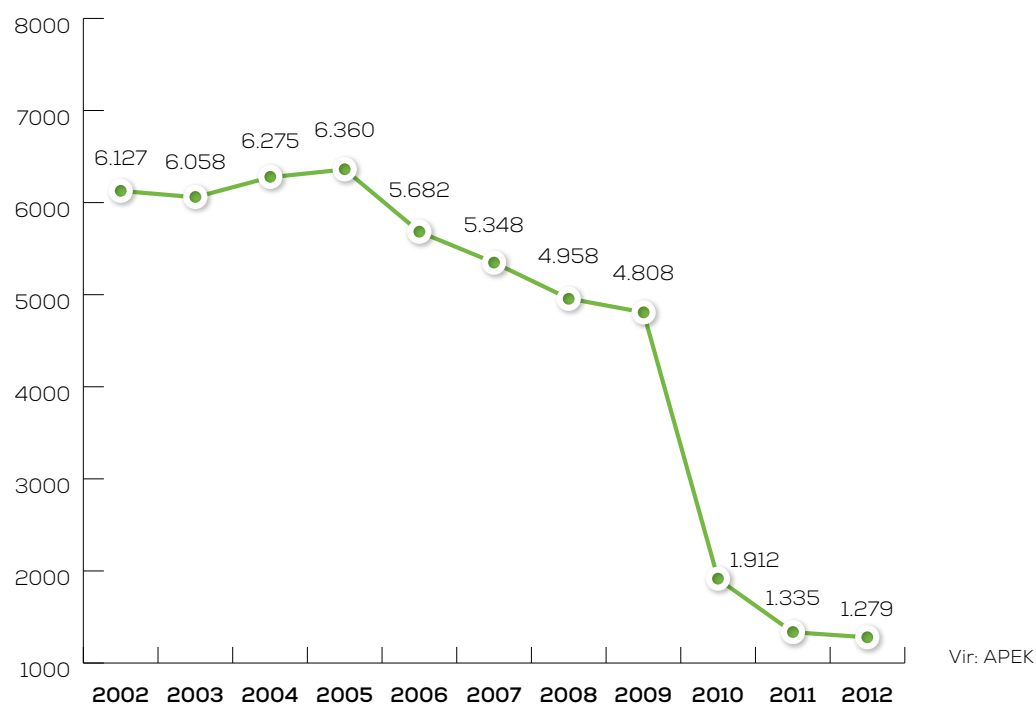
Od vseh vloženih pritožb je bila dobra petina upravičenih, od tega se je v 138 primerih postopek zaključil z izplačilom odškodnine. Pri tem je šlo v skoraj vseh primerih za prekoračitve roka prenosa. Agencija je v nadzoru nad kakovostjo univerzalne poštne storitve spremljala obravnavanje pritožb in ugovorov glede na zahteve standarda EN 14012, ob tem pa tudi odgovarjala na pritož-

be uporabnikov. V letu 2012 je agencija vodila in rešila 21 sporov, ki so jih sprožili nezadovoljni uporabniki poštne storitve.

Trend zmanjševanja števila izjem pri izvajanju univerzalne poštne storitve (dostave in vročanje poštne pošiljke na naslov) se je nadaljeval tudi v letu 2012. V Sloveniji je bilo konec leta 2012

v seznamu trajnih izjem, ki so posledica kriterijev navedenih v Splošnem aktu o izjemah pri izvajanju univerzalne poštne storitve 390 gospodinjstev od tega jih je bilo 353 vključenih v dostavo preko izpostavljenih predalčnikov. V dostavo preko izpostavljenih predalčnikov je vključenih dodatno še 926 gospodinjstev na lastno željo.

Slika 5.9: Število izjem pri izvajanju univerzalne poštne storitve (2002 – 2012)

5.4 Analiza cen in rokov prenosa

V sodelovanju z zunanjim izvajalcem Episcenter d.o.o. je agencija izvedla¹¹ primerjalno analizo cen in kakovosti prenosa izvajalcev poštних storitev v Republiki Sloveniji na izbranih produktih v notranjem in čezmejnem poštnem prometu (Evropa in svet).

Namen raziskave je bil doseči primerjavo cen in kakovosti prenosa izvajalcev poštних storitev, s ciljem proučiti konkurenco na trgu poštних storitev ter pridobiti koristne informacije za uporabnike poštних storitev v Sloveniji. Zanimali sta nas dve primerjavi med ceno in časom prenosa pošiljke, in sicer prvič v primeru, ko iščemo najcenejšo storitev in drugič, ko iščemo možnost najhitrejšega prenosa.

Tekom raziskave je bila opravljena tako teoretična analiza na osnovi podatkov, zbranih preko telefona, elektronske pošte in interneta, za prenos dokumentov masnih stopenj 50 g in 1 kg ter prenos paketov teže 15 kg, kot tudi praktična analiza dejanskega prenosa dokumentov z maso 50 g za tri relacije (LJ-LJ, LJ-MB in LJ-ZG).

Rezultati teoretične analize so pokazali, da je v primeru ugotavljanja najcenejše storitve, Pošta Slovenije d.o.o. najugodnejši ponudnik pri prenosu dokumentov po Sloveniji in čezmejnem prometu. Pri prenosu paketov pa se najugodnejši ponudniki razlikujejo glede na izbrano destinacijo. V Evropi je med Ljubljano in Zagrebom najugodnejši ponudnik Pošta Slovenije d.o.o., med Ljubljano in Berlinom Dortmund d.o.o., med Ljubljano in Tulinom pa City Express d.o.o. Po svetu je prav tako kot v notranjem prometu najugodnejši ponudnik Pošta Slovenije d.o.o. V primeru ugotavljanja najhitreje opravljene storitve, je pri prenosu dokumentov po Sloveniji najhitrejši ponudnik Business Express d.o.o., pri prenosu paketov pa City Express d.o.o. Pri prenosu dokumentov in paketov po Evropi je najhitrejši TNT d.o.o., po svetu pa UPS d.o.o.

Rezultate praktične analize so po večini potrdili rezultate teoretične raziskave z izjemo TNT d.o.o., kjer je pri najhitrejši dostavi pošiljke prišlo do večjih odstopanj (višja cena in hitrejši prenos).

5.5 Zadovoljstvo uporabnikov s poštными storitvami

Agencija je v sodelovanju z agencijo Episcenter izvedla peto raziskavo o zadovoljstvu uporabnikov s poštными storitvami (splošna in poslovna javnost) ter pridobljene podatke primerjala z rezultati raziskav v preteklih letih. Namen raziskave je bil ugotoviti obseg uporabe poštних storitev, zadovoljstvo s kakovostjo poštних storitev in poznavanje konkurenčnih ponudnikov poštних storitev. Rezultate raziskave je agencija objavila na svoji spletni strani¹² v nadaljevanju navajamo le najpomembnejše ugotovitve.

5.5.1 Splošna javnost

Najpomembnejši dejavniki kakovosti po mnenju splošne javnosti so: lokacija pošte, odnos uslužbencev do strank in delovni čas.

Dve tretjine vprašanih uporabnikov obišče pošto vsaj enkrat na mesec, s tem, da prav tako dve tretjine obiskuje vedno isto pošto. Z oddaljenostjo pošte so uporabniki v povprečju zadovoljni. Glede delovnega časa pošt, 26 % vprašanih uporabnikov meni, da ni ustrezen.

¹¹Dostopno na URL naslovu: <http://www.apek.si/primerjalne-analize-cen-in-rokov-prenosa>

¹²Dostopno na URL naslovu: <http://www.apek.si/zadovoljstvo-uporabnikov-s-postnimi-storitvami-%28splosna-in-poslovna-javnost%29-2012>

Na poštah 62 % vprašanih uporabnikov opravi storitve plačilnega prometa, 38 % jih prevzame pošiljke za katere jim je bilo puščeno obvestilo, 33 % pa jih odda priporočene ali vrednostne pošiljke.

Poštnih nabiralnikov nikoli ne uporabi 7,5 % vprašanih uporabnikov. Pri tem jih 41 % uporablja poštne nabiralnike manj kot enkrat mesečno.

Ena tretjina vprašanih uporabnikov mesečno odda eno do dve pismi, druga tretjina odda več kot dve. 43 % vprašanih uporabnikov pošlje paket do 10 kg letno, medtem ko jih le 8 % pošlje paket do 20 kg letno. Polovica vprašanih uporabnikov prejme eno do devet pisem mesečno. Uporabnikov, ki v letu niso prejeli nobenega paketa, je 28,5 %.

Cene za prenos standardnega pisma je vprašanim uporabnikom nepomembna, saj jo je poznalo le 4,5 %, ob tem da jih dve tretjine meni, da je ustrezna. Pri kakovosti prenosa standardnega pisma je na vprašanje, kakšen je predpisan čas prenosa, pravilno odgovorilo 32 % vprašanih, ob tem da jih 45 % meni, da bi morale pošiljke vedno prispeti naslednji dan. Polovica

jih meni, da bi morali imeti dostavo ob sobotah, kar je izrazito povečanje glede na pretekla leta.

Vpliv elektronske pošte na zmanjšanje uporabe poštних storitev se nadaljuje, saj 51 % uporabnikov navaja elektronsko pošto, kot razlog za manjšo uporabo poštних storitev.

15 % vprašanih uporabnikov je že kdaj uporabilo izvajalca, ki ni Pošta Slovenije, kjer sta bila glavna motiva hitrost in nujnost. Skoraj polovica teh je uporabila storitve izvajalca DHL Express.

Nenaslovljene pošiljke ne motijo približno 70 % vprašanih uporabnikov. Nalepko o prepovedi dostavljanja nenaslovljenih pošilk v hišne predalčnike ima nameščeno le 13,8 % vprašanih uporabnikov.

5.5.2 Poslovna javnost

Poslovni javnosti predstavlja najpomembnejši dejavnik kakovosti poštних storitev zanesljiv prenos, lokacija poštne enote je, za razliko od splošne javnosti, najmanj pomemben dejavnik.

Med poslovno javnostjo se glede na pretekla leta zmanjšuje število oddanih pisemskih pošilk – tako v notranjem, kot

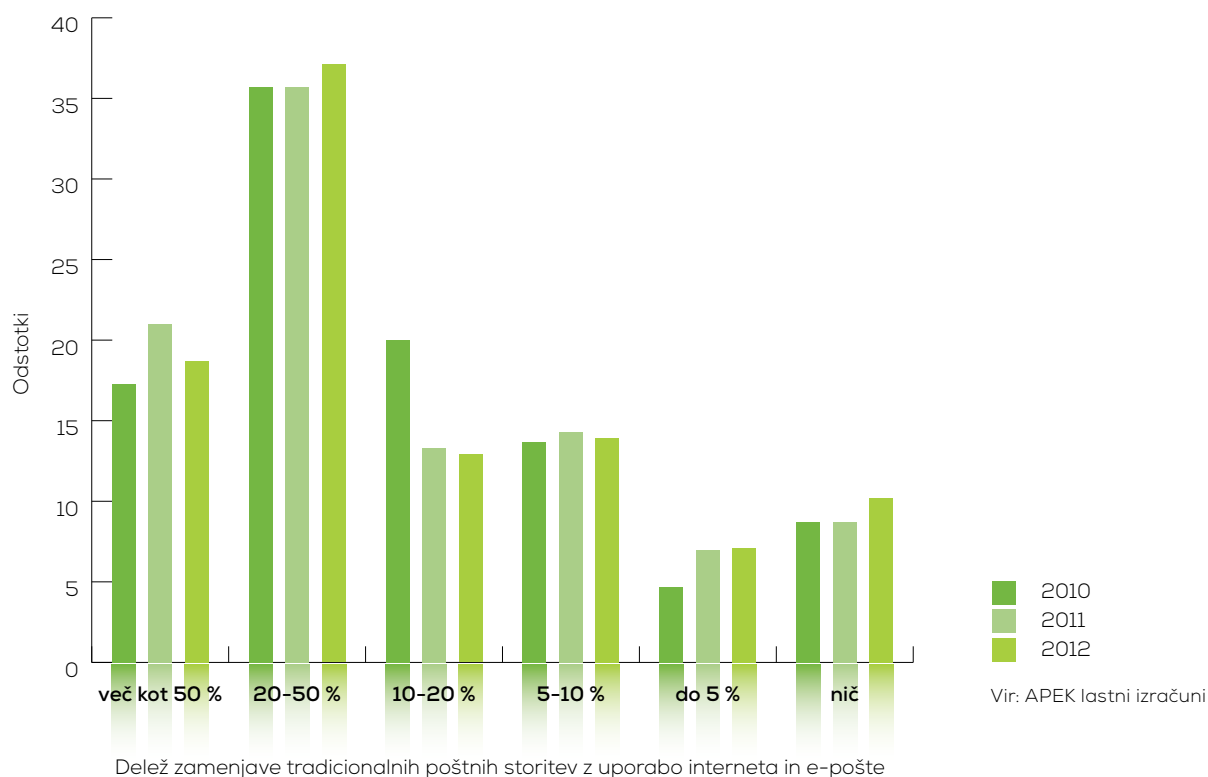
tudi v čezmejnem prometu – povečuje pa se število oddanih paketnih pošilk. Večina (56 %) vprašanih ocenjuje, da je uporaba tradicionalnih poštних storitev zaradi uporabe interneta in elektronske pošte upadla za več kot 20 %, kar je razvidno iz spodnje slike.

V svojih poslovnih prostorih poštne pošiljke sprejema 75 % vprašanih podjetij, delež teh se vsako leto povečuje. Po drugi strani večina vprašanih podjetij (53 %) poštne pošiljke še vedno oddaja v prostorih pošt. Povečuje se tudi delež tistih, ki poštne pošiljke v svojih poslovnih prostorih tudi oddajajo (leta 2012 41 %, leta 2007 30 %).

Polovica anketiranih navaja, da je čas prenosa pisem en dan, s tem da jih 77 % meni, da morajo pisma vedno prispeti naslednji dan. Sobotna dostava je po mnenju poslovnih uporabnikov nepotrebna.

S storitvami Pošte Slovenije je zadovoljnih 85 % anketiranih. V primeru izbire drugega izvajalca bi imeli odločilni vlogi cena in kakovost. Poleg Pošte Slovenije največ podjetij uporablja storitve DHL Express, TNT Express Worldwide in UPS Adria (S) Express.

Slika 5.10 : Zamenjava poštnih storitev z uporabo interneta in e pošte (2010-2012)

5.6 Regulacija cen in ločenega računovodstva

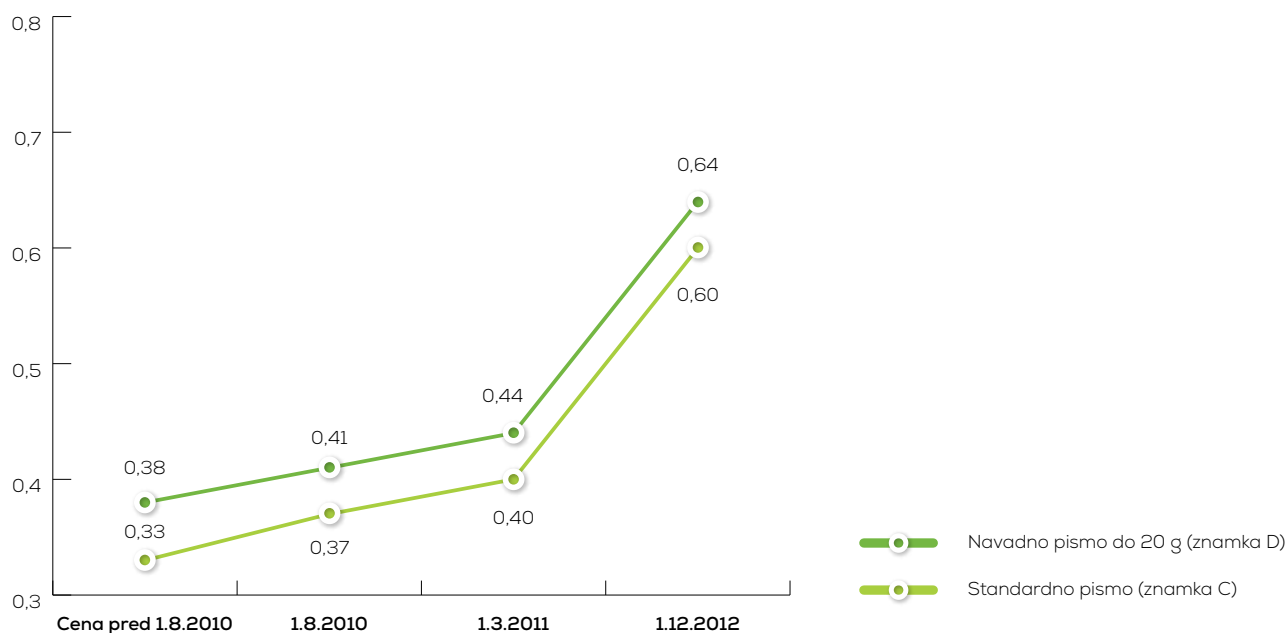
V letu 2012 je agencija od Pošte Slovenije prejela zahtevek za spremembo cen univerzalne poštné storitve s 1. decembrom 2012, in sicer za pisma in tiskovine v čezmejnem poštnem prometu. Agencija je po pregledu vseh relevantnih podatkov ugotovila, da je predlagana sprememba cen stroškovno utemeljena glede na terminalne stroške in stroške

mednarodnega transporta, ki jih ima Pošta Slovenije z izvajanjem univerzalne poštné storitve v čezmejnem poštnem prometu, zato je z odločbo dala soglasje k predlagani spremembi. Razen standardnega pisma in navadnega pisma do 20 g se večina cen ostalih storitev ni spremenila deset oziroma dvanajst let, zato je bila njihova maloprodajna cena (pri določenih državah) celo nižja od terminalnih stroškov in stroškov mednarodnega transporta, ki jih mora Pošta Slo-

venije plačati drugim poštnim upravam.

V spodnjem grafičnem prikazu prikazujemo spremembe cen (brez DDV) dveh najpomembnejših storitev znotraj univerzalne storitve v čezmejnem prometu od leta 2010 do 2012. Cene univerzalne storitve v čezmejnem prometu pred letom 2010 ne prikazujemo, saj se med leti 2002, ko je agencija prvič pridobila z zakonom pristojnosti za regulacijo cen, in 1.8.2010 le-te niso spreminjale.

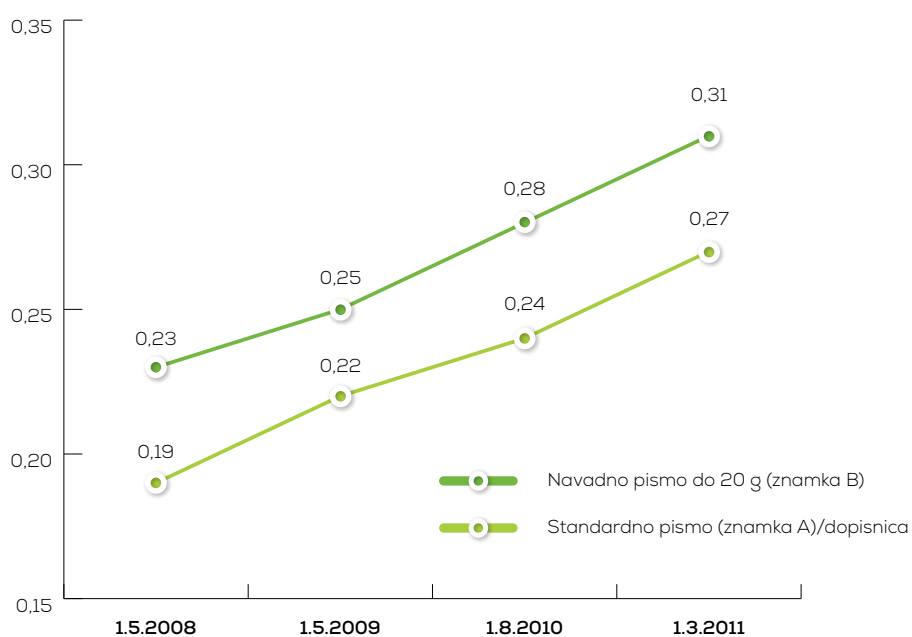
Slika 5.11: Spremembe cene pisma do 20 g v čezmejnem prometu 2010 – 2012 brez DDV*

*Opomba: cene univerzalne storitve so s 1.1.2011 oproščene plačila DDV.

Cene standardnega in navadnega pisma univerzalne storitve v notranjem prometu, se v letu 2012 niso spremenile, kar je razvidno tudi iz spodnjega grafičnega prikaza.

Slika 5.12: Spremembe cene pisma do 20 g v notranjem prometu 2008 – 2011 brez DDV

Vir: APEK

V letu 2012 je agencija v sodelovanju z revizijsko hišo KPMG Slovenija d.o.o. izvedla Analizo informacijskih aplikacij IL Post in UPO, da bi ugotovila pravilnost prihodkov kot vhodnih podatkov v evidencah ločenega računovodstva Pošte Slovenije. Ta analiza predstavlja prvo fazo pregleda prihodkov izvajalca univerzalne storitve, katere fokus je bil na preverbi delovanja kontrol znotraj informacijskih aplikacij, v katerih se obračunavajo prihodki. Poleg tega je revizor pregledal tudi pravilnost obračunavanja popustov glede na cenik izvajalca univerzalne storitve. Rezultat pregleda je pritrdilno revizorjevo mnenje, kar pomeni, da večjih nepravilnosti ni bilo odkritih. Druga faza pregleda, ki je načrtovana za leto 2013, bo osredotočena na vsebinski pregled prihodkov in ustreznost njihovega razporejanja na stroškovne nosilce znotraj evidenc ločenega računovodstva.

Agencija je v letu 2012 prejela posodobljeno verzijo evidenc ločenega računovodstva skupaj z zadnjimi revidiranimi računovodskimi podatki za leto 2011, saj je glede na Splošni akt o ločenih računovodskih evidencah in prepovedi subvencioniranja (Ur.l. RS, št. 29/2010, v nadaljevanju: Splo-

šni akt) izvajalec univerzalne storitve moral svoje računovodske evidence uskladiti z določbami Splošnega akta do 31.12.2010. Agencija je to posodobljeno verzijo in vse ostale prejete računovodske podatke proučila in ker je ugotovila določena neskladja evidenc ločenega računovodstva s Splošnim aktom in tudi z ZPSto-2, je uvedla postopek nadzora.

5.7 Nadzor trga poštних storitev

V letu 2012 je agencija preko pooblaščenih oseb ter na podlagi Zakona o poštних storitvah in Zakona o inšpekcijskem nadzoru po uradni dolžnosti izvedla 11 nadzorov:

- tri nadzore nad kakovostjo izvajanja univerzalne poštne storitve;
- tri nadzore nad izjemami od izvajanja univerzalne poštne storitve;
- nadzor nad ločenim računovodstvom izvajalca univerzalne poštne storitve;
- nadzor nad dostopom do poštne infrastrukture izvajalca univerzalne poštne storitve;
- nadzor nad diskriminatornostjo in preglednostjo pri izvajanju storitve poslovno pismo;
- nadzor nad Splošnimi pogoji izva-

janja univerzalne poštne storitve;

- nadzor nad diskriminatornostjo in preglednostjo odobravanja plačilnih rokov izvajalcem zamenljivih poštних storitev.

Od opravljenih nadzorov je bil eden prenesen iz leta 2011, eden pa prenesen v leto 2013. Ostalih devet nadzorov se je pričelo in končalo v letu 2012. V treh postopkih nadzora nad kakovostjo izvajanja univerzalne poštne storitve je agencija opravila nadzore nad številom poštних nabiralnikov v Kostelu, Trzinu in Litiji. V Trzinu in Kostelu ni zaznala nepravilnosti in je postopka ustavila, medtem ko postopek v Litiji še teče.

Agencija je opravila tri nadzore nad izjemami od izvajanja dostave na dom na območjih Cerkelj na Gorenjskem, Vrhnike in Horjula, ter Vuzenice. Na območju Cerkelj agencija ni zaznala nepravilnosti, na območju Vrhnike in Horjula pa je Pošta Slovenije še v postopku nepravilnosti odpravila in vključila v dostavo na dom štiri gospodinjstva. V postopku na območju Vuzenice je morala agencija na zahtevo sodišča v zadevi ponovno odločati in pravilno ugotoviti dejansko stanje. Po ugotovitvi

dejanskega stanja je postopek ustavi-la, saj je bila izjema za gospodinjstvi upravičena.

V postopku nadzora nad ločenim računovodstvom izvajalca univerzalne storitve je agencija ugotovila, da ključno težavo ločenih računovodskih evidenc izvajalca univerzalne storitve predstavljajo ugotavljanje stroškov manipulativnih opravil na poštnih enotah, stroškov transporta in stroškov dostave pošiljk naslovnikom ter tudi preglednost tarif v smislu ugotavljanja ustreznosti danih popustov pri cenah univerzalne poštne storitve. Agencija je na podlagi teh ugotovitev z odločbo naložila Pošti Slovenije, da mora: odpraviti negativne učinke ugotavljanja stroškov manipulativnih opravil na poštnih enotah, na končni izračun cene univerzalne poštne storitve; zagotoviti dodatne podatke pri ugotavljanju stroškov transporta in dostave pošiljk; zagotoviti vodenje računovodskih evidenc na način, da bo možno ugotoviti ustreznost oz. utemeljenost popustov, ki jih izvajalec univerzalne storitve daje poslovnim partnerjem glede na lestvico popustov iz »Cenika poštних storitev v notranjem prometu«. Agencija je za odpravo nepravilnosti določila štiri

mesečni rok, ki se izteče aprila 2013.

V postopku nadzora nad dostopom do poštne infrastrukture izvajalca univerzalne poštne storitve je agencija ustavila postopek, po tem ko je Pošta Slovenije omogočila dostop še do ostalih storitev znotraj nabora univerzalne poštne storitve (tiskovine, priporočene pošiljke, vrednostne pošiljke, navadni paketi in paketi), ter do informacij o spremembi naslova ter dostop do poštних predalov.

V postopku nadzora nad diskriminacijo in preglednostjo pri izvajanju storitve poslovno pismo je agencija naložila Pošti Slovenije enakopravno obravnavanje vseh uporabnikov, tako da mora omogočiti dostop do storitve poslovno pismo po posebnih tarifah in z njimi povezanimi pogoji vsem uporabnikom, zlasti posameznikom, ki pošiljajo pošto pod podobnimi pogoji. Istočasno je naložila tudi, da glede storitve poslovno pismo oblikuje in javno objavi tarife in z njimi povezane pogoje tako, da bodo na voljo vsakomur. Pošta Slovenije je odločbo izvršila v roku.

Aprila 2012 je agencija izdala soglasje za spremembo Splošnih pogojev izvajanja univerzalne poštne storitve. Po-

šta Slovenije sprememb ni izvedla zato je agencija v postopku nadzora naložila spremembe s katerimi so se Splošni pogoji izvajanja univerzalne poštne storitve uskladili z Zakonom o poštnih storitvah, Splošnim aktom o kakovosti izvajanja univerzalne storitve in Splošnim aktom o izjemah od izvajanja univerzalne poštne storitve. Pošta Slovenije je odločbo izvršila in objavila nove Splošne pogoje, ki veljajo od 23.1.2013. V postopku nad diskriminacijo in preglednostjo odobravanja plačilnih rokov izvajalcem zamenljivih poštних storitev, ki dostopajo do omrežja Pošte Slovenije je agencija Pošti Slovenije naložila spremembe sedmega odstavka 12. člena Splošnih pogojev dostopa do omrežja družbe Pošta Slovenije d.o.o., tako da bodo za izvajalce zamenljivih poštних storitev omogočeni tudi daljši plačilni roki od 15 dnevnega oziroma enaki, kot jih Pošta Slovenije ponuja podjetjem, pošiljateljem masovne pošte, združevalcem pošiljk ali tretjim strankam. Pošta Slovenije je odločbo izvršila in dne 7. 1. 2013 objavila spremembo 12. člena Splošnih pogojev dostopa do omrežja.

6 ŽELEZNICE

Agencija je na podlagi Zakona o železniškem prometu (Uradni list RS, št. 11/11 – ZZelP-UPB6) dolžna spremljati konkurenco na trgih železniških prevoznih storitev in zagotoviti enakopravno obravnavo vseh deležnikov v železniškem prometu. V primeru kršitve svobodne konkurence, kršitve predpisov glede dodeljevanja vlakovnih poti in določanja uporabnine ali neenakopravne obravnave posameznega deležnika s strani drugega deležnika, je dolžna z ustreznimi ukrepi zagotoviti odpravo nepravilnosti.

6.1 Razvoj trga storitev v železniškem prometu

Trg storitev v železniškem prometu za čezmejno konkurenco za opravljanje vseh vrst storitev v železniškem prevozu blaga (tovornem prometu) je za prevoznike iz držav članic EU odprt od 1. januarja 2007. V železniškem potniškem prometu pa so si prevozniki iz držav članic EU najkasneje do 1. januarja 2010 pridobili pravico dostopa na železniško infrastrukturo za opravljanje storitev v mednarodnem prevozu potnikov.

V Sloveniji je bil trg storitev v železniškem prometu za čezmejno konkurenco za prevoz blaga dejansko vzpostavljen šele v začetku leta 2009, ko je, poleg nacionalnega prevoznika, začel z izvajanjem prevoza blaga na javni železniški infrastrukturi RS (v nadaljevanju: JŽI) prevoznik Rail Cargo Austria, AG. V decembru 2011 pa je samostojno pričel izvajati prevoz blaga na tej infrastrukturi še prevoznik Adria Transport, d.o.o.

V letu 2012 so storitve v železniškem tovornem prometu na JŽI opravljali trije prevozniki:

- Slovenske železnice – Tovorni promet, d.o.o.;
- Rail Cargo Austria AG in
- Adria Transport, d.o.o.

Licenco prevoznika v železniškem tovornem prometu in varnostno spričevalo za izvajanje storitev na območju postaje Koper tovarna ima tudi prevoznik Luka Koper, d.d.

Storitve v mednarodnem ter notranjem in čezmejnemu regijskemu železniškemu potniškemu prometu na JŽI izvaja le nacionalni prevoznik, Slovenske železnice – Potniški promet, d.o.o.

6.2 Spremljanje trga storitev v železniškem prometu

Skladno z določili Zakona o železniškem prometu agencija v okviru izvajanja svojih nalog spremlja dogajanje na trgu storitev v železniškem prevozu blaga in potnikov. Na podlagi zbiranja informacij upravljavca JŽI in prevoznikov v tovornem in potniškem prometu agencija spremlja podatke o količini prepeljanega blaga in obsegu opravljenega dela (v neto tonskih kilometrih) v železniškem tovornem prometu, številu prepeljanih potnikov in obsegu opravljenega dela (v potniških kilometrih) v železniškem potniškem prometu, višini subvencij države z naslova opravljanja obvezne gospodarske javne službe prevoza potnikov v notranjem in čezmejnem regijskem prevozu potnikov po železnici, ter tržnih deležev prevoznikov v železniškem tovornem in potniškem prometu.

6.2.1 Spremljanje trga storitev v železniškem tovornem prometu

V letu 2012 je bilo na območju javne železniške infrastrukture Republike Slovenije prepeljanih 17,46 milijonov ton blaga, pri čemer so prevozniki opravili skupno 3,86 milijarde neto tonskih kilometrov.

Slika 6.1: Količina prepeljanega blaga po železnici (v tonah) v letu 2012

	SŽ-Tovorni promet	Rail Cargo Austria	Adria Transport	Skupaj
Mednarodni promet	14.812.600	1.030.121	251.634	16.094.355
Notranji promet	1.368.600	-	-	1.368.601
Skupaj	16.181.200	1.030.121	251.634	17.462.955

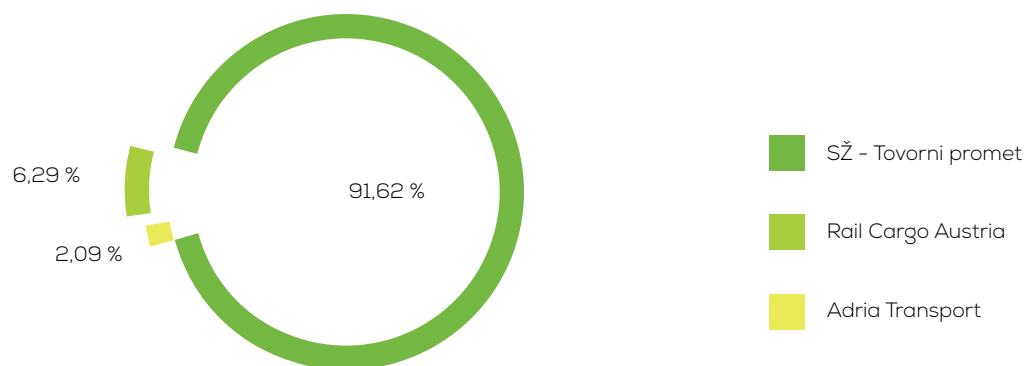
Slika 6.2: Obseg opravljenega dela (v neto tonskih km) v letu 2012

	SŽ-Tovorni promet	Rail Cargo Austria	Adria Transport	Skupaj
Mednarodni promet	3.307.400.000	242.968.000	80.699.000	3.631.067.000
Notranji promet	230.300.000	-	-	230.300.000
Skupaj	3.537.700.000	242.968.000	80.699.000	3.861.367.000

V primerjavi z letom 2011 se je v letu 2012 obseg opravljenega dela vseh prevoznikov v tovornem prometu na območju JŽI Republike Slovenije zmanjšal za 6,4 odstotke. Ob zmanjšanju tržnega deleža nacionalnega

prevoznika SŽ-Tovorni promet za dve odstotni točki, se je povečal tržni delež prevoznika Rail Cargo Austria AG. Tržni delež prevoznika Adria Transport ostaja 2 odstotni, kar predstavlja enak tržni delež, kot v letu 2011.

Slika 6.3: Tržni deleži prevoznikov v tovornem prometu (v %) v letu 2012

6.2.2 Spremljanje trga storitev v železniškem potniškem prometu

V obdobju od januarja do oktobra 2012 je bilo na območju javne železniške infrastrukture Republike Slovenije prepeljanih 12,63 milijonov potnikov, od tega 11,85 milijonov potnikov v notra-

njem in čezmejnem regijskem prometu in 785.000 potnikov v mednarodnem prometu. Na področju prevoza potnikov po železnici v Republiki Sloveniji dejansko konkurenca še ni vzpostavljena, saj storitve izvaja izključno nacionalni prevoznik, Slovenske železnice – Potniški promet.

Slika 6.4: Število prepeljanih potnikov in obseg opravljenega dela v obdobju jan.-okt. 2012

	Število potnikov	Opravljeno delo [pkm]
SŽ – Potniški promet		
Mednarodni promet	785.149	114.619.927
Notranji in čezmejni regijski promet	11.852.705	500.366.869
Skupaj	12.637.854	614.986.796

6.3 Realizacija dodeljenih vlakovnih poti prevoznikov v tovornem prometu

Agencija spremljanja konkurenco na trgu železniških prevoznih storitev, opredeljenih v 18. d členu Zakona o železniškem prometu (Uradni list RS, št. 11/2011-UPB-6), redno spremlja realizacijo dodeljenih vlakovnih poti na JŽI in, na podlagi mesečnih poročil upravljavca JŽI, izdeluje analizo realizacije dodeljenih vlakovnih poti po posameznih prevoznikih.

6.3.1 Prevoznik Slovenske železnice – Tovorni promet d.o.o.

Prevozniku SŽ – Tovorni promet, d.o.o. je bilo v letu 2012 dodeljenih 115.782 vlakovnih poti, od tega 68.128 po rednem postopku in 47.654 po ad-hoc postopku. Število dodeljenih vlakovnih poti temu prevozniku se je v letu 2012, v primerjavi z letom 2011 zmanjšalo za 9.264 vlakovni poti. Analiza realizacije dodeljenih vlakovnih temu prevozniku v obravnavanem obdobju izkazuje rahlo povečanje odpovedanih in nerealiziranih vlakovnih poti. V primerjavi z letom 2011, ko je bil delež nerea-

liziranih in odpovedanih vlakovnih poti 17 odstoten, se je delež nerealiziranih in odpovedanih vlakovnih v letu 2012 povečal na 19 odstotkov. Kljub temu je bilo ugotovljeno, da je prevoznik naročila vlakovnih poti ustrezneje prilagajal svojim dejanskim potrebam, saj je bilo kar 41 odstotkov vseh dodeljenih vlakovnih poti dodeljenih temu prevozniku po ad hoc postopku (vlakovne poti za določen namen).

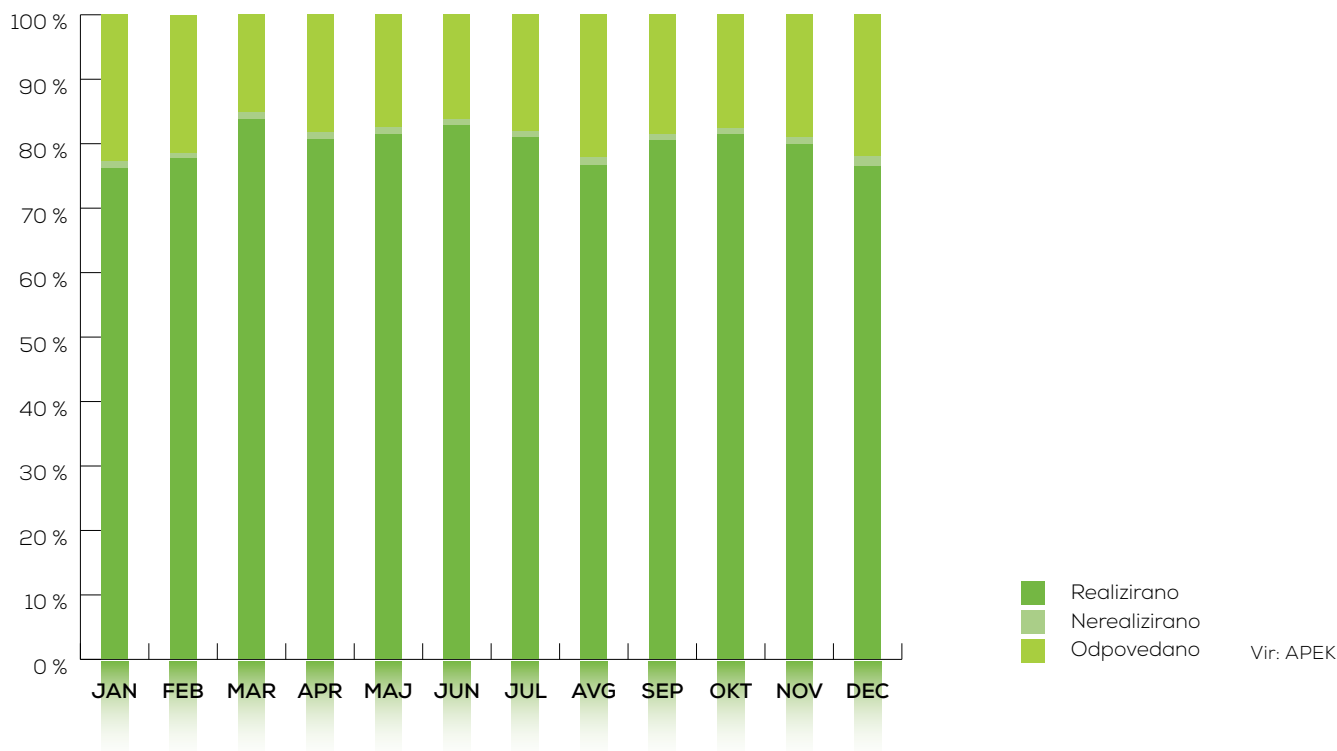
6.3.2 Prevoznik Rail Cargo Austria AG

Prevozniku Rail Cargo Austria AG (v nadaljevanju RCA) je bilo v letu 2012 dodeljenih skupno 5.013 vlakovnih poti. V primerjavi z letom 2011 se je število dodeljenih vlakovnih poti temu prevozniku povečalo za 1.651, kar predstavlja 49 odstotno povečanje. Kljub velikemu povečanju števila dodeljenih vlakovnih poti temu prevozniku pa je, tako kot v letu 2011, še vedno opaziti veliko število odpovedi. Število odpovedanih vlakovnih poti še vedno predstavlja 37 odstotni delež vseh dodeljenih vlakovnih poti. V mesecu januarju je prevoznik odpovedal kar 67 odstotkov vseh dodeljenih vlakovnih poti.

6.3.3 Prevoznik Adria Transport d.o.o.

Prevozniku Adria Transport, d.o.o. je bilo v letu 2012 dodeljenih skupno 1.160 vlakovnih poti. V primerjavi z letom 2011, ko mu je bilo dodeljenih 666 vlakovnih poti, pomeni to kar 74 odstotno povečanje. Ta prevoznik je storitve prevoza blaga po železnici z lastnimi vlečnimi vozili pričel opravljati v decembru 2010. Pred tem mu je storitve vleke vlakov opravljal nacionalni prevoznik SŽ-Tovorni promet. Podobno kot v letu 2011, analiza realizacije dodeljenih vlakovnih poti temu prevozniku tudi v letu 2012 izkazuje veliko število odpovedi dodeljenih vlakovnih poti. V letu 2012 je tako odpovedal kar 563 vlakovnih poti, kar predstavlja 48 odstotni delež. Delež odpovedanih vlakovnih poti se je, v primerjavi z letom 2011, povečal še za 3 odstotne točke.

Slika 6.5: Realizacija dodeljenih vlakovnih poti prevoznikom v železniškem tovarnem prometu v letu 2012

6.4 Realizacija dodeljenih vlakovnih poti prevoznika v potniškem prometu

Za razliko od železniškega tovarnega prometa, kjer je velik delež odpovedanih in nerealiziranih vlakovnih poti, analize realizacije dodeljenih vlakovnih poti v železniškem potniškem prometu tudi v letu 2012 izkazujejo skoraj popolno realizacijo dodeljenih vlakovnih poti. Delež nerealiziranih in odpovedanih vlakovnih poti v tem letu znaša le 1,26 odstotka. Glavni razlog za takšno sta-

nje je dejstvo, da se storitve prevoza potnikov v največjem obsegu opravljajo v okviru izvajanja obvezne gospodarske javne službe prevoza potnikov v notranjem in čezmejnem regijskem železniškem prometu.

6.4.1 Prevoznik Slovenske železnice – Potniški promet d.o.o.

Prevozniku Slovenske železnice – Potniški promet, d.o.o. je bilo v letu 2012 dodeljenih skupno 183.662 vlakov-

nih poti. V primerjavi z letom 2011, ko je bilo temu prevozniku dodeljenih 189.031 vlakovnih poti, se je skupno število dodeljenih vlakovnih poti v potniškem prometu zmanjšalo za 5.369 vlakovnih poti. Enako kot v prejšnjih obdobjih spremljanja realizacije dodeljenih vlakovnih poti (od januarja 2009), ko delež nerealiziranih in odpovedanih vlakovnih poti ni presegal 2 odstotka, znaša delež nerealiziranih in odpovedanih vlakovnih poti v letu 2012 1,26 odstotka.

Slika 6.6: Realizacija dodeljenih vlakovnih poti prevoznika SŽ – Potniški promet v letu 2012

6.5 Ukrepi agencije za izboljšanje izkoriščenosti javne železniške infrastrukture

Na podlagi opravljenih analiz za področje železniškega tovornega prometa je bilo v preteklosti zaznati velik delež nerealiziranih ali odpovedanih dodeljenih vlakovnih poti (tudi preko 50%), pri čemer so prevozniki (oz. prosilci za vlakovne poti) v rednem postopku (naročanje vlakovnih poti za vozno-redno obdobje) naročali večje število

vlakovnih poti od dejansko potrebnih. To je izkazovalo nerealno stanje zasedenosti razpoložljivih infrastrukturnih kapacitet, zlasti na glavnih, najbolj obremenjenih trasah. Takšno stanje je navidezno zmanjševalo število prostih (kataloških) tras, ki naj bi bile trenutnim in potencialnim prevoznikom na razpolago za dodelitev po ad-hoc postopku (dodelitev tras za določen namen). S tem se je zmanjšala konkurenčnost upravljavca JŽI, da bi na JŽI lahko pritegnil nove potencialne prevoznike ter

jim ponudil dejansko razpoložljive infrastrukturne kapacitete.

Iz analize realizacije dodeljenih vlakovnih poti v železniškem tovornem prometu v obravnavanem obdobju lahko ugotovimo, da se je povpraševanje nacionalnega prevoznika (SŽ – Tovorni promet) po infrastrukturnih kapacitetah zmanjšalo ter da je prevoznik naročila vlakovnih poti ustrezneje prilagajal svojim dejanskim potrebam (manj odpovedanih in nerealiziranih

vlakovnih poti). To ugotovitev potrjuje tudi dejstvo, da je prevoznik v zadnjih dveh voznorednih obdobjih preko 40% dodeljenih vlakovnih poti naročal po ad-hoc postopku. Po drugi strani lahko v obravnavanem obdobju ugotovimo povečano povpraševanje po vlakovnih poteh s strani novih prevoznikov (RCA in ADT), vendar sta ta prevoznika naročala večje število vlakovnih poti, kot sta jih dejansko potrebovala, saj analiza izkazuje zlasti veliko število odpovedi.

Na problem velikega deleža nerealiziranih in odpovedanih vlakovnih poti v železniškem tovornem prometu je agencija opozorila Javno agencijo za železniški promet RS (JAŽP), ki je pristojna za dodeljevanje vlakovnih poti. Ob tem je bila JAŽP pozvana, da skupaj z upravljavcem JŽI (SŽ – Infrastruktura) prouči vzroke za takšno stanje, in skladno z določili Uredbe o dodeljevanju vlakovnih poti in uporabnini na javni železniški infrastrukturi, sprejme ustrezne ukrepe za izboljšanje dejanske izkoriščenosti JŽI, kot so na primer, odvzem neizkoriščenih vlakovnih poti in sprememba (zaostritev) pogojev v zvezi z zaračunavanjem nadomestil za zakasnele odpovedi.

V letu 2012 prevozniki niso podali pritožbe, ki bi se nanašala na dodeljevanje vlakovnih poti.

6.6 Uporabnina za dostop na javno železniško infrastrukturo

Prevozniki v železniškem prometu so zavezani plačevati uporabnino za dostop na JŽI. Agencija je dolžna zagotoviti, da so uporabnine določene v skladu z veljavnimi predpisi in nediskriminatorne do vseh prevoznikov. Z rednim mesečnim pregledom zaračunanih uporabnin posameznim prevoznikom, agencija zagotavlja enakopravno zaračunavanje uporabnin vsem prevoznikom v železniškem prometu.

Določitev, zaračunavanje in pobiranje uporabnine je v pristojnosti JAŽP, zato agencija lahko le spremlja enakopravno zaračunavanje uporabnine vsem prevoznikom. Ker trenutno veljavna metodologija določitve uporabnine po mnenju Evropske komisije ne temelji na neposrednih stroških, ki nastanejo z uporabo JŽI, je JAŽP že v letu 2010 pristopila k izdelavi nove metodologije ter v letu 2011 začela z vzporednimi testnimi izračuni. Agencija je tudi v letu

2012 aktivno sodelovala pri uvajanju nove metodologije.

Prevozniki v železniškem prometu v letu 2012 niso podali pritožbe, ki bi se nanašala na določanje in zaračunavanje uporabnine.

6.7 Odločitve o pritožbah

Prevozniki in prosilci za vlakovne poti imajo pravico vložiti pritožbo pri agenciji, če menijo, da so nepravilno obravnavani, diskriminirani ali kako drugače oškodovani, še zlasti proti odločitvam upravljavca in prevoznika v železniškem prometu. Hkrati pa je agencija dolžna ukrepati po uradni dolžnosti, če ugotovi, da je bila kršena svobodna konkurenca ali če so bili kršeni predpisi glede določanja vlakovnih poti in uporabnine. V letu 2012 je agencija s strani prevoznikov v železniškem prometu prejela štiri pritožbe.

V postopku reševanja pritožbe prevoznika Adria Transport, d.o.o. je agencija ugotovila, da upravljavec JŽI pri zaustitvi pritožnikovega vlaka med postjo do končne postaje Koper tovarna ni ravnal diskriminatorno, saj je zaradi izrednih razmer v pristanišču Koper in za-

sedenosti postaje Koper tovarna med potjo ustavljal tudi tovarne vlake drugih prevoznikov. Ker je bilo v postopku hkrati ugotovljeno, da upravljavec JŽI na postaji Koper tovarna ni ustrezno organiziran, da bi lahko v celoti zagotovil organizacijo in nadzor nad sprejemom in odpremo vlakov na tej postaji, mu je bilo naloženo, da najkasneje do uveljavitve novega voznorednega obdobja sprejme ukrepe, ki bodo odpravili ugotovljeno pomanjkljivost.

V postopku reševanja pritožbe prevoznika Rail Cargo Austria AG v zvezi s preklicem dovoljenja za vožnjo ELOK serije SŽ-541 na progi Zidani Most – Šentilj d.m. (katere sicer presegajo dovoljeno obremenitev proge) je bilo ugotovljeno, da upravljavec JŽI ob preklicu zadevnega dovoljenja ni ravnal diskriminatorno do pritožnika, saj je preklic dovoljenja veljal za vse prevoznike. Agencija pa je kljub temu ugotovila, da upravljavec JŽI ob izdaji spornega dovoljenja očitno ni ravnal dovolj skrbno, ker ga je takoj po izdaji preklical.

V zvezi z zahtevo prevoznika Rail Cargo Austria AG po vzpostavitvi nediskriminatornega stanja pri uporabi stabilne kompresorske naprave za zavorni preizkus na postaji Koper tovarna je bilo

ugotovljeno, da izvajalec te storitve to nudi vsem zainteresiranim strankam enakopravno.

V postopku reševanja pritožbe prevoznika Rail Cargo Austria AG glede zagotovitve praktičnega usposabljanja strojevodij na novi progi pa je agencija ugotovila, da sta prevoznika, ki izpolnjujeta pogoje za takšno usposabljanje, s tem ko nista odgovorila na prošnjo pritožnika za zagotovitev tovrstnega usposabljanja, očitno ravnala usklajeno z namenom omejevanja konkurence pri izvajanju prevoznih storitev v železniškem tovarnem prometu na progah, kjer je pritožnik želel usposobiti svoje strojevodje. Agencija je zadevnima prevoznikoma naložila obveznost posredovanja ustrezne ponudbe pritožniku za izvedbo predmetnega praktičnega usposabljanja.

Delovanje agencije v letu 2012 je bilo usmerjeno tudi v preventivno delovanje, zato je bilo s prevozniki, upravljavcem JŽI ter JAŽP (kot dodeljevalnim in varnostnim organom) organiziranih več sestankov, na katerih so se iskale skupne rešitve za probleme, ki so se pojavili pri izvajanju storitev, predvsem v železniškem tovarnem prometu.

7 REŠEVANJE SPOROV IN PRITOŽB

Agencija je na podlagi določb Zakona o elektronskih komunikacijah (ZEKom) in Zakona o poštnih storitvah (ZPSto-2) pristojna za reševanje sporov na področju elektronskih komunikacij in poštnih storitev v Republiki Sloveniji.

7.1 Spori na področju elektronskih komunikacij

V skladu z ZEKom agencija rešuje spore med subjekti na trgu elektronskih komunikacij. Do sporov prihaja tako med uporabniki in operaterji, ki zagotavljajo elektronska komunikacijska omrežja oziroma storitve, kakor tudi med operaterji samimi. Zakon loči:

- spore med fizičnimi in pravnimi osebami, ki zagotavljajo elektronska komunikacijska omrežja oziroma storitve, in uporabniki njihovih storitev (uporabniški spori) ter
- spore med fizičnimi in pravnimi osebami, ki zagotavljajo elektronska komunikacijska omrežja oziroma storitve (medoperaterski spori).

Po prejemu predloga za rešitev spora si agencija v skladu s 130. členom

ZEKom prizadeva spor rešiti najprej z uvedbo posredovalnega postopka, katerega namen je, da se stranki medsebojno poravnata s sporazumom. V posredovalnem postopku, ki je zaupne narave, ima agencija vlogo posrednika. Če do sporazuma ne pride, agencija odloči o sporu z odločbo, ki jo izda ob uporabi določb Zakona o splošnem upravnem postopku (Uradni list RS, št. 24/06-UPB2, 105/06-ZUS-1, 126/07, 65/08, 47/09 Odl.US: U-I-54/06-32 (48/09 popr.), 8/10).

Instrukcijski rok, v katerem je agencija dolžna odločiti o zadevi, znaša v primeru medoperaterskega spora 4 mesece, v primeru uporabniškega spora pa 2 meseca od prejema popolne vloge.

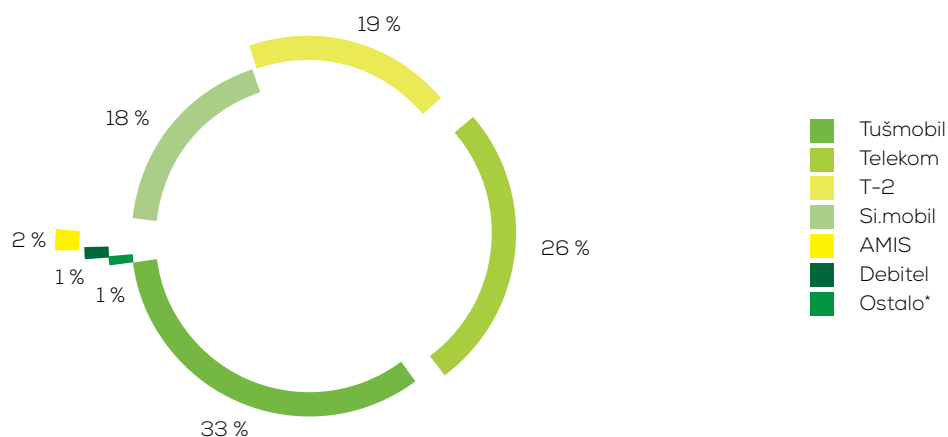
Reševanje spora pred agencijo v skladu s 129. členom ZEKom ne posega v morebitno sodno pristojnost, kar pomeni, da lahko stranke v zvezi s spornim razmerjem vedno vložijo tožbo pred pristojnim sodiščem. Če katera koli stranka med postopkom reševanja spora pred agencijo o isti zadevi začne pravdo pred pristojnim sodiščem, se

postopek reševanja spora pred agencijo ustavi.

7.1.1 Uporabniški spori

Ena izmed temeljnih nalog agencije je varovanje interesov končnih uporabnikov elektronskih komunikacij. V tem oziru je zakonska dolžnost agencije, da poskrbi za visoko raven varstva potrošnikov, predvsem z zagotavljanjem preprostih, učinkovitih in cenovno dostopnih postopkov reševanja sporov iz razmerij z operaterji oziroma izvajalci storitev. Tako ima vsak končni uporabnik pravico, da izrazi svoje nestrinjanje z ravnanjem operaterja glede dostopa do storitev ali njihovega zaračunavanja. Reklamacijski postopek mora sprožiti pred operaterjem v 15-ih dneh od dneva, ko je izvedel za sporno ravnanje. Če operater reklamaciji ne ugodí ali se nanjo sploh ne odzove, lahko končni uporabnik sproži spor pred agencijo.

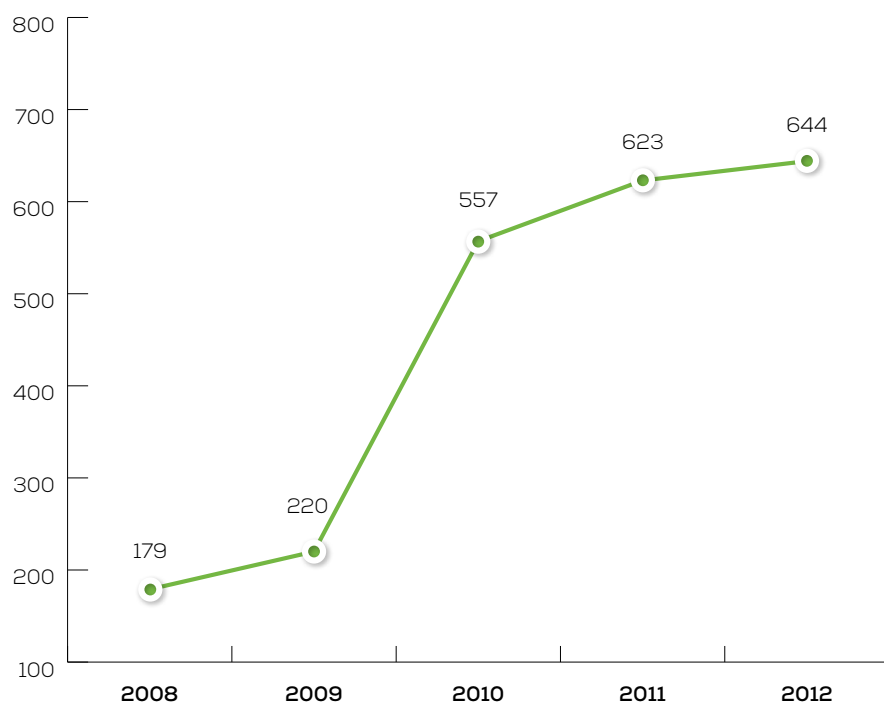
Slika 7.1: Prejete zadeve po operaterjih (v %)

*zajeti operaterji, katerih delež sporov je znašal manj kot 1%

Agencija je skupaj prejela 813 vlog končnih uporabnikov. Od tega so se uporabniki v 169 primerih na agencijo obrnili zgolj s prošnjo, naj jim posreduje določene podatke ali pa so jo prosili za kratko pojasnilo. Agencija je na njihovo prošnjo odgovorila v predpisanem roku 15 dni. V preostalih primerih pa so končni uporabniki od agencije zahtevali, da zoper operaterja oziroma ponudnika storitev uvede postopek reševanja spora. V letu 2012 je bilo tovrstnih vlog 644.

Slika 7.2: Število prejetih zahtev za rešitev spora z operaterji

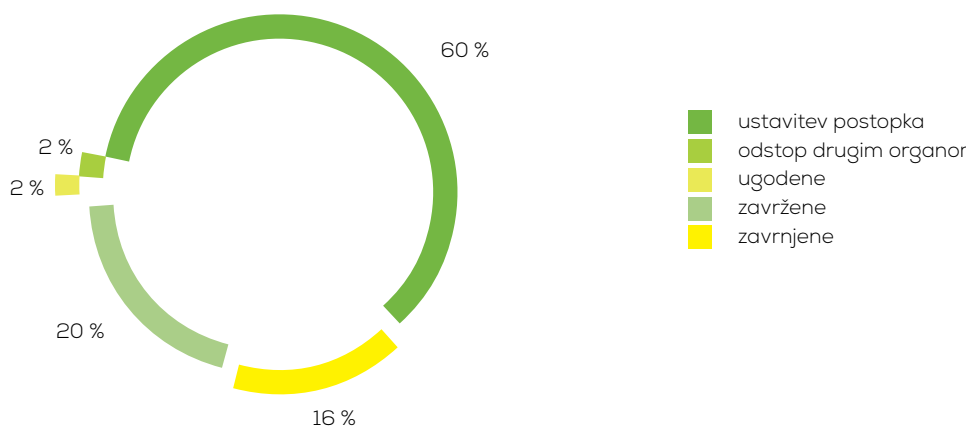
Iz grafa izhaja, da se trend naraščanja sporov nadaljuje, kljub vsemu pa porast zadev ni tako skokovit, kot je bil v letu 2011 in še posebej v letu 2010.

Poleg prejetih 644 zadev je agencija

v letu 2012 nadaljevala z reševanjem 132 sporov, ki so bili začeti ob koncu leta 2011, en postopek pa je morala ponoviti v skladu s sodbo Upravnega sodišča Republike Slovenije. Skupno število uporabniških sporov, ki jih je

agencija reševala, je tako v letu 2012 doseglo 777 zadev. Od tega je bilo rešenih 643 sporov, z reševanjem 134 sporov pa bo agencija nadaljevala v letu 2013.

Slika 7.3: Zadeve po načinu rešitve (v %)

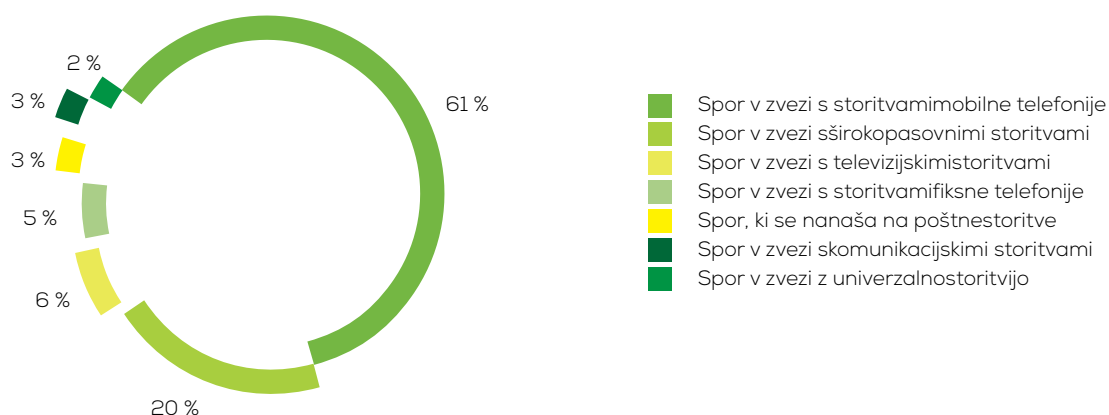
Iz grafičnega prikaza izhaja visoka uspešnost Agencije v posredovalnih postopkih, saj je kar v 60% dosegla, da sta se operater in končni uporabnik sporazumno dogovorila o rešitvi spora, čemur je nato sledila ustavitev postopka (387 zadev). Postopek je Agencija ustavila tudi v primeru, ko je bila zadeva odstopljena drugemu pristojnemu organu (11 zadev). V preostalih zade-

vah je Agencija - skladno s 4. odstavkom 129. člena ZEKom - o zahtevkih odločila z odločbo in predlagatelju bodisi ugodila (15 zadev) ali njegov zahtev zavrnila (99 zadev) oziroma vlogo zavrgla s sklepom kot prepozno ali kot nedovoljeno (131 zadev).

Od 643 sporov, ki jih je agencija rešila v letu 2012, jih je bilo 64% rešenih znotraj

dvomesečnega instrukcijskega roka, v 36% pa je bil ta rok prekoračen. Analiza obravnavanih zadev v letu 2012 kaže, da še vedno prevladujejo spori na področju mobilne telefonije (61%). Sledijo jim spori povezani s širokopasovnimi storitvami (20%), delež ostalih sporov (npr. televizijske storitve, fiksna telefonija) pa posamično ne dosega 10%.

Slika 7.4: Zadeve po vsebini spora (v %)

Uporabniki so se na agencijo najpogostejše obrnili zaradi nepravilnih računov, izdanih s strani operaterjev. V prvi vrsti gre predvsem za napačne račune, pri katerih podatki na računu (najpogostejše zaračunane količine) niso pravilni (39%). Sem sodijo tudi primeri, ko je operater storitev zaračunal dvojno. Velik del sporov se je nanašal tudi na neupravičeno izdane račune (27%), kjer so uporabniki trdili, da določene storitve niso naročili, operater pa jim jih je zaračunal ter na plačilo storitev, kjer so prevladovali spori, povezani s prekinitvijo pogodbe in s plačilom pogodbenih kazni (16%)

7.1.2 Medoperaterski spori

Zakon o elektronskih komunikacijah izhaja iz predpostavke, da operaterji medsebojna poslovna razmerja na trgu urejajo sami. Operaterji imajo tako dolžnost, da se v dobri veri pogajajo o tehničnih in komercialnih vprašanjih operaterskega dostopa oziroma medomrežnega povezovanja. Šele, če do dogovora med njimi ne pride, ima vsak operater pravico pred agencijo zahtevati razrešitev nastalega spora. Agencija je v letu 2012 prejela tri predloge za rešitev medoperaterskega spora. Predlogi so bili vloženi v zvezi z različnimi obveznostmi, ki so izhaja-

le iz ZEKom, na njegovi podlagi izdanih predpisov ali regulatornih odločb agencije. Vsebinsko so se predlogi nanašali na:

- zagotavljanje operaterskega dostopa ter transparentnost pri zaračunavanju električne energije;
- ceno zaključevanja govornih klicev v javno mobilno telefonsko omrežje in
- zagotavljanje medoperaterskega dostopa in preprečitev zavrnitve že odobrenega operaterskega dostopa.

Spor v zvezi z zahtevo po zagotavljanju operaterskega dostopa in transparentnosti pri zaračunavanju električne

energije se je vodil med dvema operaterjema multipleksa. Tekom postopka je predlagatelj zahtevo umaknil v delu, ki se je nanašal na zagotavljanje medoperaterskega dostopa. Posledično je agencija v tem delu izdala sklep o ustavitvi, v preostalem delu (t.j. glede zagotavljanja transparentnosti pri zaračunavanju električne energije) pa se je s postopkom reševanja spora nadaljevala. O predlogu je odločila z odločbo, in sicer je zahtevek zavrnila, ker je presodila, da so predlagatelju na voljo dovolj razčlenjeni podatki, na podlagi katerih lahko izračuna ceno električne energije.

Preostala dva spora potekata med operaterji mobilnih komunikacij. Postopka sta bila uvedena proti koncu leta 2012 in zato v tem koledarskem letu še nista bila zaključena. V obeh primerih je bil uveden posredovalni postopek, stranke pa so bile pozvane na predložitev dokumentov oziroma dokazov. V medoperaterskem sporu, ki se nanaša na ceno zaključevanja govornih klicev v javno mobilno telefonsko omrežje, je nasprotna stranka agencijo obvestila, da je v isti zadevi pred sodiščem redne pristojnosti začela pravdo ter agenciji predlagala, da postopek reševanja ustavi.

7.2 Spori na področju poštних storitev

V skladu z ZPSto-2 agencija rešuje spore med udeleženci v poštne dejavnosti, če se spori nanašajo na pravice in obveznosti, ki jih določa ZPSto-2 ali na njegovi podlagi izdani predpisi oziroma splošni akti. Podobno kot na področju elektronskih komunikacij tudi na področju poštne dejavnosti prihaja do sporov med uporabniki in izvajalci poštних storitev, kakor tudi med izvajalci samimi.

Agencija skuša spor rešiti najprej z uvedbo posredovalnega postopka, katerega namen je, da se stranki medsebojno poravnata s sporazumom. V tem postopku ima agencija vlogo posrednika in vodi postopke tako, da upošteva načela nepristranskosti, enakosti, pravičnosti in zaupnosti ter varstvo pravic uporabnikov. V kolikor do sporazuma med sprotimi stranmi ne pride, agencija na predlog katerekoli strani ali po uradni dolžnosti nadaljuje postopek reševanja spora in o sporu odloči z odločbo. Instrukcijski rok, v katerem je agencija dolžna odločiti o zadevi, je 4 mesece od uvedbe posredovalnega postopka.

7.2.1 Spori med uporabniki in izvajalci poštних storitev

Vsak uporabnik poštних storitev ima pravico pri izvajalcu poštних storitev vložiti reklamacijo v roku treh mesecev po oddaji poštne pošiljke zaradi izgube, poškodbe, kraje ali izropanja, prekoračitve roka prenosa ter neizvedene, ne popolno in napačno izvedene poštne storitve. Če izvajalec poštних storitev reklamaciji ne ugodí, ali se nanjo sploh ne odzove, lahko uporabnik poštних storitev sproži spor pred agencijo.

V letu 2012 je agencija s strani uporabnikov prejela 22 predlogov za rešitev spora z izvajalcem poštних storitev. V letu 2012 je bilo rešenih 19 zadev. V treh primerih sta sprti stranki s pomočjo agencije dosegli sporazum, tri zadeve so bile odstopljene pristojnemu organu, v trinajstih zadevah pa je agencija vloge uporabnikov poštних storitev zaradi nepristojnosti zavrгла. Preostale zadeve so prenesene v naslednje koledarsko leto. Vseh 19 sporov je bilo rešenih znotraj štirimesečnega instrukcijskega roka.

Razlog za velik delež zavrženih predlogov je v aktualni sodni praksi Upravnega sodišča Republike Slovenije, ki v po-

stopku upravnega spora izvaja nadzor nad odločitvami agencije. Upravno sodišče Republike Slovenije je namreč leta 2011 sprejelo več sodb, da agencija skladno z določili ZPSto-21 rešuje zgolj spore med uporabniki in izvajalci poštne storitve v zvezi z dostopom do storitev in njihovim izvajanjem, ne pa tudi odškodninske spore v zvezi z odgovornostjo izvajalca glede izvedbe storitev. Po mnenju Upravnega sodišča Republike Slovenije je tako agen-

cija v preteklosti presegla okvir svoje pristojnosti, saj so za odločanje o odškodninski odgovornosti izvajalca poštne storitve pristojna redna sodišča. Navedeno stališče je bilo nekoliko relativizirano v mesecu juliju 2012, ko je Upravno sodišče Republike Slovenije odločilo, da je agencija pristojna za odločanje v sporu o upravičenosti do odškodnine med uporabnikom in iz-

vajalcem poštne storitve, a le v primeru sporov, ki se nanašajo na univerzalno pošto storitev in pod pogoji iz ZPSto-2¹³. Skladno z navedenim je agencija v drugi polovici leta 2012 na podlagi prejetih vlog uporabnikov poštne storitve, skladno z določili 62. člena ZPSto-2, uvajala postopke reševanja sporov med uporabniki in izvajalcem univerzalne storitve.

Slika 7.5: Zadeve po načinu rešitve (v %)

¹³Po 50. členu ZPSto-2 upravno zadevo predstavlja zgolj odločanje o povrnitvi škode, ki nastane med prenosom priporočene in vrednostne poštne pošiljke ter poštne paketa (ne pa navadne pisemske pošiljke) zaradi izgube, poškodbe, kraje in izropanja, prekoračitve roka prenosa ter neizvedene, nepopolno ali napačno izvedene poštne pošiljke. Višina odškodnine, do katere so upravičeni uporabniki poštne storitve, je določena v 52. členu ZPSto-2.

7.2.2 Spori med izvajalci poštних storitev

V letu 2012 agencija s strani izvajalcev poštних storitev ni prejela nobene zahteve za razrešitev spora.

7.3 Sodelovanje agencije pri oblikovanju besedila Zakona o elektronskih komunikacijah-1

V letu 2012 je agencija z Direktoratom za informacijsko družbo pri Ministrstvu za izobraževanje, znanost, kulturo in šport aktivno sodelovala pri pripravi predloga besedila Zakona o elektronskih komunikacijah-1 (Uradni list RS, št. 109/2012; v nadaljnjem besedilu: ZEKom-1). V zvezi z oblikovanjem predloga besedila ZEKom-1 je bilo v prvi polovici leta 2012 organiziranih več internih sestankov na agenciji, kot tudi usklajevalnih sestankov z Direktoratom za informacijsko družbo. Poleg mnenj in predlogov, posredovanih na sestankih, je agencija tekom leta na Direktorat poslala tudi več pisno izoblikovanih predlogov določenih členov z obrazložitvami. Agencija je v zvezi s predlogom besedila tako v prvem kot v drugem krogu medresorskega usklajevanja predloga besedila ZEKom-1

posredovala pripombe in mnenja glede določenih členov ter izoblikovane predloge sprememb. Pri pripravi pripomb je na strani agencije sodelovalo več zaposlenih z različnih področjih, ki jih ZEKom-1 ureja.

Tekom zakonodajnega postopka (v fazi druge obravnave) je agencija predlagatelju zakona posredovala predlog amandmajev k določenim členom. Pred sprejetjem zakona v Državnem zboru se je agencija aktivno udeležila tudi obravnave zakona v Državnem svetu. ZEKom-1 je bil v Državnem zboru sprejet dne 20.12.2012. Veljati pa je začel 15.1.2013.

7.4 Sodni nadzor nad odločitvami agencije

Zoper dokončne odločitve agencije je strankam postopka zagotovljeno sodno varstvo v upravnem sporu, ki se vodi pred Upravnim sodiščem. V primeru, da se stranka z izdano sodbo ali sklepom ne strinja, lahko zoper odločitev Upravnega sodišča vložijo revizijo oziroma pritožbo na Vrhovno sodišče Republike Slovenije.

V letu 2012 je bilo zoper dokončne od-

ločbe in sklepe agencije na Upravno sodišče vloženi 14 tožb, eno tožbo pa je zoper odločitev Informacijske pooblaščenke vložila agencija.

Upravno sodišče je v letu 2012 rešilo skupno 19 upravnih sporov, sproženih zoper odločitve agencije. Pri tem je trem tožbam ugodilo in zadevo vrnilo agenciji v ponoven postopek. V dveh primerih je Upravno sodišče zaradi umika tožbe reševanje upravnega spora s sklepom ustavilo, 12 tožb je kot neutemeljene zavrnilo, eno pa je zavrglo.

Zoper odločitve Upravnega sodišča je bilo na Vrhovno sodišče vloženi pet izrednih pravnih sredstev (revizij) in ena pritožba. Skupno je Vrhovno sodišče v letu 2012 izdalo 7 sodb in sklepov, s katerimi je pet revizij kot nedovoljene zavrglo, eno kot neutemeljeno zavrnilo, eni reviziji pa je ugodilo in spremenilo sodbo Upravnega sodišča tako, da je v delu odpravilo odločitev agencije ter ji zadevo vrnilo v ponovno odločanje. O pritožbi, ki je bila vložena zoper sklep Upravnega sodišča, Vrhovno sodišče še ni odločilo.

8 ZAŠČITA KONČNIH UPORABNIKOV

8.1 Izvajanje Uredbe o gostovanju

Agencija vseskozi spremlja izvajanje Uredbe o mednarodnem gostovanju v javnih mobilnih telefonskih omrežjih znotraj EU¹⁴. Spremenjena Uredba iz sredine leta 2012 prinaša v zvezi z mednarodnim gostovanjem v EU kar nekaj novosti. Tako določa novo najvišjo maloprodajno ceno za klice od julija 2012 dalje, ki brez DDV znaša za odhodni klic 0,29 € na minuto, za dohodni klic 0,08 € na minuto ter 0,09 € za poslani SMS. Obračunski interval za govorne klice je sekunda, pri čemer začetno najkrajše obdobje zaračunavanja ne sme presegati 30 sekund. Novost prenovljene uredbe je tudi, da določa najvišjo ceno prenosa podatkov med gostovanjem in sicer 0,70 € za MB, ki se zaračunava na preneseni kB. Za preprečevanje previsokih računov uredba določa z julijem 2012 tudi limit za uporabo podatkovnih storitev, ki je predhodno določen s 50 €, seveda pa ga lahko uporabniki pri svojem operaterju ustrezno zvišajo. Še vedno pa velja, da uporabnik ob prehodu meje EU države prejme SMS sporočilo oz drugo

pojavno sporočilo o cenah klicev in podatkovnih storitev med gostovanjem. Hkrati morajo biti uporabniki ustrezno obveščeni, ko poraba podatkovnih storitev doseže 80% vnaprej dogovorjene finančne oz. količinske meje. V tem obvestilu je naveden postopek, ki ga mora upoštevati uporabnik, če želi še naprej uporabljati te storitve, in stroške, povezane z vsako dodatno porabljeno enoto.

Dodatno sprememba uredbe s cenovno kapico omejuje tudi največjo veleprodajno ceno podatkovnih storitev, ki je od julija 2012 0,25 € na MB prenesenih podatkov brez DDV, obračunski interval pa je kB. Veleprodajna cena odhodnega klica brez DDV je od julija 2012 0,14 € na minuto, veleprodajna cena dohodnega klica pa enaka siceršnji ceni terminacije klicev v posameznem omrežju. Obračunski interval za govorne klice je sekunda, pri čemer začetno najkrajše obdobje zaračunavanja ne sme presegati 30 sekund. Najvišja veleprodajna cena poslanega SMS sporočila je od julija 2012 omejena na 0,03 € brez DDV.

Spremenjena uredba od operaterjev zahteva tudi objavo ustreznih vzorčnih ponudb za zahtevo za veleprodajni dostop za gostovanje drugih operaterjev. Uporabniki gostovanja lahko namreč na podlagi spremenjene uredbe kadar koli zamenjajo ponudnika storitev gostovanja. Takšna sprememba mora biti izvedena najkasneje v treh delovnih dneh od sklenitve dogovora z novim ponudnikom storitev gostovanja in je za uporabnika brezplačna.

8.2 Enotna evropska številka za klice v sli 112

Številka 112 je enotna evropska številka za klice v sili. To pomeni, da lahko prebivalci v katerikoli državi članici Evropske unije v primeru nesreče ali drugih dogodkov brezplačno pokličejo na številko 112. Operaterji morajo uporabnike obveščati, da si dostopnost storitev ob izpadu javnega električnega omrežja lahko zagotovijo sami, z uporabo sistema za brezprekinitveno napajanje (UPS) omrežnih elementov in terminalske opreme.

¹⁴<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2009:167:0012:0023:SL:PDF>

Po podatkih raziskave Mesečni izdatki gospodinjstev za storitve elektronskih komunikacij¹⁵ se povečuje ozaveščenost o brezplačni številki 112 in 113. Medtem, ko je bilo leta 2010 s to možnostjo seznanjenih 73% anketiranih, se je delež v letu 2012 povečal na 80% anketirancev. Prav tako vedno več anketiranih pozna številko 112 kot enotno evropsko številko za klic v sili (63%).

V letu 2012 je bilo prejetih 341 prijav (napovedanih in nenapovedanih) motenj na omrežju in storitvah. Storitvev klic v sili (112, 113) ni bila razpoložljiva zaradi:

- dograditev, posodobitev in vzdrževanja (napovedane motnje) v 273 primerih.
- napak ali okvar (nenapovedane motnje) v 69 primerih.

Zaradi narave delovanja mobilnih omrežij, ocenjujemo, da je bila storitev klica na 112 dejansko razpoložljiva večkrat od navedenega, saj je bilo možno klic v sili izvesti tudi preko drugega omrežja (alternativnega operaterja).

8.3 Številke za storitve z družbeno vrednostjo »116 xxx«

Številke skrajšanega izbiranja iz območja 116QRT so namenjene dostopu do storitev z družbeno vrednostjo. To so storitve, ki izpolnjujejo posebno družbeno potrebo, zlasti tiste ki prispevajo k blaginji ali varnosti državljanov, ali posebnih skupin državljanov, ali pa si državljani z njo pomagajo v stiski in so po možnosti v pomoč obiskovalcem iz drugih držav. S tem se državljanom držav članic, vključno s popotniki in invalidi, omogoči dostop do nekaterih storitev z družbeno vrednostjo prek istih prepoznavnih števil v vseh državah članicah.

Seznam števil, ki so v EU rezervirane za usklajene storitve z družbeno vrednostjo:

- ① 116 000 – dežurni telefon za pogrešane otroke (v Sloveniji je ta številka dodeljena Zavodu 116);
- ① 116 006 – telefon za pomoč žrtvam kaznivih dejanj;
- ① 116 111 – telefon za otroke v stiski (v Sloveniji je ta številka dodeljena Zvezi prijateljev mladine Slovenije);
- ① 116 117 – zdravstvena klicna služba

za primere, ki niso smrtno nevarni;

- ① 116 123 – telefon za pomoč v duševni stiski

(v Sloveniji je ta številka dodeljena Zvezi slovenskih društev svetovalcev za telefonsko pomoč v stiski) .

Agencija dodelila že tri številke skrajšanega izbiranja iz območja 116QRT in s tem uspešno sledi direktivam Evropske komisije.

8.4 Preventiva na področju uporabniških sporov

Glede na naraščajoče število sporov je agencija v letu 2012 izvedla dva posveta z operaterji z namenom okrepiti varstvo končnih uporabnikov na področju elektronskih komunikacijskih storitev. Cilj posvetov je preventivno vplivati na nastanek sporov med končnimi uporabniki in ponudniki storitev ter slednje opozarjati na probleme, s katerimi se soočajo uporabniki njihovih storitev.

Prvi posvet je bil izveden meseca maja z mobilnimi operaterji. Namen posveta je bila proučitev ukrepov za preprečevanje visokih računov uporabnikov mobilnih storitev med gostovanjem v

¹⁵<http://www.appek.si/-/raziskava-o-mesecnih-izdatkih-gospodinjstev-za-storitve-elektronskih-komunikacij>

tujini (roaming). Slednji povzroča uporabnikom visoke račune predvsem v poletnih mesecih, med letnimi dopusti v tujini in drugih državah članicah Evropske unije. Operaterji so na posvetu predstavili ukrepe, ki so jih uvedli z namenom preprečevanja visokih računov ter agenciji kasneje tudi posredovali pisna pojasnila o dodatnih ukrepih in izboljšanih varovalih, ki so jih uvedli za zavarovanje uporabnikov pred visokimi računi med bivanjem v tujini. Ob upoštevanju najboljših praks vseh operaterjev je agencija pripravila tudi Priporočilo o preprečevanju izredno visokih računov na računih končnih uporabnikov.

Drugi posvet je bil izveden v decembru. Na njem se je razpravljalo o preglednosti splošnih pogojev operaterjev. Zaradi nejasnih določb ter zaradi netransparentne objave splošnih pogojev nastane vse več uporabniških sporov. Agencija je po opravljenem posvetu pripravila povzetek zaključkov in le-te pisno posredovala operaterjem, od katerih pričakuje upoštevanje predlogov in seznanitev agencije z morebitnimi ukrepi, ki jih bodo v ta namen opravili.

Obeh posvetov so se udeležili tudi predstavniki Tržnega inšpektorata Republike Slovenije in Zveze potrošnikov Slovenije, prvega pa tudi predstavniki Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo.

8.5 Spletne strani in klicni center za pomoč uporabnikom

V letu 2012 je agencija končala prenovu spletnih strani www.apek.si in jih odprla za javnost. V sklopu prenove spletnih strani agencije, je svoj portal dobil tudi Svet za elektronske komunikacije. Ta za razliko od Sveta za radio-difuzijo do sedaj ni imel svojega portala. Agencija je večino vsebin na spletu prevedla tudi v angleški jezik in prenovila angleške strani.

V letu 2012 je agencija končala s prenovno portala komuniciraj.eu, kjer bodo uporabniki lahko izbirali in/ali primerjali ponudnike telekomunikacijskih storitev. Portal, ki še ni odprt za javnost, bo omogočal dodatne zmožljivosti, kot je izmera hitrosti širokopasovnega dostopa in vpis dejanskega stanja hitrosti na izmerjeni lokaciji. Vse operaterje, ki imajo maloprodajne cenike, je agencija konec leta 2012 pozvala na

vnos cenikov in drugih podatkov v portal. Obenem jih je pozvala k testiranju portala. Portal pa bo koristen tudi za same operaterje, saj bodo lahko na enem mestu spremljali konkurenco in primerjali svoje ponudbe glede na konkurente.

Agencija je v letu 2012 nadaljevala z urejanjem in dopolnjevanjem spletnega portala namenjenega digitalni prizemni televiziji DVB-T. Na portalu so informacije o prehodu na digitalno televizijsko oddajanje, napotki za nakup digitalnih sprejemnikov, stanja digitalnih multipleksov, informacije o oddajnikih in forum, kjer lahko zainteresirani dobijo oziroma nudijo pomoč pri sprejemu digitalnih signalov.

Klicni center agencije je namenjen pomoči končnim uporabnikom. Deluje vsak delovnik med 9. in 13. uro. Telefonska številka klicnega centra je 080 2735, klic pa je brezplačen. Ponuja strokovno svetovanje in nudi vse informacije glede postopkov reševanja sporov ter pojasnila in odgovore na splošna vprašanja z vseh področij dela agencije.

1 INSTITUCIONALNO UPRAVLJANJE

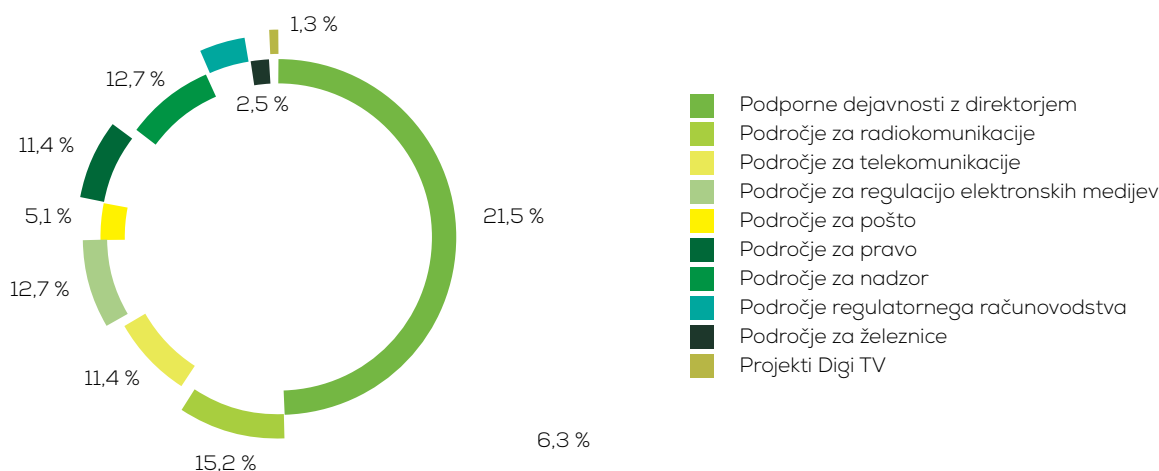
1.1 Upravljanje s kadri

V agenciji je bilo na dan 31.12.2012 poleg direktorja zaposlenih 78 javnih uslužbencev. Od tega je 75 uslužbencev zaposlenih za nedoločen čas, katerih vir financiranja so lastna sredstva agencije. Dva uslužbenca, ki sta zaposlena za nedoločen čas v Področju za železniški promet, se financirata neposredno iz sredstev proračuna. Ena oseba je zaposlena za določen čas,

saj dela na evropskem projektu SEE Digi.TV, ki ga vodi agencija. Zaposlena je za čas trajanja projekta, financira pa se iz evropskih sredstev (85%) ter lastnih sredstev agencije (15%). V letu 2012 sta bili v OE Informatika zaradi delovnih potreb sklenjeni dve avtorski pogodbi, zaradi starševskega dopusta pa je bilo v letu 2012 odsotnih 5 uslužbenk, za katere so bile le delno realizirane začasne nadomestitve.

Agencija zaposluje eno uslužbenko, kateri je z odločbo Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije priznana pravica do dela s polovico polnega delovnega časa, kar v skladu z Zakonom o zaposlitveni rehabilitaciji in zaposlovanju invalidov pomeni, da je agencija delno oproščena plačila prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje za invalide, ki so jo dolžne plačevati družbe, ki ne izpolnjujejo predpisane 2% kvote.

Slika 1.1: Delež uslužbencev po organizacijskih enotah in področjih

Skladno s potrebami agencije ter z namenom, da bi izpopolnjevali znanje in usposobljenost, so se zaposleni udeleževali različnih konferenc, delavnic, ki so pomembna za strokovno in kvaliteto opravljanje (osnovnega regulatornega) poslanstva agencije.

Hkrati s prej navedenimi izobraževanji je agencija v letu 2012 pričela z načrtnim in usmerjenim razvojem svojih uslužbencev. V sodelovanju z zunanjimi izvajalci je bilo organiziranih več izobraževanj in delavnic usmerjenih v pridobitev mehkih znanj in veščin.

V želji po izboljšanju interne komunika-

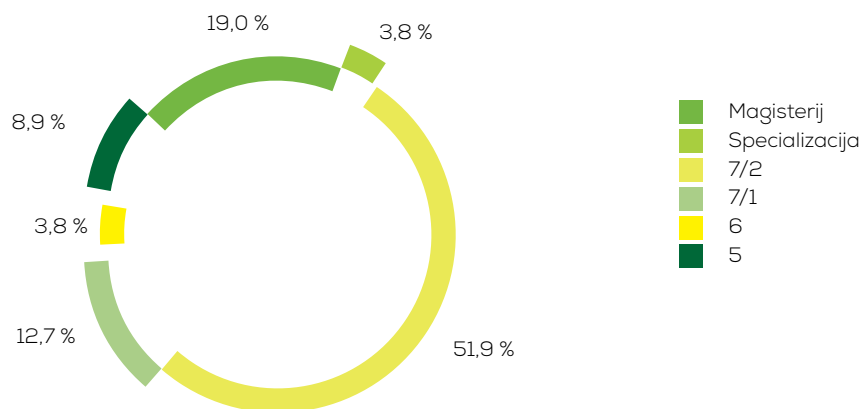
cije, bolj načrtnega dela vodij s sodelavci, usmerjenega v njihovo strokovno usposobljenost, razvojni potencial in delovno uspešnost, smo v letu 2012 pričeli z uvajanjem letnih razgovorov. Temu pa je bila namenjena tudi ena od delavnic za zaposlene. Narava dela v agenciji v veliki meri zahteva timsko delo, kar je posledica številnih projektov v katere so vpeti uslužbenci agencije, kar posledično prinaša veliko sodelovanja, povezovanja in izmenjave informacij tako med posamezniki znotraj področij in organizacijskih enot, kot tudi med samimi področji. S ciljem, da bi bilo to sodelovanje kvalitetno in produktivno je agencija v mesecu oktobru

2012 organizirala dvodnevno delavnico usmerjeno na timsko delo. Izobraževanja oz. delavnice namenjene pridobitvi mehkih znanja in veščin smo v letu 2012 zaključili v mesecu decembru in sicer z organizacijo delavnice na temo Organizacijska kultura.

Ob že omenjenih izobraževanjih so trije uslužbenci nadaljevali izobraževanje ob delu na visokošolskem študiju, dva pa na magistrskem študiju.

Izobrazbena struktura uslužbencev agencije je visoka, saj ima skoraj 75 odstotkov uslužbencev vsaj univerzitetno izobrazbo.

Slika 1.2: Izobrazbena struktura zaposlenih na agenciji

1.2 Informacijska podpora

V letu 2012 je programski tim agencije nadaljeval z zaokroževanjem uvažanja elektronskega poslovanja in informacijske podpore za poslovne procese eAPEK. Zaključeni so bili večji programski sklopi za radijske komunikacije in nadzor programskih vsebin. Tim je poglobljal integracijo rešitev, saj je povezal eAPEK s sistemom SPIS (rešitev za vodenje zadev), programi s financ (Pantheon), ter e-vlogami, ki jih stranke oddajajo preko sistema ePartner. Uvedeno je bilo elektronsko podpisovanje dokumentov.

Popolnoma na novo je bil razvita rešitev, ki omogoča planiranje in poročanje o nadzornih in inšpekcijskih postopkih (nadzor+).

V sklopu projekta »Prva faza pričetka e-poslovanja« je bil opremljen prostor za fizično tekočo zbirko dokumentarnega gradiva, v katero se sedaj po navodilih Uredbe o upravnem poslovanju organizira dokumentarno gradivo tudi za nazaj, saj agencija do sedaj ni imela urejene tekoče zbirke, ki je obvezna. Hkrati s fizično, se tudi digitalno v dokumentnem sistemu SPIS, prenaša v

e-tekočo zbirko.

Nadaljevanje projekta bo uvedba eArhiva in hkrati tudi gradnja fizičnega arhiva, saj tudi tega agencija nima. Za ta projekt smo podpisali pogodbo z zunanjim partnerjem za izdelavo notranjih pravil po enotnih tehnoloških zahtevah, ki so pogoj za pretvorbo gradiva v elektronsko obliko in s tem elektronsko hrambo.

Programska ekipa je redno podpirala nadgradnje četrtnetnih vprašalnikov po smernicah področja za telekomunikacije. Uvedena je bila možnost izvoza vprašalnika in uvoza podatkov v XML formatu, kar bo operaterjem omogočilo izpolnjevanje vprašalnika brez ročnega vnašanja podatkov.

Informatika je tudi rutinsko izvajala posodobitve informacijskega okolja, od nakupa novih računalnikov, posodobitev programskega okolja, antivirusne zaščite ipd. ter nudila podporo sodelavcem.

1.3 Zagotavljanje javnosti dela agencije

Agencija je v letu 2012 v reševanje pre-

jela 98 zahtev za dostop do informacij javnega značaja, kar v primerjavi z letom 2011, ko je v reševanje prejela 58 zadev, pomeni povečanje obsega prejetih zahtev za 69 %. Iz leta 2011 so bile v reševanje prenesene tri zahteve, en postopek pa je agencija morala ponoviti v skladu s sodbo Upravnega sodišča Republike Slovenije. Skupno število prejetih zahtev za dostop do informacij javnega značaja, ki jih je agencija reševala v letu 2012, je bilo tako 102. Od tega je bilo rešenih 100 zahtev, z reševanjem dveh zahtev pa bo agencija nadaljevala v letu 2013.

V večini prejetih zahtev je agencija prosilcu ugodila, ali pa informacije sploh ni imela. V desetih primerih je agencija z odločbo zahtevkov zavrnila. Pet od teh zavrnjenih zadev je bilo posredovanih v reševanje Informacijskemu pooblaščenцу, ker se je prosilec zoper odločbo agencije pritožil.

Agencija je večino zahtevkov, ki so bili zavrnjeni, zavrnila iz razloga, ker se je zahteva za informacijo nanašala na še nedokončane postopke, in sicer je šlo v večini primerov za postopke nadzora. Drugi razlog za zavrnitev zahteve prosilca, ki se je v praksi pojavljal, je bil, da

je prosilec zahteval informacijo, ki jo je stranka z nasprotnim interesom označila kot poslovno skrivnost. V teh primerih gre za izjemo na podlagi 2. točke prvega odstavka 6. člena ZDIJZ.

Vse zadeve, razen ene, so bile rešene v okviru instrukcijskega roka 20 delovnih dni. Omenjena zadeva je bila iz leta 2011, katero je agencija dobila v ponovno odločanje. V tej zadevi je bilo treba v postopek pritegniti 60 strank z nasprotnim interesom in je bil zato instrukcijski rok prekoračen.

Agencija je tudi redno in ažurno odgovarjala na novinarska vprašanja. V letu 2012 je opazna porast zahtev za odgovore na novinarska vprašanja. Agencija je v tem letu prejela 145 zahtev (lansko leto 126). Vse odgovore je posredovala v zakonsko določenem roku. Poleg tega je za čim večje razumevanje in podporo svojim stališčem organizirala formalne in neformalne oblike komuniciranja s parterji (npr. pozivi za sodelovanje, javne predstavitve podzakonskih aktov, javne obravnave itd.), vodila proaktivne odnose z javnostmi, opravljala protokolarne aktivnosti ter posodabljala spletne strani.

1.4 Sodelovanje s slovenskimi in mednarodnimi institucijami

Agencija je redno in tvorno sodelovala z organi, katerih delo se vsebinsko navezuje in posredno vpliva na njene odločitve. Gre predvsem za: Ministrstvo za izobraževanje, znanost, kulturo in šport, Ministrstvo za gospodarstvo, Ministrstvo za promet, Ministrstvo za okolje in prostor, Inšpektorat RS za elektronske komunikacije, elektronsko podpisovanje in pošto, Urad za varstvo konkurence, Urad za makroekonomske analize in razvoj, Urad za varstvo potrošnikov, PIC, Svet za elektronske komunikacije, Svet za radiodifuzijo, SIST, Statistični urad Republike Slovenije ter Banko Slovenije.

Na mednarodnem področju je bilo delo agencije usmerjeno v prvi vrsti na redno sodelovanje v organih in delovnih/projektnih skupinah na ravni Evropske Komisije (BEREC, COCOM, PDC, ERGP RSPG, RSC, EPRA, RBWG, RMMS), na ravni CEPT/ECC (predvsem v delovni skupini za upravljanje radiokomunikacijskega spektra (WGFM), načrtovanje uporabe spektra (WGSE), licenciranje (WGRA) ter pripadajočih projektnih skupinah, CEPT/CERP in njenih pro-

jektnih skupinah). Agencija je aktivno sodelovala tudi z Mednarodno telekomunikacijsko zvezo (ITU), Svetovno poštno zvezo (UPU), zvezo NATO, z regulatorji drugih držav ter ostalimi tujimi partnerji.

Posebej velja izpostaviti sodelovanje s Skupino evropskih regulatorjev za elektronske komunikacije (BEREC), Evropsko platformo regulatorjev s področja radiodifuzije (EPRA), Mednarodno telekomunikacijsko zvezo (ITU) ter Svetovno poštno zvezo.

V okviru sodelovanja z BEREC se agencija med drugim intenzivno pripravlja na plenarno zasedanje, ki ga bo marca 2013 gostila v Ljubljani. Ob robu plenarnega zasedanja bo agencija pripravila še delavnico »Mediji v digitalnem svetu: evropska perspektiva«, na kateri bodo sodelovali tudi visoki predstavniki in strokovnjaki Evropske komisije (EK), Evropske zveze za radiodifuzijo (EBU) ter Evropske platforme regulatorjev s področja radiodifuzije (EPRA).

BEREC med drugim pripravlja regulatorne dokumente in priporočila ter omogoča vzajemno pomoč nacionalnih regulatorjev pri iskanju odgovorov

na vsakokratne izzive. Konec leta 2012 je direktor agencije Franc Dolenc postal podpredsednik BEREC.

Agencija je med 30. majem in 1. junijem 2012 v Portorožu gostila srečanje platforme EPRA, največjega združenja regulatorjev s področja avdiovizualnih medijev in radia. Udeleženci srečanja so razpravljali o izzivih in težavah, s katerimi se pri svojem delu srečujejo dobri dve leti po roku za prenos Direktive o avdiovizualnih medijskih storitvah v nacionalne zakonodaje ter ocenili uspešnost prenosa določil in učinkovitost različnih ukrepov.

Predstavniki agencije so se kot člani delegacije Republike Slovenije udeležili zasedanja Svetovne konference o mednarodnih telekomunikacijah (WICT), ki jo je v decembru 2012 organizirala ITU v Dubaju. Šlo je za prelomno konferenco, saj je bil njen cilj pregledati in dopolniti mednarodna telekomunikacijska pravila (ITR), ki so bila nazadnje novelirana leta 1988 v Melbournu. Konference so se udeležile praktično vse države članice ITU, na zasedanju je bilo prisotnih preko 2000 delegatov iz vsega sveta. Jedro pogajanj se je odvijalo okoli zagotavljanja

odprtosti interneta in prostega pretoka informacij, zagotavljanja dostopnosti do komunikacij za vse, medomrežnega povezovanja, interoperabilnosti ter tarifiranja in zaračunavanja storitev. Kljub prvotni nameri, da se ITR spreminijo s konsenzom vseh sodelujočih držav, je končni predlog podprlo 89 držav (med njimi tudi Rusija, Kitajska, Saudska Arabija). Nasprotovale so mu zahodne države na čelu z ZDA, saj so bile mnenja, da preveč posega v odprtost interneta ter uvaja nadzor nad internetnim prometom.

Agencija je sodelovala tudi na 25. kongresu Svetovne poštne zveze, ki je potekal od 24. septembra do 15. oktobra 2012 v Dohi. Na njem so delegati iz države članic ZN določili mednarodne predpise po katerih se bo odvijal mednarodni poštni promet naslednja štiri leta. Pred tem so zaposleni na področju za pošto veliko časa namenili pripravam na kongres, se udeležili sestankov v tujini (znotraj delovne skupine CERP, plenarnega zasedanja UPU Council of Administrations (Svet administracij)) in v Sloveniji (med agencijo, Pošto Slovenije in resornim ministrstvom) ter pripravili stališča Republike Slovenije.

1.5 Posebni projekti: SEE Digi.TV, projekt čezmejnega sodelovanja na področju digitalne radiodifuzije in novih storitev

Namen projekta SEE Digi.TV, ki ga pod okriljem programa transnacionalnega teritorialnega sodelovanja Jugovzhodna Evropa vodi agencija, je soustvarjanje možnosti za širšo uporabo naprednih radiodifuznih tehnologij in informacijsko-komunikacijskih storitev v regiji. Projekt povezuje 13 rednih partnerjev, enega povezanega strateškega partnerja in enega opazovalca, skupaj torej 15 ustanov iz 10 držav: Italije, Avstrije, Madžarske, Slovenije, Hrvaške, Bosne in Hercegovine, Srbije, Črne gore, Makedonije in Albanije. Večina partnerjev je regulatorjev; bodisi za elektronske medije, elektronske komunikacije ali za obe področji; ostali partnerji pa predstavljajo druge akterje, povezane z radiodifuzijo in elektronskimi komunikacijami. Dejavnosti partnerjev iz držav članic EU sofinancira Evropski sklad za regionalni razvoj, medtem ko se dejavnosti partnerjev iz držav, ki (še) niso članice EU, financirajo v okviru instrumenta za predpristopno pomoč.

V letu 2012 sta projektni konzorcij in agencija kot njegova vodilna partnerica opravila vse načrtovane aktivnosti. Do konca leta so partnerji organom programa prijavili in na spletni strani projekta www.see-digi.tv objavili 12 skupnih dokumentov (med njimi analize pravnih, ekonomskih in tehničnih okvirov, smernice, vzorčne zakonske rešitve in priporočila za posamezna področja, izobraževalne načrte in programe za ozaveščanje potrošnikov, predlog orodja za merjenje obveščenosti uporabnikov, tehnične specifikacije digitalnih sprejemnikov in nastavke za preiskus njihove skladnosti), ter številne nacionalne raziskave in študije. Rešitve in izdelki, nastali v okviru projekta, so bili predstavljeni oblikovalcem politik in drugimi zainteresiranim stranem prek nacionalnih delavnic in mednarodnih dogodkov ter prek neposredne komunikacije partnerjev z akterji digitalnega prehoda v sodelujočih državah.

Projektni partnerji so se v 2012 sestali na štirih projektnih sestankih: v Zagrebu, Skopju, Sarajevu in Beogradu, ter na dveh dobro obiskanih mednarodnih konferencah: v Trstu in v Ljubljani. Obe konferenci sta s kakovostnim programom in uglednimi govorci pritegnili

pozornost širše strokovne in politične javnosti. Na tisti, ki jo je oktobra 2012 organizirala agencija, se je zbralo več kot sto udeležencev z območja regije in širšega mednarodnega prostora.

Prispevki o projektu oziroma o posameznih izdelkih projekta so bili objavljeni v številnih mednarodnih publikacijah. Konec leta 2012 je med drugim prišlo vabilo za objavo enega od dokumentov, ki jih je za projektni konzorcij pripravila agencija, v strokovni publikaciji IRIS plus, ki jo izdaja Avdiovizualni observatorij Sveta Evrope.

Agencija je poleg koordinacije dela celotnega konzorcija zadolžena za vodenje delovnega svežnja z pravni okvir in svežnja za ekonomski okvir ter znotraj tega za izdelavo posameznih izdelkov. Med njene redne aktivnosti sodi tudi priprava in izvedba projektnih sestankov in konferenc; spremljanje uresničevanje načrta aktivnosti in finančnega stanja projekta; poročanje nacionalni nadzorni ustanovi (Ministrstvo za okolje, infrastrukturo in prostor) in organom programa Jugovzhodna Evropa; komunikacija z relevantnimi mednarodnimi akterji; urejanje spletne strani projekta in druge aktivnosti za ustrezno vidnost projekta.

Delo projektnega konzorcija pod okriljem programa Jugovzhodna Evropa, ki ga koordinira agencija, se bo končalo aprila 2013. Agencija pa si bo prizadevala, da se bo sodelovanje regulatorjev kot eden glavnih dosežkov projekta na tak ali drugačen način nadaljevalo tudi po uradnem zaključku projekta.

Agencija je kot pravna oseba javnega prava zavezana določilom o sestavi in predlaganju letnih poročil določenih uporabnikov enotnega kontnega načrta (EKN). Pripravo tega računovodskega poročila določajo in urejajo predvsem naslednji predpisi:

- Zakon o javnih financah (Ur.l. RS št. 11/11-UPB4 in 110/11),
- Zakon o računovodstvu (Ur.l. RS št. 23/99 in nadaljnji),
- Navodilo o pripravi zaključnega računa in metodologiji za pripravo poročila o doseženih ciljih in rezultatih (Ur.l. RS št. 12/01 in nadaljnji),
- Pravilnik o sestavljanju letnih poročil za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava (Ur.l. RS št. 115/02 in nadaljnji),
- Slovenski računovodski standardi (Ur.l. RS št. 118/05 in nadaljnji),
- Sklep o ustanovitvi Agencije za pošto in elektronske komunikacije Republike Slovenije (Ur.l. RS št. 30/01 in nadaljnji).

Predpisi se uporabljajo po naslednjem vrstnem redu: Zakon o računovodstvu, podzakonski predpisi, ki jih je izdal mi-

nister za finance in slovenski računovodski standardi. Računovodski izkazi agencije so sestavljeni v skladu z navedenimi veljavnimi predpisi.

Poslovodstvo agencije mora pri sestavi računovodskih izkazov v skladu s SRS podati ocene, presoje in predpostavke, ki vplivajo na uporabo računovodskih usmeritev in na izkazane velikosti sredstev, obveznosti, prihodkov in odhodkov.

Računovodsko poročilo sestavlja bilanca stanja s prilogami:

- Stanje in gibanje neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev,
- Stanje in gibanje dolgoročnih finančnih naložb in posojil,
- Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov s prilogami,
- Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po vrstah dejavnosti,
- Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po načelu denarnega toka,
- Izkaz računa finančnih terjatev in naložb določenih uporabnikov,

- Izkaz računa financiranja določenih uporabnikov,
- Izjava o oceni notranjega nadzora javnih financ.

Vsi navedeni izkazi in izjava so sestavni del tega poročila in so posredovani v prilogi.

1 RAČUNOVODSKI IZKAZI AGENCIJE

Računovodski izkazi so pripravljeni ob upoštevanju izvirne vrednosti. Sestavljeni so v evrih (€), zaokroženi so na celo število.

Slika 1.1: Bilanca stanja na dan 31.12.2012

ČLENITEV SKUPINE KONTOV	NAZIV SKUPINE KONTOV	Oznaka za AOP	ZNESEK	
			Tekoče leto	Predhodno leto
1	2	3	4	5
SREDSTVA				
	A) DOLGOROČNA SREDSTVA IN SREDSTVA V UPRAVLJANJU (002-003+004-005+006-007+008+009+010+011)	001	5.534.755	6.024.574
00	NEOPREDMETENA SREDSTVA IN DOLGOROČNE AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	002	833.463	1.161.087
01	POPRAVEK VREDNOSTI NEOPREDMETENIH SREDSTEV	003	443.459	482.876
02	NEPREMIČNINE	004	4.944.487	4.929.019
03	POPRAVEK VREDNOSTI NEPREMIČNIN	005	1.041.033	894.263
04	OPREMA IN DRUGA OPREDMETENA OSNOVNA SREDSTVA	006	4.373.993	4.935.857
05	POPRAVEK VREDNOSTI OPREME IN DRUGIH OPREDMETENIH OSNOVNIH SREDSTEV	007	3.150.714	3.624.250
06	DOLGOROČNE FINANČNE NALOŽBE	008	0	0
07	DOLGOROČNO DANA POSOJILA IN DEPOZITI	009	0	0
08	DOLGOROČNE TERJATVE IZ POSLOVANJA	010	18.018	0
09	TERJATVE ZA SREDSTVA DANA V UPRAVLJANJE	011	0	0
	B) KRATKOROČNA SREDSTVA; RAZEN ZALOG IN AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE (013+014+015+016+017+018+019+020+021+022)	012	2.251.747	1.572.067
10	DENARNA SREDSTVA V BLAGAJNI IN TAKOJ UNOVČLJIVE VREDNOSTNICE	013	0	0
11	DOBROIMETJE PRI BANKAH IN DRUGIH FINANČNIH USTANOVAH	014	344.357	287.559
12	KRATKOROČNE TERJATVE DO KUPCEV	015	179.679	202.678
13	DANI PREDUJMI IN VARŠČINE	016	2.145	3.635

ČLENITEV SKUPINE KONTOV	NAZIV SKUPINE KONTOV	Oznaka za AOP	ZNESEK	
			Tekoče leto	Predhodno leto
1	2	3	4	5
	SREDSTVA			
14	KRATKOROČNE TERJATVE DO UPORABNIKOV ENOTNEGA KONTNEGA NAČRTA	017	1.155.839	896.813
15	KRATKOROČNE FINANČNE NALOŽBE	018	0	0
16	KRATKOROČNE TERJATVE IZ FINANCIRANJA	019	0	0
17	DRUGE KRATKOROČNE TERJATVE	020	486.541	125.621
18	NEPLAČANI ODHODKI	021	0	0
19	AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	022	83.186	55.761
	C) ZALOGE	023	0	0
	(024+025+026+027+028+029+030+031)			
30	OBRAČUN NABAVE MATERIALA	024	0	0
31	ZALOGE MATERIALA	025	0	0
32	ZALOGE DROBNEGA INVENTARJA IN EMBALAŽE	026	0	0
33	NEDOKONČANA PROIZVODNJA IN STORITVE	027	0	0
34	PROIZVODI	028	0	0
35	OBRAČUN NABAVE BLAGA	029	0	0
36	ZALOGE BLAGA	030	0	0
37	DRUGE ZALOGE	031	0	0
	I. AKTIVA SKUPAJ	032	7.786.502	7.596.641
	(001+012+023)			
99	AKTIVNI KONTI IZVENBILANČNE EVIDENCE	033	0	0
	OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV			
	D) KRATKOROČNE OBVEZNOSTI IN PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	034	701.051	425.463
	(035+036+037+038+039+040+041+042+043)			
20	KRATKOROČNE OBVEZNOSTI ZA PREJETE PREDUJME IN VARŠČINE	035	775	0
21	KRATKOROČNE OBVEZNOSTI DO ZAPOSLENIH	036	199.509	215.491
22	KRATKOROČNE OBVEZNOSTI DO DOBAVITELJEV	037	52.536	49.777
23	DRUGE KRATKOROČNE OBVEZNOSTI IZ POSLOVANJA	038	413.444	148.738
24	KRATKOROČNE OBVEZNOSTI DO UPORABNIKOV ENOTNEGA KONTNEGA NAČRTA	039	28.154	1.267
25	KRATKOROČNO OBVEZNOSTI DO FINANCERJEV	040	0	0
26	KRATKOROČNE OBVEZNOSTI IZ FINANCIRANJA	041	0	0
28	NEPLAČANI PRIHODKI	042	0	0

ČLENITEV SKUPINE KONTOV	NAZIV SKUPINE KONTOV	Oznaka za AOP	ZNESEK	
			Tekoče leto	Predhodno leto
1	2	3	4	5
29	PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	043	6.633	10.190
	E) LASTNI VIRI IN DOLGOROČNE OBVEZNOSTI (045+046+047+048+049+050+051+052- 053+054+055+056+057+058-059)	044	7.085.451	7.171.178
90	SPLOŠNI SKLAD	045	0	0
91	REZERVNI SKLAD	046	0	0
92	DOLGOROČNE PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	047	0	0
93	DOLGOROČNE REZERVACIJE	048	0	0
940	SKLAD NAMENSKEGA PREMOŽENJA V JAVNIH SKLADIH	049	0	0
9410	SKLAD PREMOŽENJA V DRUGIH PRAVNIH OSEBAH JAVNEGA PRAVA, KI JE V NJIHOVI LASTI, ZA NEOPREDMETENA SREDSTVA IN OPREDMETENA OSNOVNA SREDSTVA	050	0	0
9411	SKLAD PREMOŽENJA V DRUGIH PRAVNIH OSEBAH JAVNEGA PRAVA, KI JE V NJIHOVI LASTI, ZA FINANČNE NALOŽBE	051	0	0
9412	PRESEŽEK PRIHODKOV NAD ODHODKI	052	0	0
9413	PRESEŽEK ODHODKOV NAD PRIHODKI	053	0	0
96	DOLGOROČNE FINANČNE OBVEZNOSTI	054	0	0
97	DRUGE DOLGOROČNE OBVEZNOSTI	055	0	0
980	OBVEZNOSTI ZA NEOPREDMETENA SREDSTVA IN OPREDMETENA OSNOVNA SREDSTVA	056	5.516.737	6.024.574
981	OBVEZNOSTI ZA DOLGOROČNE FINANČNE NALOŽBE	057	0	0
985	PRESEŽEK PRIHODKOV NAD ODHODKI	058	1.568.714	1.146.604
986	PRESEŽEK ODHODKOV NAD PRIHODKI	059	0	0
	I. PASIVA SKUPAJ (034+044)	060	7.786.502	7.596.641
99	PASIVNI KONTI IZVENBILANČNE EVIDENCE	061	0	0

Vir: APEK

Slika 1.2: Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov od 01.01.-31.12.2012

ČLENITEV SKUPINE KONTOV	NAZIV SKUPINE KONTOV	Oznaka za AOP	ZNESEK	
			Tekoče leto	Predhodno leto
1	2	3	4	5
	A) PRIHODKI OD POSLOVANJA (861+862-863+864)	860	5.500.625	5.365.315
760	PRIHODKI OD PRODAJE PROIZVODOV IN STORITEV	861	5.494.968	5.358.825
	POVEČANJE VREDNOSTI ZALOG PROIZVODOV IN NEDOKONČANE PROIZVODNJE	862	0	0
	ZMANJŠANJE VREDNOSTI ZALOG PROIZVODOV IN NEDOKONČANE PROIZVODNJE	863	0	0
761	PRIHODKI OD PRODAJE BLAGA IN MATERIALA	864	5.657	6.490
762	B) FINANČNI PRIHODKI	865	29.449	39.937
763	C) DRUGI PRIHODKI	866	9.394	35.203
	Č) PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI PRIHODKI (868+869)	867	11.347	483
del 764	PRIHODKI OD PRODAJE OSNOVNIH SREDSTEV	868	0	483
del 764	DRUGI PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI PRIHODKI	869	11.347	0
	D) CELOTNI PRIHODKI (860+865+866+867)	870	5.550.815	5.440.938
	E) STROŠKI BLAGA, MATERIALA IN STORITEV (872+873+874)	871	1.762.436	1.581.590
del 466	NABAVNA VREDNOST PRODANEGA MATERIALA IN BLAGA	872	0	0
460	STROŠKI MATERIALA	873	108.219	101.985
461	STROŠKI STORITEV	874	1.654.217	1.479.605
	F) STROŠKI DELA (876+877+878)	875	2.927.266	2.994.722
del 464	PLAČE IN NADOMESTILA PLAČ	876	2.323.738	2.375.329
del 464	PRISPEVKI ZA SOCIALNO VARNOST DELODAJALCEV	877	405.014	414.675
del 464	DRUGI STROŠKI DELA	878	198.514	204.718
462	G) AMORTIZACIJA	879	0	0
463	H) REZERVACIJE	880	0	0
465,00	J) DRUGI STROŠKI	881	0	0
467	K) FINANČNI ODHODKI	882	240	2.631
468	L) DRUGI ODHODKI	883	42	180

ČLENITEV SKUPINE KONTOV	NAZIV SKUPINE KONTOV	Oznaka za AOP	ZNESEK	
			Tekoče leto	Predhodno leto
1	2	3	4	5
	M) PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI ODHODKI (885+886)	884	90.931	137.131
del 469	ODHODKI OD PRODAJE OSNOVNIH SREDSTEV	885	0	0
del 469	OSTALI PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI ODHODKI	886	90.931	137.131
	N) CELOTNI ODHODKI (871+875+879+880+881+882+883+884)	887	4.780.915	4.716.254
	O) PRESEŽEK PRIHODKOV (870-887)	888	769.900	724.684
	P) PRESEŽEK ODHODKOV (887-870)	889	0	0
del 80	Davek od dohodka pravnih oseb	890	0	0
del 80	Presežek prihodkov obračunskega obdobja z upoštevanjem davka od dohodka (888-890)		769.900	724.684
del 80	Presežek odhodkov obračunskega obdobja z upoštevanjem davka od dohodka (889+890) oz. (890-888)		0	0
	Presežek prihodkov iz prejšnjih let, nam enjen pokritju odhodkov obračunskega obdobja		339.230	0

Vir: APEK

Slika 1.3: Izkaz prihodkov in odhodkov po načelu denarnega toka od 01.01.-31.12.2012

ČLENITEV SKUPINE KONTOV	NAZIV SKUPINE KONTOV	Oznaka za AOP	ZNESEK	
			Tekoče leto	Predhodno leto
1	2	3	4	5
	I. SKUPAJ PRIHODKI (402+431)	401	5.457.624	5.264.249
	1. PRIHODKI ZA IZVAJANJE JAVNE SLUŽBE (403+420)	402	5.457.624	5.264.249
	A. Prihodki iz sredstev javnih financ (404+407+410+413+418+419)	403	32.236	37.955
	a. Prejeta sredstva iz državnega proračuna (405+406)	404	32.236	37.955
del 7400	Prejeta sredstva iz državnega proračuna za tekočo porabo	405	32.236	37.955
del 7400	Prejeta sredstva iz državnega proračuna za investicije	406	0	0
	b. Prejeta sredstva iz občinskih proračunov (408+409)	407	0	0
	c. Prejeta sredstva iz skladov socialnega zavarovanja (411+412)	410	0	0
	d. Prejeta sredstva iz javnih skladov in agencij (414+415+416+417)	413	0	0
del 740	e. Prejeta sredstva iz proračunov iz naslova tujih donacij	418	0	0
741	f. Prejeta sredstva iz državnega proračuna iz sredstev proračuna Evropske unije	419	0	0
	B) Drugi prihodki za izvajanje dejavnosti javne službe (421+422+423+424+425+426+427+428+429+430)	420	5.425.388	5.226.294
del 7130	Prihodki od prodaje blaga in storitev iz naslova izvajanja javne službe	421	5.288.609	5.143.768
del 7102	Prejete obresti	422	16.148	24.832
del 7100	Prihodki od udeležbe na dobičku in dividend ter presežkov prihodkov nad odhodki	423	0	0
del 7141	Drugi tekoči prihodki iz naslova izvajanja javne službe	424	2.516	9.667
72	Kapitalski prihodki	425	9.840	483
730	Prejete donacije iz domačih virov	426	0	0
731	Prejete donacije iz tujine	427	0	0
732	Donacije za odpravo posledic naravnih nesreč	428	0	0
786	Ostala prejeta sredstva iz proračuna Evropske unije	429	108.275	47.544
787	Prejeta sredstva od drugih evropskih institucij	430	0	0
	2. PRIHODKI OD PRODAJE BLAGA IN STORITEV NA TRGU (432+433+434+435+436)	431	0	0

ČLENITEV SKUPINE KONTOV	NAZIV SKUPINE KONTOV	Oznaka za AOP	ZNESEK	
			Tekoče leto	Predhodno leto
1	2	3	4	5
	II. SKUPAJ ODHODKI (438+481)	437	5.102.793	5.526.674
	1. ODHODKI ZA IZVAJANJE JAVNE SLUŽBE (439+447+453+464+465+466+467+468+469+470)	438	5.102.793	5.526.674
	A. Plače in drugi izdatki zaposlenim (440+441+442+443+444+445+446)	439	2.534.943	2.575.638
del 4000	Plače in dodatki	440	2.339.957	2.357.081
del 4001	Regres za letni dopust	441	12.348	50.459
del 4002	Povračila in nadomestila	442	165.121	150.294
del 4003	Sredstva za delovno uspešnost	443	0	0
del 4004	Sredstva za nadurno delo	444	0	0
del 4005	Plače za delo nerezidentov po pogodbi	445	0	0
del 4009	Drugi izdatki zaposlenim	446	17.517	17.804
	B. Prispevki delodajalcev za socialno varnost (448+449+450+451+452)	447	403.181	407.022
del 4010	Prispevek za pokojninsko in invalidsko zavarovanje	448	208.312	209.889
del 4011	Prispevek za zdravstveno zavarovanje	449	167.219	168.148
del 4012	Prispevek za zaposlovanje	450	1.287	1.423
del 4013	Prispevek za starševsko varstvo	451	2.145	2.372
del 4015	Premije kolektivnega dodatnega pokojninskega zavarovanja, na podlagi ZKDPZJU	452	24.218	25.190
	C. Izdatki za blago in storitve za izvajanje javne službe (454+455+456+457+458+459+460+461+462+463)	453	1.727.091	1.624.479
del 4020	Pisarniški in splošni material in storitve	454	698.805	571.444
del 4021	Posebni material in storitve	455	38.001	27.020
del 4022	Energija, voda, komunalne storitve in komunikacije	456	123.805	129.056
del 4023	Prevozni stroški in storitve	457	32.037	36.877
del 4024	Izdatki za službena potovanja	458	185.132	210.933
del 4025	Tekoče vzdrževanje	459	281.837	313.401
del 4026	Poslovne najemnine in zakupnine	460	23.203	14.980
del 4027	Kazni in odškodnine	461	0	0
del 4028	Davek na izplačane plače	462	0	0

ČLENITEV SKUPINE KONTOV	NAZIV SKUPINE KONTOV	Oznaka za AOP	ZNESEK	
			Tekoče leto	Predhodno leto
1	2	3	4	5
del 4029	Drugi operativni odhodki	463	344.271	320.768
403	D. Plačila domačih obresti	464	110	0
404	E. Plačila tujih obresti	465	0	0
410	F. Subvencije	466	0	0
411	G. Transferi posameznikom in gospodinjstvom	467	0	0
412	H. Transferi neprifitnim organizacijam in ustanovam	468	32.616	5.652
413	I. Drugi tekoči dom ači transferji	469	0	0
	J. Investicijski odhodki (471+472+473+474+475+476+477+ 478+479+480)	470	404.852	913.883
4200	Nakup zgradb in prostorov	471	6.577	23.828
4201	Nakup prevoznih sredstev	472	30.798	117.606
4202	Nakup opreme	473	321.543	590.721
4203	Nakup drugih osnovnih sredstev	474	0	0
4204	Novogradnja, rekonstrukcija in adaptacije	475	10.664	68.495
4205	Investicijsko vzdrževanje in obnove	476	0	0
4206	Nakup zemljišč in naravnih bogastev	477	374	0
4207	Nakup nematerialnega premoženja	478	31.146	103.165
4208	Študije o izvedljivosti projektov, projektna dokumentacija, nadzor, investicijski inženiring	479	3.750	10.068
4209	Nakup blagovnih rezerv in intervencijskih zalog	480	0	0
	2. ODHODKI IZ NASLOVA PRODAJE BLAGA IN STORITEV NA TRGU (482+483+484)	481	0	0
del 400	A. Plače in drugi izdatki zaposlenim iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu	482	0	0
del 401	B. Prispevki delodajalcev za socialno varnost iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu	483	0	0
del 402	C. Izdatki za blago in storitve iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu	484	0	0
	III/1 PRESEŽEK PRIHODKOV NAD ODHODKI (401-437)	485	354.831	0
	III/2 PRESEŽEK ODHODKOV NAD PRIHODKI (437-401)	486	0	262.425

Vir: APEK

2 RAČUNOVODSKE USMERITVE

Nepremičnine, naprave, oprema

Nepremičnine, naprave in oprema so izkazane po svoji nabavni vrednosti, zmanjšani za popravek vrednosti. Nabavna vrednost zajema stroške, ki se neposredno pripisujejo nabavi sredstev. Stroški zamenjave/nadgradnje nekega dela opredmetenega osnovnega sredstva se pripoznajo v knjigovodski vrednosti tega sredstva, če je verjetno, da bodo bodoče gospodarske koristi povezane z delom tega sredstva, pritekale v družbo ter če je nabavno vrednost mogoče zanesljivo izmeriti.

Amortizacija

Amortizacija se obračunava po metodi enakomernega časovnega amortiziranja ob upoštevanju Pravilnika o načinu in stopnjah odpisa neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev (Ur.l. RS št. 112/2009 in nadaljnji).

Neopredmetena sredstva

Neopredmetena osnovna sredstva, ki jih je pridobila agencija, so izkazana po nabavni vrednosti, ki je zmanjšana za

popravek vrednosti. Vsi ostali stroški so pripoznani v poslovnem izidu kot odhodki, torej ob nastanku.

Obveznosti

Kratkoročne obveznosti so ovrednotene v znesku iz ustreznih listin o nastanku poslovnega dogodka. Obveze za kratkoročne zaslužke zaposlenih se merijo brez diskontiranja in se izkažejo med odhodki, ko je delo zaposlenega v zvezi z določenim kratkoročnim zaslužkom opravljeno.

Terjatve

Terjatve se prevrednotijo zaradi oslabitve in odprave oslabitve. Terjatve se oslabijo, če obstaja utemeljen dvom v njihovo plačilo. Oblikujejo se posamično ali skupinsko na koncu leta, pri tem pa se izračunajo tako, da se prevrednotijo vse zapadle nezavarovane terjatve, ki so na dan 31. 12. starejše od leta dni. Popravki vrednosti zmanjšujejo knjigovodsko vrednost terjatve in povečujejo prevrednotovalne poslovne odhodke.

Rezervacije

Agencija oblikuje rezervacije za sedanje obveze, ki izhajajo iz obvezujočih preteklih dogodkov in se bodo po predvidenih poravnale v obdobju, ki ni z gotovostjo določeno, ter katerih velikost je mogoče zanesljivo oceniti. Agencija oblikuje rezervacije, če je verjetnost uspeha tožnika gotova, sicer rezervacij ne oblikuje. Na dan 31. 12. 2012 agencija nima oblikovanih rezervacij.

Prihodki

Prihodki se pripoznajo na podlagi zneskov navedenih na odločbah za posamezno vrsto plačila (frekvence, obvestila, pošta, številke), ki veljajo za obračunsko obdobje 2012.

Finančni odhodki, finančni prihodki

Obsegajo prihodke in odhodke od obresti vezanih denarnih sredstev in sredstev na podračunu pri MPJU. Prihodki se pripoznajo v obračunskem obdobju, na katerega se nanašajo.

3 POMEMBNEJŠA RAZKRITJA RAČUNOVODSKIH INFORMACIJ

Osnovna sredstva – skupina kontov 00 do 05

Presežek prihodkov nad odhodki predstavlja vir za vlaganje v neopredmetena sredstva in opredmetena osnovna sredstva. Ustvarjanje presežka je torej za agencijo nujno. V letu 2012 je agencija izvedla za 362.287 € nakupov neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev.

Agencija je evidentirala za 23.166 € novih nabav premoženjskih pravic. Le te obsegajo nakup pravic za razvoj spletnega mesta www.komuniciraj.eu in novo programsko rešitev za obračun plač zaradi potrebe po evidentiranju stroškov na več stroškovnih mest oziroma projektov (skupina kontov 00).

Agencija je na podlagi menjalne pogodbe zamenjala nepremičnini po enaki ceni na kvadratni meter z doplačilom, zaradi večje kvadrature zamenjane nepremičnine v vrednosti 374 €. Lokacija nepremičnine je Plešivica RNP Jeruzalem (skupina kontov 020).

V letu 2012 je agencija tudi povečala vrednost svojih zgradb v skupni višini 15.094 €. Povečanje na obstoječih inventarnih številkah se nanaša na ureitev prostora za tekočo zbirko gradiva, preureditev prostora v I. nadstropju, izdelavo elaborata za vpis v kataster javne infrastrukture (RNP Pomjan) in pripravo gradbene dokumentacije za RNP Dravograd (skupina kontov 021).

Agencija je v letu 2012 investirala v nakup opreme skupno 323.653 €. V navedenem sklopu nabav je največ sredstev namenila nakupu računalniške opreme, nabavi telekomunikacijske opreme in napeljav (nadgradnja antenskega stolpa, merilnega sistema za DVB-T, mikrovalovne zveze, rotatorji,...) ter nakupu avdio-vizualne opreme (skupina kontov 04). Na podlagi zapisnika o aktiviranju osnovnih sredstev je agencija iz pridobivanja v uporabo prenesla merilno vozilo Mercedes Sprinter v skupni vrednosti 91.849 €. Vozilo je bilo nabavljeno že v letu 2011, v letu 2012 pa je bilo za potrebe službe za nadzor radiofrekvenčnega spektra ustrezno nadgrajeno z merilno opremo

v vrednosti 24.840 €.

Agencija je na osnovi inventure izvedla odpis sredstev iz uporabe (neuporabna OS zaradi tehnične zastarelosti, uničena osnovna sredstva ter manjkajoča osnovna sredstva) v skupni vrednosti 1.166.341 €, neodpisana vrednost predstavlja 123.211 €. V okviru te vrednosti sta večji vrednosti dve licenci, Microsoft Enterprise Agreement (81 licenc nabavljenih v letu 2001) in Licence Radio Frequency Planning and Coordination (7 licenc nabavljenih v letu 2005 ki se ne uporabljajo več). Agencija je tekom let vsakokratne letne izdatke za nakup MS licenc evidentirala kot osnovno sredstvo. V letu 2010 pa je spremenila usmeritev in te izdatke prikazala kot tekoče vzdrževanja komunikacijske opreme in naprav. Amortizacijska stopnja v času pripoznanja OS je bila predpisana v višini 10 %. Preostala vrednost drugih odpisanih osnovnih sredstev je zanemarljiva. V vseh primerih gre za neuporabno OS zaradi tehnične zastarelosti. Nabave neopredmetenih osnovnih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev so opravljene v skladu s fi-

nančnim načrtom agencije za leto 2012, potrjenim s strani Vlade RS.

Redni letni popis je agencija opravila po stanju na dan 31. 12. 2012, upoštevajoč predpise ter interni pravilnik. Popisala je sredstva na lokacijah, ki jih ima agencija v upravljanju.

Agencija oziroma Republika Slovenija ima na nepremičnini v stavbi S7 vpisano lastninsko pravico na delu nepremičnin, medtem ko so za preostali del nepremičnine postopki v teku.

Kratkoročna sredstva

Agencija ima na Upravi za javna plačila odprt podračun enotnega zakladniškega računa, preko katerega se izvaja plačilni promet na elektronski način v skladu s predpisi, ki urejajo to področje. Agencija na dan 31.12.2012 izkazuje stanje denarnih sredstev na računu v višini 344.357 €.

Na dan 31. 12. 2012 ima agencija v bilanci stanja izkazano za 302.491 € kratkoročnih terjatev do zavezancev ter 1.155.839 € terjatev do uporabnikov EKN (skupina kontov 14).

Terjatve iz naslova vezanih prostih denarnih sredstev - depozitov pri EZR znašajo 1.080.000 €, terjatev iz naslova obresti od depozitov pa 3.065 € (skupina kontov 14).

Kratkoročne terjatve za uporabo radijskih frekvenc, uporabo števil, terjatev na podlagi obvestila ter iz naslova posrednih storitev zavezanci vplačujejo na račun agencije. Tako je agencija v letu 2012 izkazovala terjatve do zavezancev na podlagi odločb o odmeri plačil za obvestila, radijske frekvence, številke in pošto na kotnih skupine 120 in prihodke iz navedenih odločb na kontih skupine 76, ločeno za posamezno vrsto plačila.

Agencija ima za 302.491 € terjatev (skupina kontov 12). 7.758 € terjatev je v postopku prisilne poravnave in so starejše od leta dni. Popravek vrednosti terjatev je oblikovan v višini 122.812 €, kar predstavlja skupen znesek popravkov terjatev, ki so starejše od enega leta (pred 01.01.2012). Prevrednotenje terjatev je prikazala kot prevrednotovalni poslovni odhodek, ki znižuje poslovni izid leta 2012.

V letu 2012 je agencija nadaljevala z izterjavo vseh zapadlih terjatev. Na podlagi ZEKom izvršbo denarnih obveznosti

opravi davčni organ po postopku predpisanem za izvršbo davčnih obveznosti. Agencija je na podlagi prejetih plačil odpravila oslabitve že oblikovanih popravkov, kar je evidentirala med prihodke, ter na podlagi sklepa sodišča o prisilni poravnavi odpisala terjatev do družbe T-2 v višini 22.933 € terjatev. Preostalo terjatev v višini 18.018 € je prenesla med dolgoročne poslovne terjatve (skupina kontov 08). Agencija je opravila odpis terjatev do zavezanca TOK Telekomunikacije d.o.o. v višini 109.996€, na podlagi sklepa o zaključenem stečajnem postopku. Vsi odpisi terjatev znašajo 136.425€.

Druge kratkoročne terjatve, skupaj v višini 484.167 € predstavljajo terjatve do ERDF iz naslova SEE Digi TV projekta ter do ZZS za nego in bolezni nad 30 dni, (skupina kontov 17). Terjatve do ERDF iz naslova SEE Digi TV so bile za periodo III plačane v prvih dneh meseca januarja v višini 251.483 €.

Aktivne časovne razmejitve zajemajo kratkoročno odložene stroške, predvsem iz naslova telefonskih naročin, članarin, dostopov do baz podatkov in zavarovanj v višini 83.186 € (skupina kontov 19).

Agencija ne izkazuje terjatev iz finančnih naložb.

Kratkoročne obveznosti

Kratkoročne obveznosti obsegajo obveznosti do zaposlenih v znesku 199.509 €, obveznosti do dobaviteljev v višini 52.536 €, druge kratkoročne obveznosti iz poslovanja (obveznosti za plače II bruto, DDV december, obveznost do partnerjev na projektu SEE Digi TV) v višini 413.444 € ter kratkoročne obveznosti do uporabnikov enotnega kontnega načrta v višini 28.154 €.

Pasivne časovne razmejitev v višini 6.633 €, predstavlja vnaprej vračunane stroške revizijskih storitev in kratkoročno odložene prihodke od obresti depoziranih sredstev (skupina kontov 29). Obveznosti agencija poravnava v 30 dnevnom roku, v krajšem plačilnem roku pa samo v primerih poslovnega interesa agencije oziroma dogovorjenem skontu.

Vse navedene obveznosti v Bilanci stanja na dan 31.12.2012 zapadejo v plačilo v letu 2013.

Lastni viri in dolgoročne obveznosti

Agencija izkazuje obveznosti za sredstva, prejeta v upravljanje, ki jih sestavljajo obveznosti za neopredmetena sredstva in opredmetena osnovna sredstva. Stanje obveznosti se na dan 31.12.2012 ujema s stanjem sredstev v upravljanju, kar predstavlja 5.516.737 €.

Vlada RS še ni obravnavala letnega poročila leta 2011 in tako še ni dala soglasja k porabi presežka leta 2011. V skladu s potrjenim finančnim načrtom za leto 2012 je agencija izvajala vse aktivnosti ki so bile predvidene za leto 2012, vključno z nabavami osnovnih sredstev. Potrjen presežek preteklih let predstavlja vir za investicije, nepotrjen presežek ob potrjenem finančnem načrtu za leto 2012 pa predstavlja oviro za nemoteno poslovanje agencije.

Agencija je v letu 2012 prodala del zastarelega voznega parka. Tri osnovna sredstva so bila v celoti amortizirana, tako da je kupnina predstavljala prihodek iz naslova prodaje prevoznih sredstev, eno osnovno sredstvo pa je bilo prodano nižje od preostale vrednosti, kar je zniževalo konto obvezno-

sti za neopredmetena dolgoročna sredstva in opredmetena osnovna sredstva.

Presežek v bilanci stanja predstavlja že razporejene (potrjene) presežke preteklih let ter razporejen (a nepotrjen) presežek leta 2011 in presežek tekočega leta v skupni vrednosti 1.568.714 €.

Izvenbilančna sredstva in obveznosti

Agencija ne izkazuje izvenbilančnih sredstev /obveznosti.

Prihodki

Pravne podlage za pripoznanje prihodkov v letu 2012 so:

- Zakon o elektronskih komunikacijah (Ur.l. RS št. 109/2012 ZEKom-1),
- Pravilnik o načinu izračuna plačil na podlagi obvestila, za uporabo radijskih frekvenc in za uporabo števil (Ur.l. RS št. 118/04 in nadaljnji),
- Zakon o poštnih storitvah (Ur.l. RS št. 51/09 in nadaljnji),
- Pravilnik o načinu izračunavanja in plačevanja pristojbin za izvajanje poštnih storitev (Ur.l. RS št. 109/09 in nadaljnji),
- Tarifa o vrednosti točke za plačilo na

- podlagi obvestila, za plačilo za uporabo radijskih frekvenc in za plačilo za uporabo številke za leto 2012 (Ur.l. RS št. 11/12),
- Tarifa o plačilih za izvajanje poštnih storitev za leto 2012 (Ur.l. RS št. 11/12),
 - Pogodba o zagotovitvi sredstev proračuna RS v zvezi s prenosom nalog regulatornega organa na področju železniškega prometa z Ministrstva za promet na agencijo,
 - Zakon o avdiovizualnih medijskih storitvah (Ur.l. RS št. 87/2011),
 - Pravilnik o načinu izračuna plačil na podlagi dovoljenja za izvajanje televizijske dejavnosti oziroma vpisa v uradno evidenco ponudnikov avdiovizualnih medijskih storitev na zahtevo.

Agencija ustvarja prihodke iz naslova opravljanja dejavnosti, ki ni pridobitna.

Agencija ustvarja transferne prihodke iz drugih javnofinančnih institucij za financiranje regulatornega organa železnice, prihodke od prodaje proizvodov in storitev (frekvence, številke, pošta, obvestila, SEE Digi TV projekt - ERDF), ter prihodke od prodaje blaga in materiala (poštne nalepke). Zakon o avdiovizualnih medijskih storitvah, ki je

bil sprejet oktobra 2011 nalaga agenciji dodatne pristojnosti, opredeljuje pa tudi nov dodaten vir financiranja, vendar agencija, kljub planu v letu 2012 ni realizirala prihodkov iz tega naslova, saj predlagan rebalans finančnega načrta in programa dela za leto 2012, ki se nanaša na tarifo za medije, še ni bil obravnavan in potrjen na Vladi RS. Agencija v računovodskih izkazih za leto 2012 ni vnaprej vračunala prihodke iz tega naslova, kljub temu, da so v poslovnih knjigah že izkazani vsi odhodki obdobja, ki se na te prihodke nanašajo. Agencija bi šele ob potrjenem finančnem načrtu in potrjeni tarifi obračunala prihodke saj obstaja velika verjetnost izpodbijanja teh odločb s pravnimi sredstvi, če bi jih izdali ob nepotrjeni tarifi.

Agencija tudi nima pravne podlage za obračunavanje akontacij iz naslova plačil.

Agencija v okviru Programa za Jugovzhodno Evropo vodi projekt Digi TV. Projekt se je začel v prvi četrtini leta 2011, trajanje pa je omejeno na 28 mesecev. Iz tega naslova agencija realizira prihode, odhodke, obveznosti ter terjatve. Zaključek projekta je predviden v prvi polovici leta 2013.

Agencija je realizirala celotne prihodke po načelu nastanka poslovnega dogodka v višini 5.500.625 €. 98 % prihodkov predstavljajo prihodki od prodaje proizvodov in storitev, preostalo predstavljajo prihodki od poštnih nalepk, finančni prihodki ter izredni prihodki.

Prihodki od prodaje poštnih nalepk, v višini 5.657 €, predstavljajo pokritje stroškov agencije za izdajo poštnih nalepk v skladu z ZPSto-1. Finančni prihodki agencije znašajo 29.449 € in se nanašajo na obresti iz naslova nalaganja presežkov denarnih sredstev v zakladnico RS, povračila stroškov EU ter druge finančne prihodke.

Slika 3.1: Prihodki od prodaje proizvodov in storitev

PRIHODKI OD PRODAJE PROIZVODOV IN STORITEV

Prihodki iz naslova tekočega transfera	
Prihodki iz naslova izvajanja poštних storitev	32.235,82
Prihodki iz naslova odmere plačila števil	510.150,40
Prihodki iz naslova obvsatil	769.371,78
Prihodki iz naslova frekvenc	1.243.658,00
Prihodki iz naslova transferja ERDF	2.816.130,45
SKUPAJ	123.421,78

Iz strukture prihodkov po vrstah plačil je razvidno, da znašajo prihodki od plačil za uporabo radijskih frekvenc 51%, sledijo prihodke od plačil na podlagi obvestila v višini 23%, prihodki od plačil za uporabo števil 14% in od plačil za izvajanje poštних storitev v višini 9%, glede na celotne prihodke od prodaje.

Na področju regulatornega organa za železniški promet s strani zakonodajalca niso bile izpeljane aktivnosti za zagotavljanje neodvisnega financiranja tega. Za leto 2012 od meseca aprila tudi ni bilo podlag začasno financiranje, saj ni bil podpisan aneks k Pogodbi o financiranju z Ministrstvom za infrastrukturo in prostor. Agencija je tako financirala to področje iz drugih virov. Transfernih prihodkov iz naslova regulatornega organa za železniški promet je bilo v letu 2012 realiziranih za 32.236 €. Prihodki časovno zajemajo obdobje

od januarja do maja 2012.

Celotni prihodki leta 2012 so glede na leto 2011 primerljivi. Vrednost točke je primerjalno z letom 2011 ostala nespremenjena.

Plačila za uporabo radijskih frekvenc

Plačila za uporabo radijskih frekvenc so vezana na odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc, ki jih izdaja agencija na zahtevo vlagateljev. Zahteve po uporabi frekvenčnega prostora precej nihajo, ker sta način in izkoriščenost spektra odvisna od tehnološkega razvoja, možnosti investiranja posameznih vlagateljev in tržnega povpraševanja. Na navedene parametre agencija nima vpliva. Vrednost točke je v letu 2012 znašala 1,09 € in je nespremenjena glede na prejšnje leto.

Plačila za uporabo števil

Vrednost točke je znašala 1,13 €.

Plačila za izvajanje poštних storitev

Višina plačila posameznega izvajalca poštних storitev je zmnožek števila točk, ki so določene v skladu s 3. členom pravilnika in vrednosti točke ob izdaji sklepa. Vrednost točke za leto 2012 je bila določena v višini 10,09 €.

Odhodki – skupina kontov 46

Na kontih skupine 46 se izkazujejo stroški in odhodki določenih uporabnikov enotnega kontnega načrta. Na kontih te skupine se ločeno izkazujejo stroški in odhodki po posameznih vrstah. Podlaga za nastanek stroškov je potrjen finančni načrt za leto 2012.

Vir: APEK

Celotni odhodki agencije predstavljajo 4.780.915 € in so na isti ravni kot v letu 2011. Agencija v nadaljevanju razkriva le posamezne stroške, ki v strukturi celotnih stroškov predstavljajo pomemben delež.

Stroški materiala (pisarniški material, časopisi, električna energija, strokovna literatura ipd.) znašajo 108.219 € (konti skupine 460).

Stroški storitev (čiščenje, računovodske in revizorske storitve, pravno svetovanje, tekoče vzdrževanje, stroški službenih potovanj, stroški telefonskih storitev, reprezentanca, sejnine svetov, storitve raziskav, študij in analiz ter podobno) znašajo 1.654.217 € (konti skupine 461). Med navedenimi stroški predstavljajo večji delež stroški storitev raziskav, študij, analiz, izdelave modelov, dostopov do baz podatkov, tekočega vzdrževanja komunikacijske opreme in računalnikov, plačila za delo preko študentskega servisa, sejnina svetov, izdatki za strokovno izobraževanje zaposlenih. Stroški reprezentance znašajo 50.839€.

Amortizacija ne predstavlja stroška, temveč se knjiži v breme sredstev v upravljanju.

Stroški dela znašajo 2.927.266 € (konti skupine 464).

Finančni odhodki znašajo 240 € (konti skupine 467).

Prevrednotovalni odhodki zaradi oslabitev terjatev iz poslovanja so izkazani v višini 90.931 € (konti skupine 469). Terjatve se prevrednotujejo zaradi oslabitve in odprave oslabitve, če obstaja utemeljen dvom v njihovo plačilo. Oblikujejo se na koncu leta, za vse zapadle nezavarovane terjatve, ki so na dan izdelave zaključnega računa starejše od leta dni. Popravki vrednosti tako zmanjšujejo knjigovodsko vrednost terjatve in povečujejo prevrednotovalne poslovne odhodke. Osnova za oblikovanje popravka vrednosti terjatev je sklep direktorja.

Agencija je na podlagi potrjenega rebalansa finančnega načrta leta 2011 izvajala projekt vzpostavitve in obratovanja testnih DVB-T2 omrežij. Za postavitev testnih omrežij je agencija, na javnem razpisu, najela zunanjega izvajalca, ki je zagotovil več oddajnih točk, postavil DVB-T/T2 oddajnike in skrbel za obratovanje testnih omrežij. V letu 2012 je bilo tako iz tega naslova realiziranih za

339.230€ stroškov, ki so se pokrivali iz presežkov preteklih let.

4 PRESEŽEK PRIHODKOV NAD ODHODKI

Rezultat poslovanja je razlika med prihodki in odhodki, doseženimi v obračunskem obdobju. V pravilniku o razčlenjevanju prihodkov in odhodkov je določeno, da se ugotovljeni presežek določenega uporabnika najprej porabi za kritje morebitnega presežka odhodkov nad prihodki iz preteklih let in šele preostanek se lahko razporedi za namene v skladu s področnimi predpisi. Presežek prihodkov nad odhodki leta 2012 znaša 769.900 €, presežek prihodkov iz prejšnjih let, namenjen pokritju odhodkov obračunskega obdobja tekočega leta, pa 339.230 €.

Agencija pripravlja finančni načrt na podlagi denarnega toka, na tej podlagi je oblikovana tudi točka, kar vlada vsakokrat potrdi. Oblikovanje finančnega načrta po denarnem toku določa Zakon o Javnih financah, Zakon o računovodstvu in Navodilo o pripravi finančnih načrtov posrednih uporabnikov državnega in občinskih proračunov. Zaključni račun agencija, upoštevajoč zakonodajo, pripravlja po denarnem toku in po fakturirani realizaciji. Vlada RS potrjuje presežek oziroma primanjkljaj glede na Izkaz prihodkov in odhod-

kov (po nastanku poslovnega dogodka), kar se knjigovodsko evidentira v dobro sredstev v upravljanju. Glede na dejstvo, da je zakonodaja na področju računovodenja javnih financ določenih uporabnikov enotnega kontnega načrta oblikovana tako, da presežki predstavljajo vir za investicije v naslednjem letu, je oblikovanje presežka za agencijo nujno (vsaj v višini stroškov amortizacije), saj predstavlja vir za nove nabave v naslednjem letu. Stroški amortizacije v letu 2012 predstavljajo 729.735 €.

Agencija je ocenjene obračunske presežke leta 2012 in nepotrjen presežek v leta 2011 upoštevala pri izračunu tarifa za leto 2013 (v skladu z usmeritvami MIZKŠ), kar je razvidno iz predloga finančnega načrta za leto 2013, ki je v vladni proceduri.

**5 PRIHODKI IN ODHODKI PO
NAČELU DENARNEGA TOKA
(PRILAGOJEN IZKAZ)**

ČLENITEV KONTOV	NAZIV KONTA	Oznaka za AOP	% REAL FN	ZNESEK	
				Tekoče leto	Potrjen FN 2012
1	2	3		4	4
	I. SKUPAJ PRIHODKI (402+431)	401	98,5%	5.457.624	5.542.990
	1. PRIHODKI ZA IZVAJANJE JAVNE SLUŽBE (403+420)	402	98,5%	5.457.624	5.542.990
	A. Prihodki iz sredstev javnih financ (404+407+410+413+418+419)	403	30,1%	32.236	107.229
	a. Prejeta sredstva iz državnega proračuna (405+406)	404	30,1%	32.236	107.229
del 7400	Prejeta sredstva iz državnega proračuna za tekočo porabo	405	30,1%	32.236	107.229
del 7400	Prejeta sredstva iz državnega proračuna za investicije	406	#DEL/0!	0	0
	b. Prejeta sredstva iz občinskih proračunov (408+409)	407	#DEL/0!	0	0
del 7401	Prejeta sredstva iz občinskih proračunov za tekočo porabo	408	#DEL/0!	0	0
del 7401	Prejeta sredstva iz občinskih proračunov za investicije	409	#DEL/0!	0	0
	c. Prejeta sredstva iz skladov socialnega zavarovanja (411+412)	410	#DEL/0!	0	0
del 7402	Prejeta sredstva iz skladov socialnega zavarovanja za tekočo porabo	411	#DEL/0!	0	0
del 7402	Prejeta sredstva iz skladov socialnega zavarovanja za investicije	412	#DEL/0!	0	0
	d. Prejeta sredstva iz javnih skladov in agencij (414+415+416+417)	413	#DEL/0!	0	0
del 7403	Prejeta sredstva iz javnih skladov za tekočo porabo	414	#DEL/0!	0	0
del 7403	Prejeta sredstva iz javnih skladov za investicije	415	#DEL/0!	0	0
del 7404	Prejeta sredstva iz javnih agencij za tekočo porabo	416	#DEL/0!	0	0
del 7404	Prejeta sredstva iz javnih agencij za investicije	417	#DEL/0!	0	0
del 740	e. Prejeta sredstva iz proračunov iz naslova tujih donacij	418	#DEL/0!	0	0

ČLENITEV KONTOV	NAZIV KONTA	Oznaka za AOP	% REAL FN	ZNESEK	
				Tekoče leto	Potrjen FN 2012
1	2	3		4	4
741	f. Prejeta sredstva iz državnega proračuna iz sredstev proračuna Evropske unije	419	#DEL/0!	0	0
	B) Drugi prihodki za izvajanje dejavnosti javne službe (421+422+423+424+425+426+427+428+429+430)	420	99,8%	5.425.388	5.435.761
del 7130	Prihodki od prodaje blaga in storitev iz naslova izvajanja javne službe	421	106,4%	5.288.609	4.970.167
713003	Prihodki iz naslova izvajanja poštinih storitev		100,0%	504.500	504.250
713004	Prihodki iz naslova odmere plačila števil		97,1%	661.355	680.909
713005	Prihodki iz naslova obvestil		102,9%	1.238.971	1.203.883
713006	Prihodki iz naslova frekvenc		111,8%	2.878.539	2.574.525
713007	Prihodki od prodaje blaga in storitev - poštne nalepke		79,5%	5.244	6.600
	Prihodki od medijev		#DEL/0!	0	0
713010	Prihodki od posredovanja informacij javnega značaja		#DEL/0!	0	0
del 7102	Prejete obresti	422	76,1%	16.148	21.214
del 7100	Prihodki od udeležbe na dobičku in dividend ter presežkov prihodkov nad odhodki	423	#DEL/0!	0	0
del 7141	Drugi tekoči prihodki iz naslova izvajanja javne službe	424	55,9%	2.516	4.500
72	Kapitalski prihodki	425	98,4%	9.840	10.000
730	Prejete donacije iz domačih virov	426	#DEL/0!	0	0
731	Prejete donacije iz tujine	427	#DEL/0!	0	0
732	Donacije za odpravo posledic naravnih nesreč	428	#DEL/0!	0	0
782	Prejeta sredstva iz proračuna Evropske unije iz ERDF	429	21,8%	92.002	421.380
786	Ostala prejeta sredstva iz proračuna Evropske unije	429	191,4%	16.273	8.500
787	Prejeta sredstva od drugih evropskih institucij	430	#DEL/0!	0	0
	2. PRIHODKI OD PRODAJE BLAGA IN STORITEV NA TRGU (432+433+434+435+436)	431	#DEL/0!	0	0
del 7130	Prihodki od prodaje blaga in storitev na trgu	432	#DEL/0!	0	0
del 7102	Prejete obresti	433	#DEL/0!	0	0
del 7103	Prihodki od najemnin, zakupnin in drugi prihodki od premoženja	434	#DEL/0!	0	0
del 7100	Prihodki od udeležbe na dobičku in dividend ter presežkov prihodkov nad odhodki	435	#DEL/0!	0	0
del 7141	Drugi tekoči prihodki, ki ne izhajajo iz izvajanja javne službe	436	#DEL/0!	0	0

ČLENITEV KONTOV	NAZIV KONTA	Oznaka za AOP	% REAL FN	ZNESEK	
				Tekoče leto	Potrjen FN 2012
1	2	3		4	4
II. SKUPAJ ODHODKI (438+481)		437	82,9%	5.102.793	6.151.590
1. ODHODKI ZA IZVAJANJE JAVNE SLUŽBE (439+447+453+464+465+466+467+468+469+470)		438	82,9%	5.102.793	6.151.590
A. Plače in drugi izdatki zaposlenim (440+441+442+443+444+445+446)		439	91,0%	2.534.943	2.784.583
del 4000 Plače in dodatki		440	91,0%	2.339.957	2.571.053
del 4001 Regres za letni dopust		441	22,6%	12.348	54.668
del 4002 Povračila in nadomestila		442	107,6%	165.121	153.520
del 4003 Sredstva za delovno uspešnost		443	#DEL/O!	0	0
del 4004 Sredstva za nadurno delo		444	#DEL/O!	0	0
del 4005 Plače za delo nerezidentov po pogodbi		445	#DEL/O!	0	0
del 4009 Drugi izdatki zaposlenim		446	327,9%	17.517	5.342
B. Prispevki delodajalcev za socialno varnost (448+449+450+451+452)		447	91,2%	403.181	441.846
del 4010 Prispevek za pokojninsko in invalidsko zavarovanje		448	91,6%	208.312	227.538
del 4011 Prispevek za zdravstveno zavarovanje		449	91,7%	167.219	182.288
del 4012 Prispevek za zaposlovanje		450	83,4%	1.287	1.543
del 4013 Prispevek za starševsko varstvo		451	83,4%	2.145	2.571
del 4015 Premije kolektivnega dod. pokojninskega zavarovanja, na podlagi ZKDPZJU		452	86,8%	24.218	27.906
C. Izdatki za blago in storitve za izvajanje javne službe (454+455+456+457+458+459+460+461+462+463)		453	79,5%	1.727.091	2.169.623
del 4020 Pisarniški in splošni material in storitve		454	64,8%	698.805	1.078.546
del 4021 Posebni material in storitve		455	115,0%	38.001	33.045
del 4022 Energija, voda, komunalne storitve in komunikacije		456	100,3%	123.805	123.391
del 4023 Prevozni stroški in storitve		457	69,4%	32.037	46.170
del 4024 Izdatki za službena potovanja		458	68,4%	185.132	270.842
del 4025 Tekoče vzdrževanje		459	130,2%	281.837	215.100
del 4026 Poslovne najemnine in zakupnine		460	51,8%	23.203	44.800
del 4027 Kazni in odškodnine		461	#DEL/O!	0	0
del 4028 Davek na izplačane plače		462	#DEL/O!	0	0

ČLENITEV KONTOV	NAZIV KONTA	Oznaka za AOP	% REAL FN	ZNESEK	
				Tekoče leto	Potrjen FN 2012
1	2	3		4	4
del 4029	Drugi operativni odhodki	463	96,2%	344.271	357.729
403	D. Plačila domačih obresti	464	#DEL/0!	110	0
404	E. Plačila tujih obresti	465	#DEL/0!	0	0
410	F. Subvencije	466	#DEL/0!	0	0
411	G. Transferi posameznikom in gospodinjstvom	467	#DEL/0!	0	0
412	H. Transferi neprofitnim organizacijam in ustanovam	468	10,7%	32.616	305.198
413	I. Drugi tekoči domači transferji	469	#DEL/0!	0	0
	J. Investicijski odhodki (471+472+473+474+475+476+477+ 478+479+480)	470	89,9%	404.852	450.340
4200	Nakup zgradb in prostorov	471	#DEL/0!	6.577	0
4201	Nakup prevoznih sredstev	472	123,2%	30.798	25.000
4202	Nakup opreme	473	113,2%	321.543	284.000
4203	Nakup drugih osnovnih sredstev	474	#DEL/0!	0	0
4204	Novogradnja, rekonstrukcija in adaptacije	475	35,5%	10.664	30.000
4205	Investicijsko vzdrževanje in obnove	476	0,0%	0	5.000
4206	Nakup zemljišč in naravnih bogastev	477	#DEL/0!	374	0
4207	Nakup nematerialnega premoženja	478	32,3%	31.146	96.340
4208	Študije o izvedljivosti projektov, projektna dokumentacija, nadzor, investicijski inženiring	479	37,5%	3.750	10.000
4209	Nakup blagovnih rezerv in intervencijskih zalog	480	#DEL/0!	0	0
	2. ODHODKI IZ NASLOVA PRODAJE BLAGA IN STORITEV NA TRGU (482+483+484)	481	#DEL/0!	0	0
del 400	A. Plače in drugi izdatki zaposlenim iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu	482	#DEL/0!	0	0
del 401	B. Prispevki delodajalcev za socialno varnost iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu	483	#DEL/0!	0	0
del 402	C. Izdatki za blago in storitve iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu	484	#DEL/0!	0	0
	III/1 PRESEŽEK PRIHODKOV NAD ODHODKI (401-437)	485		354.831	
	III/2 PRESEŽEK ODHODKOV NAD PRIHODKI (437-401)	486		0	608.600

Celotni realizirani prihodki so bili glede na načrtovane prihodke nižji za 1,5%. Celotni realizirani odhodki glede na načrtovane odhodke so bili nižji za 17%. Vzrok odstopanja plana in realizacije so nižji stroški plač in drugih izdatkov zaposlenim (porodniške odsotnosti), nižji stroški materiala in storitev ter nižji investicijski odhodki. Prvotno načrtovani projekti se niso ukinjali, spreminjali, ampak se je spremenila dinamika izvajanja, kar pomeni, da bo agencija nekatere projekte izvedla kasneje in sicer v letu 2013 in 2014 (revizija ločenih računov, izračun neto stroškov, izdelava NGN modela, nadgradnja oziroma posodobitve RNMS, presoja metodologije ločenega računovodstva Pošte Slovenije).

Dogodki po dnevu Bilance stanja

V letu 2013 ni bilo dogodkov po Bilanci stanja, ki bi vplivali na računovodske izkaze za leto 2012.

Poročilo neodvisnega revizorja

Vladi Republike Slovenije, ustanoviteljici Agencije za pošto in elektronske komunikacije Republike Slovenije

Poročilo o računovodskih izkazih

Revidirali smo priložene računovodske izkaze Agencije za pošto in elektronske komunikacije Republike Slovenije, Ljubljana, ki vključujejo bilanco stanja na dan 31. decembra 2012, izkaz prihodkov in odhodkov za tedaj končano leto ter priloge k računovodskim izkazom in druge pojasnjevalne informacije.

Odgovornost posloводства za računovodske izkaze

Posloводство je odgovorno za pripravo teh računovodskih izkazov v skladu z Zakonom o računovodstvu (Uradni list RS, št. 23/1999 in 30/2002) in z njim povezanimi podzakonskimi predpisi ter za tako notranje kontroliranje, kot je v skladu z odločitvijo posloводства potrebno, da omogoči pripravo računovodskih izkazov, ki ne vsebujejo pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake.

Revizorjeva odgovornost

Naša naloga je izraziti mnenje o teh računovodskih izkazih na podlagi revizije. Revizijo smo opravili v skladu z mednarodnimi standardi revidiranja. Ti standardi zahtevajo od nas izpolnjevanje etičnih zahtev ter načrtovanje in izvedbo revizije za pridobitev sprejemljivega zagotovila, da računovodski izkazi ne vsebujejo pomembno napačne navedbe.

Revizija vključuje izvajanje postopkov za pridobitev revizijskih dokazov o zneskih in razkritjih v računovodskih izkazih. Izbrani postopki so odvisni od revizorjeve presoje in vključujejo tudi ocenjevanje tveganj napačne navedbe v računovodskih izkazih zaradi prevare ali napake. Pri ocenjevanju teh tveganj prouči revizor notranje kontroliranje, povezano s pripravljanim računovodskim izkazom, da bi določil okoliščinam ustrezne revizijske postopke, ne pa, da bi izrazil mnenje o uspešnosti notranjega kontroliranja. Revizija vključuje tudi ovrednotenje ustreznosti uporabljenih računovodskih usmeritev in utemeljenosti računovodskih ocen posloводства, kot tudi ovrednotenje celotne predstavitve računovodskih izkazov.

Verjamemo, da so pridobljeni revizijski dokazi zadostna in ustrezna podlaga za naše revizijsko mnenje.

Mnenje

Po našem mnenju so računovodski izkazi Agencije za pošto in elektronske komunikacije Republike Slovenije za leto, končano 31. decembra 2012, v vseh pomembnih pogledih pripravljeni v skladu z Zakonom o računovodstvu in z njim povezanimi podzakonskimi predpisi.

Poudarjanje zadeve

Opozarjamo na pojasnila na straneh 98 in 99 v točki 2.3 računovodskega poročila.

Agencija za pošto in elektronske komunikacije Republike Slovenije (v nadaljevanju: Agencija) je v letu 2012 izvajala investicije v opredmetena osnovna sredstva in neopredmetena sredstva v skladu s finančnim načrtom za leto 2012, ki ga je 18.01.2012 potrdila Vlada RS. Agencija je povečanje opredmetenih osnovnih sredstev in neopredmetenih sredstev v znesku 365.755 EUR v letu 2012 financirala iz dela presežka prihodkov nad odhodki, izkazanega v bilanci stanja na dan 31.12.2011. Do datuma izdaje revizorjevega poročila o računovodskih izkazih za leto 2012 Agencija ni pridobila soglasja ustanovitelja k letnemu poročilu za leto 2011, ki je vključevalo predlog razporeditve presežka prihodkov nad odhodki.

Agencija je del nerazporejenega presežka prihodkov nad odhodki prerazporedila na vir za investicije v poslovnih knjigah za leto 2012 brez ustrezne pravne podlage (soglasja ustanovitelja). Za navedeni znesek je Agencija v poslovnih knjigah za leto 2012 pripoznala obveznosti za sredstva, prejeta v upravljanje in s tem na dan 31.12.2012 uskladila obveznosti za sredstva, prejeta v upravljanje, s stanjem sredstev v upravljanju.

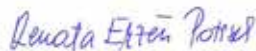
V novembru 2011 je začel veljati Zakon o avdiovizualnih medijskih storitvah (ZAvMS), ki v 38. členu določa, da mora Agencija izvrševati svoje pristojnosti v skladu z ZAvMS, zavezanci pa morajo poravnati letne zneske na osnovi izračuna, ki ga predpiše minister, pristojen za področje elektronskih komunikacij. Ministrstvo za izobraževanje, znanost, kulturo in šport (v nadaljevanju MIZKŠ) je izdalo Pravilnik o načinu izračuna plačil z veljavnostjo od 13. septembra 2012 naprej. Iz 4. člena Pravilnika je razvidno, da se vrednost točke za posamezno leto določi s tarifo, ki mora biti najkasneje do 31. oktobra tekočega leta predložena v soglasje Vladi RS skupaj s programom dela in finančnim načrtom za prihodnje koledarsko leto ter revidiranimi računovodskimi izkazi za preteklo koledarsko leto. Agencija je predlog tarife skupaj s predlogom rebalansa finančnega načrta za leto 2012, v katerega so bili vključeni tudi prihodki na podlagi ZAvMS v ocenjeni višini 450.000 EUR, v decembru 2012 poslala v potrditev na MIZKŠ. Do datuma izdaje revizorjevega poročila o računovodskih izkazih za leto 2012 Agencija ni prejela soglasja Vlade RS na predlagano tarifo, zato ni izdajala odločb zavezancem za plačilo tarife za leto 2012. Zaradi neizdaje soglasja na predlog tarife Agencija v računovodskih izkazih za leto 2012 ni pripoznala prihodkov v ocenjeni višini.

Naše mnenje v zvezi s poudarjenima zadevama ni prilagojeno.

Poročilo o zahtevah druge zakonodaje

Agencija za pošto in elektronske komunikacije Republike Slovenije je izdelala letno poročilo za poslovno leto 2012 v skladu z zahtevami Zakona o javnih financah, Zakona o računovodstvu in Sklepa o ustanovitvi Agencije za pošto in elektronske komunikacije Republike Slovenije.

Informacije v poslovnem poročilu so skladne s priloženimi računovodskimi izkazi.

Mag. Renata Eržen Potisek
pooblaščenka revizorka

KPMG SLOVENIJA,
podjetje za revidiranje, d.o.o.

Katarina Sitar Šuštar, univ. dipl. ekon.
pooblaščenka revizorka
partner

KPMG Slovenija, d.o.o.
1

Ljubljana, 25. februar 2013

Ljubljana, februar 2013
Številka: 0100-1/2013/1

Direktor
Franc Dolenc

